Perkembangan Ekonomi pada Tahun 2009

3 Persekitaran Ekonomi Antarabangsa pada Tahun 2009
8 Ekonomi Malaysia pada Tahun 2009
12 Keadaan Permintaan Dalam Negeri pada Tahun 2009
13 *Rencana: Bagaimana Kemelesetan Global Baru-baru ini Memberikan Kesan kepada Ekonomi Malaysia?*
20 Kajian Mengikut Sektor
25 *Rencana: Mengekalkan Daya Saing: Isu Berkaitan dengan Meningkatkan Produktiviti,Kecekapan Tenaga dan Inovasi dalam Sektor Perkilangan*
34 Sektor Luar Negeri
41 *Rencana: Ciri dan Trend Aliran Modal di Malaysia*
52 Perkembangan Pasaran Pekerja
55 Perkembangan Harga

Perkembangan Ekonomi pada Tahun 2009

PERSEKITARAN EKONOMI ANTARABANGSA PADA TAHUN 2009

Pada separuh pertama 2009, ekonomi global menguncup dengan amat ketara. Ini merupakan penguncupan terburuk sejak Perang Dunia Kedua kerana negara-negara yang mencakupi 60% daripada pengeluaran dunia terheret ke dalam kancah kemelesetan secara serentak. Kesan daripada krisis kewangan antarabangsa terhadap ekonomi benar dirasai sepenuhnya pada suku pertama 2009, apabila sebilangan besar ekonomi mengalami penguncupan KDNK benar yang sangat ketara. Dalam ekonomi maju, krisis kewangan yang diikuti kemudiannya oleh luluh kredit (credit crunch) telah mengakibatkan kemerosotan yang nyata dalam permintaan sektor swasta. Penggunaan sektor isi rumah telah menurun akibat beberapa faktor termasuk prospek pekerjaan yang makin lemah, harga rumah yang semakin merosot dan kesukaran untuk mendapatkan kredit. Sektor perniagaan juga mengurangkan pengeluaran dengan ketara, sementara paras inventori juga menjadi sangat rendah dalam keadaan permintaan yang lemah dan keadaan kredit yang terhad. Rangkaian pengeluaran dan perdagangan antarabangsa terjejas teruk lantas mengakibatkan kejutan kepada ekonomi sedang pesat membangun.

Ekonomi global mencatat penguncupan paling buruk dalam tempoh selepas Perang Dunia Kedua pada separuh pertama 2009, sebelum kembali pulih dan mencatat pertumbuhan yang beransur-ansur tetapi tidak sekata pada separuh tahun kedua

Ekonomi Asia, khususnya yang mempunyai tahap keterbukaan perdagangan yang lebih tinggi, terjejas oleh kejatuhan yang teruk dalam perdagangan dunia berpunca daripada kemerosotan secara mendadak permintaan daripada ekonomi maju. Kesannya, eksport dan pengeluaran ekonomi Asia mencatat kejatuhan dua angka. Kemerosotan dalam sektor yang berkaitan dengan perdagangan seterusnya memberikan kesan kepada sektor ekonomi yang lain apabila keyakinan sektor isi rumah dan perniagaan terjejas dengan teruk.

Krisis kewangan global yang teruk yang disusuli oleh kemelesetan global yang ketara telah mengakibatkan tindak balas dasar yang belum pernah dilakukan oleh kerajaan dan pihak berkuasa monetari di seluruh dunia. Rangsangan fiskal yang besar antara 1 – 12% daripada KDNK telah dilaksanakan oleh kerajaan-kerajaan, sementara bank-bank pusat pula melonggarkan

Jadual 1.1
Ekonomi Dunia: Penunjuk Ekonomi Utama

	Pertumbuhan KDNK Benar (%)		Inflasi (%)	
	2008	2009*a*	2008	2009*a*
Pertumbuhan Dunia	**3.0**	**-0.8**	**-**	**-**
Perdagangan Dunia	**2.8**	**-12.3**	**-**	**-**
Ekonomi Maju Utama				
Amerika Syarikat	0.4	-2.4	3.8	-0.4
Jepun	-1.2	-5.2	1.4	-1.4
Kawasan euro	0.6	-4.1	3.3	0.3
United Kingdom	0.5	-5.0	3.6	2.2
Asia Timur	**6.9**	**5.1**	**5.9**	**0.3**
NIEs[1] Asia	**1.7**	**-0.9**	**4.5**	**1.2**
Korea	2.2	0.2	4.7	2.8
China Taipei	0.7	-1.9	3.5	-0.9
Singapura	1.4	-2.0	6.6	0.6
Hong Kong SAR[2]	2.1	-2.7	4.3	0.5
Republik Rakyat China	**9.6**	**8.7**	**5.9**	**-0.7**
ASEAN	**4.6**	**1.1**	**7.7**	**2.4**
Malaysia	4.6	-1.7	5.4	0.6
Thailand	2.5	-2.3	5.5	-0.9
Indonesia	6.0	4.5	9.9	4.8
Filipina	3.8	0.9	9.3	3.3
India[3]	7.4	6.5	9.1	2.1

[1] Negara-negara perindustrian baharu
[2] Inflasi merujuk kepada indeks harga komposit
[3] Inflasi merujuk kepada indeks harga pemborong
a Anggaran

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), Pihak Berkuasa Negara dan anggaran Bank Negara Malaysia

dasar monetari secara agresif melalui potongan kadar faedah ke paras terendah yang pernah dicatatkan. Dalam ekonomi maju utama, langkah-langkah kuantitatif yang lebih liberal dan langkah sokongan kewangan diperkenalkan terutamanya bagi menyediakan mudah tunai kepada pasaran kewangan dan memulihkan kembali kestabilan dalam sistem kewangan.

Tindak balas dasar yang luar biasa ini telah membantu menstabilkan pasaran kewangan selain memberi sokongan kepada ekonomi benar. Yang penting, perbelanjaan fiskal yang besar dan fungsi pasaran kewangan yang kembali normal telah berjaya mengekang kemerosotan aktiviti ekonomi daripada menjadi lebih buruk. Hasilnya, aktiviti ekonomi dalam kebanyakan ekonomi mula stabil menjelang pertengahan tahun dan negara-negara yang terjejas akhirnya berjaya keluar daripada kancah kemelesetan pada separuh kedua 2009.

Pemulihan ekonomi bagaimanapun masih lemah dan bersifat tidak sekata. Pemulihan yang lemah ini adalah kerana pertumbuhan kebanyakan negara pada separuh kedua 2009 masih banyak bergantung pada perbelanjaan fiskal. Dalam ekonomi maju, masalah pengangguran yang tinggi, langkah pengurangan hutang secara berterusan oleh sektor swasta serta sistem kewangan yang lemah terus memberi kesan buruk terhadap aktiviti sektor swasta. Namun, pemulihan ekonomi adalah lebih ketara dalam ekonomi sedang pesat membangun, khususnya di Asia, berikutan sokongan rangsangan fiskal yang besar terhadap permintaan dalam negeri selain diperkukuh oleh akses kepada pembiayaan yang berterusan kepada sektor swasta. Pemulihan perdagangan dalam rantau juga menyokong pertumbuhan.

Krisis dalam pasaran kewangan antarabangsa mencapai kemuncaknya pada suku pertama 2009 ekoran kegagalan sebuah bank pelaburan AS, Lehman Brothers, pada suku keempat 2008. Pendedahan kerugian oleh institusi kewangan utama global yang lain dan ketidaktentuan terhadap kesolvenan institusi utama ini di tengah-tengah kebimbangan mengenai kegagalan sistemik dalam beberapa pasaran kewangan telah mengakibatkan peralihan kepada aset yang lebih selamat, termasuk wang tunai. Akibatnya, aktiviti dalam pasaran sekuriti hutang terhenti, mudah tunai pasaran merosot dan pasaran ekuiti global jatuh dengan ketara ke paras terendah dalam beberapa tahun pada bulan Mac 2009. Pelaksanaan langkah-langkah dasar yang luar biasa, seperti penurunan kadar faedah ke paras hampir sifar, langkah kuantitatif yang lebih liberal, serta langkah-langkah untuk melegakan keadaan mudah tunai dan keadaan kredit yang dilaksanakan oleh ekonomi maju utama telah memainkan peranan penting dalam mengurangkan tekanan dalam pasaran kewangan antarabangsa. Kesemua ini telah menurunkan kos pembiayaan secara beransur-ansur.

Menjelang suku kedua, spread kredit mula mengecil dan harga ekuiti beransur-ansur pulih apabila para pelabur lebih bersedia untuk mengambil risiko. Suntikan mudah tunai secara besar-besaran oleh bank-bank pusat ke dalam sistem kewangan telah membolehkan pasaran antara bank kembali berfungsi, yang diikuti kemudiannya oleh penstabilan dalam pasaran wang jangka pendek. Walau bagaimanapun, keadaan pasaran antara bank yang bertambah baik tidak meningkatkan pemberian pinjaman kepada sektor swasta dalam ekonomi-ekonomi maju, mencerminkan terutamanya kedudukan institusi kewangan yang masih lemah.

Di **Amerika Syarikat (AS)**, KDNK benar menguncup dengan ketara pada kadar tahunan sebanyak 6.4% pada suku pertama 2009. Ini merupakan penguncupan paling buruk dalam tempoh 29 tahun. Penguncupan KDNK ini sebahagian besarnya disebabkan oleh kemerosotan dalam pelaburan tetap dan pengeluaran inventori yang besar berikutan tindakan sektor perniagaan mengurangkan pengeluaran secara agresif sejak penghujung tahun 2008 memandangkan permintaan keseluruhan jatuh dengan nyata. Sebagai tindak balas kepada perkembangan ini, Kerajaan AS mengumumkan rangsangan fiskal sebanyak USD787 bilion pada bulan Februari 2009, yang terdiri daripada rebat cukai kepada sektor isi rumah dan perniagaan serta perbelanjaan infrastruktur. Dari segi dasar monetari, kadar federal fund telah pun dikurangkan hampir kepada sifar sejak bulan Disember 2008. Berikutan itu, Federal Reserve (Fed), Perbendaharaan AS dan Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) melaksanakan langkah-langkah kuantitatif dalam bentuk permodalan semula bank, menyediakan jaminan bagi hutang bank, membeli aset yang dipegang oleh institusi kewangan yang bersifat tidak cair dan terjejas nilai khususnya sekuriti

berasaskan gadai janji dan sekuriti lain yang disandarkan pada pinjaman pengguna. Kesemua ini bertujuan untuk mengaktifkan semula pasaran kredit dan memulihkan kembali fungsi pasaran.

Fed melaksanakan program untuk membeli sekuriti berasaskan gadai janji agensi bernilai USD1.25 trilion, hutang agensi sebanyak USD175 bilion dan sekuriti Perbendaharaan AS sebanyak USD300 bilion dengan matlamat untuk mengurangkan beban bayaran faedah peminjam perumahan yang menghadapi masalah kewangan. Langkah-langkah luar biasa tersebut telah menyebabkan kedudukan kewangan Fed meningkat sebanyak 150% untuk mencecah USD2.2 trilion, lantas mengesahkan pergantungan yang besar oleh sistem kewangan kepada sokongan bank pusat. Langkah Fed untuk membantu pasaran perumahan dibantu juga oleh rangsangan fiskal dalam bentuk kredit percukaian bagi pembeli rumah, yang seterusnya merangsang permintaan terhadap rumah kediaman. Tindak balas dasar berupaya menstabilkan pasaran perumahan dan kewangan, serta keadaan ekonomi secara keseluruhan menjelang suku kedua 2009. Pembendungan risiko sistemik, pemulihan fungsi pasaran kewangan dan rangsangan fiskal yang besar telah menyumbang kepada peningkatan beransur-ansur dalam aktiviti pasaran ekuiti daripada paras terendahnya pada bulan Mac. Ini, bersama-sama dengan harga rumah yang semakin stabil sejak bulan Jun, telah membantu menjana pendapatan kekayaan yang positif sebanyak kira-kira USD5.7 trilion bagi sektor isi rumah AS daripada suku kedua hingga suku keempat. Peningkatan dalam kekayaan telah menampung sebahagian daripada kehilangan kekayaan sebanyak USD17.5 trilion yang dialami sepanjang tempoh pertengahan tahun 2007 hingga suku pertama 2009.

Penggunaan meningkat pada suku ketiga memandangkan sektor isi rumah juga mendapat manfaat daripada insentif percukaian bagi pembelian automobil. Setelah merosot pada kadar tahunan yang lebih perlahan pada 0.7% pada suku kedua, KDNK meningkat pada kadar tahunan 2.4% pada separuh kedua 2009. Pemulihan di AS pada separuh tahun kedua didorong oleh pertumbuhan dalam penggunaan swasta, pelaburan tetap perumahan dan perbelanjaan kerajaan. Namun, kadar pemulihan masih lagi perlahan dan banyak bergantung pada sokongan dasar. Walaupun pulih sedikit pada separuh tahun kedua, penggunaan swasta keseluruhan terus dibelenggu oleh kehilangan pekerjaan yang semakin meningkat. Ekonomi AS kehilangan sebanyak 8.4 juta pekerjaan antara akhir tahun 2007 hingga akhir tahun 2009, dan kadar pengangguran mencecah 10% pada bulan Disember 2009. Di samping itu, banyak isi rumah terus mengurangkan tanggungan hutang mereka apabila kejatuhan harga rumah mengurangkan sebahagian besar daripada kekayaan mereka. Bagi tahun 2009 secara keseluruhan, ekonomi AS merosot sebanyak 2.4%.

Trend pertumbuhan ekonomi maju yang lain hampir menyamai laluan pertumbuhan AS pada tahun itu. Di **kawasan euro,** pertumbuhan suku pertamanya menguncup dengan nyata sebanyak 2.5% pada asas sukuan, iaitu kemerosotan paling buruk sejak data tersebut mula dicatatkan. Kemerosotan ini disebabkan terutamanya oleh penguncupan yang besar dalam eksport dan pelaburan tetap. Kemerosotan dalam persekitaran luaran juga menjejaskan permintaan dalam negeri yang menjadi lebih lemah akibat pengangguran yang lebih tinggi, keadaan kredit yang ketat dan harga rumah yang semakin jatuh. Selepas mengurangkan kadar faedah sebanyak 150 mata asas kepada 2.5% pada tahun 2008, European Central Bank (ECB) terus menurunkan kadar pembiayaan semula sebanyak 150 mata asas lagi kepada 1% menjelang bulan Mei 2009. ECB juga memulakan pembelian bon lindungan sebanyak €60 bilion untuk menyuntik mudah tunai ke dalam sistem kewangan dan merangsang aktiviti pemberian pinjaman di kawasan euro.

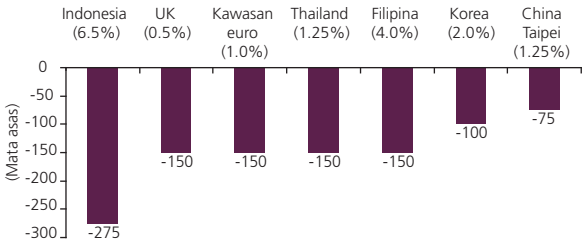
Meskipun rangsangan fiskal di kawasan euro secara relatif adalah lebih kecil berbanding dengan AS, bahagian sokongan fiskal yang lebih besar di kawasan euro datangnya daripada ``penstabil automatik´´ (automatic stabilisers), khususnya faedah pengangguran dan penjagaan kesihatan. Langkah ini bersama-sama dengan insentif percukaian kepada majikan untuk mengekalkan pekerja menyebabkan pengangguran di kawasan euro tidak meningkat setinggi di AS. Langkah-langkah fiskal telah dijuruskan kepada usaha menggalakkan penggunaan melalui rebat cukai, khususnya bagi perbelanjaan terhadap automobil dan infrastruktur. Ini telah mengembalikan semula keyakinan pengguna dan sektor perniagaan secara beransur-ansur lantas membolehkan kawasan euro pulih daripada kemelesetan untuk mencatat pertumbuhan positif KDNK yang kecil pada asas

sukuan pada suku ketiga dan keempat diterajui oleh Jerman dan Perancis. Bagi tahun 2009 secara keseluruhan, kawasan euro menguncup sebanyak 4.1%. Walau bagaimanapun, proses pemulihan kawasan euro tidak sekata kerana negara-negara seperti Sepanyol dan Greece masih lagi dibelenggu oleh kemelesetan akibat krisis perumahan yang buruk dan pengangguran yang tinggi. Kawasan euro turut terjejas oleh pengangguran berstruktur dan kemerosotan kedudukan fiskal dalam beberapa ekonomi euro, lantas menimbulkan kebimbangan mengenai kemapanan rangsangan fiskal untuk menyokong pertumbuhan.

Sementara itu, penguncupan ekonomi **United Kingdom (UK)** berterusan selama enam suku tahunan berturut-turut sehingga suku ketiga 2009. Ini merupakan tempoh penguncupan ekonomi paling lama pernah dicatat disebabkan terutamanya oleh permintaan dalam negeri yang terus lemah berikutan pengangguran yang semakin meningkat, kredit yang terhad dan ekuiti perumahan yang negatif akibat kejatuhan harga rumah yang ketara. Pelaburan tetap pula merosot dengan nyata kerana kejatuhan yang ketara dalam permintaan, kesukaran mendapatkan pembiayaan dan penggunaan kapasiti yang lebih rendah. Prospek ekonomi yang lembap telah menyebabkan Bank of England (BOE) mengurangkan kadar pinjaman asas sebanyak 150 mata asas lagi pada awal tahun 2009, kepada kadar terendah dalam sejarah sebanyak 0.5%, menjelang bulan Mac 2009. Pada masa yang sama, BOE mengumumkan rancangan pembelian bon-bon korporat dan kertas-kertas kerajaan berjumlah £200 bilion untuk menyuntik mudah tunai ke dalam ekonomi dan melegakan keadaan luluh kredit. Rangsangan fiskal juga dilaksanakan melalui rebat cukai dan insentif automobil untuk meningkatkan penggunaan. Langkah-langkah ini mula membuahkan hasil apabila ekonomi UK mencatat pertumbuhan positif yang kecil pada suku keempat 2009. Walau bagaimanapun, bagi tahun 2009 secara keseluruhan, ekonomi UK menguncup sebanyak 5%. Ekonomi UK menghadapi kemelut pasaran pekerja yang terus lemah dan kedudukan fiskal yang semakin merosot.

Di **Jepun,** KDNK benar menguncup pada kadar tahunan 13.7% pada suku pertama, iaitu penguncupan terbesar selepas perang, berpunca daripada kejatuhan dua angka dalam eksport dan pelaburan tetap. Kemerosotan

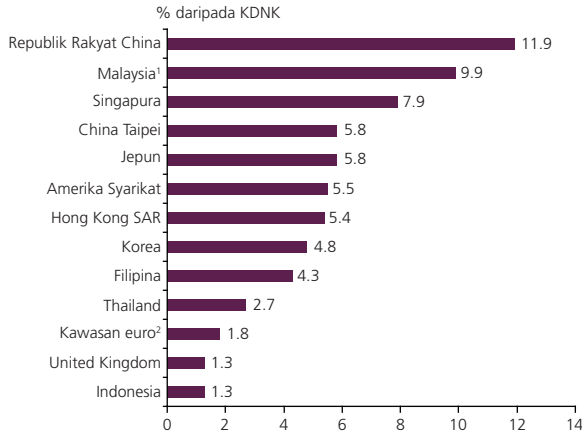
Rajah 1.1
Pergerakan Terkumpul Kadar Faedah Rasmi Sejak Tahun 2009

Nota: Kadar faedah dalam kurungan adalah pada pertengahan bulan Mac 2010

Sumber: Pihak Berkuasa Negara

Rajah 1.2
Rangsangan Fiskal dalam Ekonomi Terpilih

[1] Suntikan fiskal langsung ialah sebanyak USD5.9 bilion atau 3.3% daripada KDNK

[2] Jumlah yang dibelanjakan di bawah *European Economic Recovery Plan*

Nota: Sehingga pertengahan bulan Mac 2010

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF), Pihak Berkuasa Negara, Bank Dunia dan anggaran Bank Negara Malaysia

dalam perdagangan telah memberikan kesan terhadap permintaan dalam negeri dan seterusnya menjejaskan penggunaan swasta dalam keadaan deflasi yang berpanjangan. Bank of Japan (BOJ) mengekalkan kadar semalamannya pada 0.1% dan mula melaksanakan langkah kuantitatif melalui pembelian bulanan bon kerajaan dan seterusnya melancarkan program kredit sebanyak ¥10 trilion bagi pemberi pinjaman komersial untuk menyuntik mudah tunai ke dalam sistem kewangan dan melegakan tekanan deflasi. Rangsangan fiskal dalam bentuk rebat cukai juga dilaksanakan untuk menggalakkan penggunaan

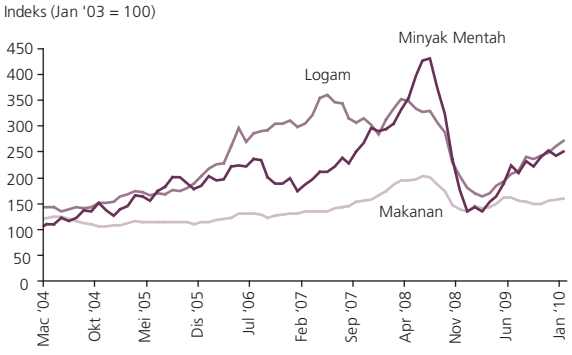
swasta. Dengan memanfaatkan hubungan perdagangan yang kukuh dengan negara-negara Asia, khususnya RR China, KDNK benar Jepun meningkat pada asas sukuan pada suku kedua hasil daripada eksport ke rantau Asia yang lebih tinggi. Pada tahun 2009, RR China mengambil alih kedudukan AS sebagai rakan perdagangan Jepun terbesar. Sementara itu, permintaan dalam negeri Jepun terus lemah meskipun permintaan luaran telah kembali pulih. Bagi tahun 2009 secara keseluruhan, ekonomi Jepun menguncup sebanyak 5.2%.

Prestasi pertumbuhan **rantau Asia** terjejas dengan teruk oleh kemerosotan dalam sektor eksport, khususnya pada suku pertama. Ekonomi yang lebih terbuka, khususnya ekonomi perindustrian baharu Asia, mengalami kemelesetan yang lebih teruk, sementara ekonomi serantau lain yang mempunyai pasaran dalam negeri yang lebih besar seperti RR China, Indonesia dan Filipina pula mencatat pertumbuhan yang lebih sederhana. Pertumbuhan terus terjejas oleh pengeluaran inventori yang besar memandangkan firma-firma mengurangkan pengeluaran dengan nyata dan menangguhkan rancangan pelaburan lantas menyebabkan paras inventori menjadi sangat rendah. Ekoran itu, keadaan pasaran pekerja juga menjadi lemah, dengan pengangguran dalam kebanyakan negara terus meningkat lantas menjejaskan keyakinan dan perbelanjaan pengguna.

Sebagai tindak balas kepada penguncupan permintaan luaran yang ketara, bank-bank pusat serantau mengurangkan kadar faedah pada tahun itu antara 75 hingga 275 mata asas di samping menerima pakai langkah mudah tunai dan langkah jaminan untuk menyokong prospek pertumbuhan keseluruhan. Pelan perbelanjaan fiskal yang agresif, yang mencakupi antara 1% hingga 12% daripada KDNK, diumumkan bagi meningkatkan permintaan dalam negeri melalui rebat cukai, pemberian wang tunai secara langsung dan perbelanjaan infrastruktur. Beberapa buah negara juga memberikan insentif cukai kepada firma-firma untuk mengekalkan pekerja mereka. Langkah-langkah dasar tersebut memainkan peranan penting untuk memulihkan semula keyakinan pengguna dan peniaga selain menstabilkan pasaran pekerja. Di samping sokongan dasar, institusi perbankan yang kukuh yang terus memainkan peranan pengantaraan kewangan, serta kedudukan kewangan sektor swasta yang secara relatif kukuh turut membantu mempercepat proses pemulihan permintaan dalam negeri di rantau ini. Selain itu, perdagangan dalam rantau yang lebih kukuh menambah lagi rangsangan kepada pertumbuhan. Hasilnya, kebanyakan ekonomi serantau mula mencatat pertumbuhan sukuan yang positif pada suku kedua, lebih awal daripada ekonomi maju. Momentum pemulihan ekonomi Asia bertambah giat pada separuh tahun kedua apabila keadaan ekonomi global secara beransur-ansur menjadi bertambah baik. RR China khususnya, yang melaksanakan pakej rangsangan fiskal terbesar sebanyak 11.9% daripada KDNK, mencatat pertumbuhan 10.7% pada suku keempat 2009. Ini merupakan pertumbuhan paling kukuh sejak suku pertama 2008.

Dari segi **inflasi global**, banyak ekonomi maju dan serantau telah mengalami deflasi secara teknikal sejak awal tahun lagi disebabkan oleh kejatuhan harga komoditi dan penurunan permintaan. Sementara inflasi keseluruhan dipengaruhi oleh kesan asas tahunan yang tinggi pada tahun 2008, inflasi teras bagi kebanyakan ekonomi masih lagi positif, lantas menyarankan bahawa ancaman deflasi sebenarnya masih lagi kecil. Berikutan pemulihan ekonomi serantau yang beransur-ansur sejak suku kedua, dan ekonomi lebih maju sejak suku ketiga, harga komoditi mula meningkat dengan stabil. Harga minyak menghampiri paras USD80 setong menjelang akhir tahun. Harga pengguna dalam kebanyakan ekonomi mula meningkat sejajar dengan trend harga komoditi walaupun tekanan permintaan masih lagi kecil. Meskipun inflasi harga pengguna rendah sepanjang tahun, harga

Rajah 1.3
Indeks Harga Komoditi Utama

Sumber: Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF)

ekuiti dan harta tanah yang semakin meningkat dalam beberapa ekonomi telah menimbulkan kebimbangan mengenai inflasi harga aset. Sebagai tindak balas, beberapa ekonomi serantau mengambil langkah-langkah tertentu untuk membendung pembentukan gelembung aset, sama ada melalui langkah-langkah pentadbiran dalam pasaran harta tanah atau langkah terhadap aliran modal jangka pendek.

Dalam **pasaran pertukaran asing,** dolar AS memulakan tahun 2009 dengan kukuh apabila menambah nilai berbanding dengan kebanyakan mata wang utama dalam tempoh dua bulan pertama. Kekukuhan dolar disebabkan oleh aliran pelaburan portfolio ke dalam aset berdenominasi dolar mencerminkan tindakan pelabur menghindari risiko di tengah-tengah prospek pertumbuhan ekonomi global yang semakin merosot dan pasaran kewangan global yang terus lemah. Dolar juga mendapat manfaat daripada kurangnya keyakinan terhadap euro akibat kebimbangan mengenai hubungan beberapa buah bank Eropah dengan ekonomi Eropah Timur. Namun, apabila pasaran ekuiti global mulai pulih pada bulan Mac daripada beberapa paras terendahnya dalam beberapa tahun, dolar AS mula lemah. Kesanggupan pelabur mengambil risiko telah menyebabkan peralihan daripada aset berdenominasi dolar kepada aset berdenominasi mata wang lain yang berpotensi menjana pulangan lebih tinggi. Berikutan itu, mata wang utama lain mengatasi prestasi dolar AS hampir sepanjang tahun 2009. Prestasi euro dan paun sterling adalah yang paling kukuh pada pertengahan 2009, berikutan jangkaan pemulihan yang lebih cepat bagi ekonomi-ekonomi tersebut berbanding dengan ekonomi AS. Walau bagaimanapun, pemulihan prestasi ekonomi UK yang agak lewat pada separuh kedua 2009, menyebabkan sedikit penyusutan nilai dalam paun sterling. Menjelang akhir tahun itu, euro dan paun sterling menyusut nilai dengan ketara disebabkan oleh kebimbangan mengenai kedudukan fiskal kedua-dua ekonomi tersebut yang semakin merosot. Yen pula menambah nilai ke paras tertinggi dalam tempoh 14 tahun disebabkan oleh penghantaran balik perolehan yang lebih tinggi daripada pelaburan di luar negeri. Namun, trend tersebut berubah pada bulan Disember apabila yen menyusut nilai berikutan keputusan Bank of Japan untuk menambah langkah-langkah kuantitatifnya. Kebanyakan mata wang Asia menambah nilai berbanding dengan dolar AS berikutan sentimen yang lebih baik didorong oleh pemulihan serantau yang lebih cepat berbanding dengan ekonomi maju. Antara mata wang serantau, rupiah mencatat penambahan nilai yang paling kukuh berikutan keadaan ekonomi yang berdaya tahan dan persekitaran politik yang lebih menggalakkan.

EKONOMI MALAYSIA PADA TAHUN 2009

Ekonomi Malaysia menguncup sebanyak 1.7% pada tahun 2009, iaitu tahun ekonomi global mengalami kemerosotan terburuk dalam sejarah moden. Ekonomi negara merasai kesan kemelesetan ekonomi global sepenuhnya pada suku pertama apabila ia merosot sebanyak 6.2%. Kemerosotan ini adalah penguncupan asas tahunan yang pertama bagi KDNK benar sejak suku ketiga 2001. Kejatuhan yang teruk dalam permintaan global dan perdagangan dunia menyebabkan eksport dan pengeluaran perindustrian di Malaysia merosot pada kadar dua angka. Berikutan tahap keterbukaan ekonomi yang tinggi, kemerosotan permintaan luar negeri telah menjejaskan guna tenaga, pendapatan serta sentimen keseluruhan sektor perniagaan dan pengguna lantas mengakibatkan aktiviti penggunaan dan pelaburan swasta pada suku pertama 2009 merosot. Pertumbuhan pada suku tersebut juga terjejas oleh pengeluaran inventori yang besar, terutamanya dalam sektor perkilangan dan komoditi.

Meskipun penguncupan suku pertama ketara, prestasi ekonomi Malaysia secara keseluruhan menguncup dengan sederhana sebanyak 1.7% pada tahun 2009. Ini berikutan pemulihan ekonomi yang kukuh pada separuh kedua tahun tersebut

Walau bagaimanapun, pelaksanaan langkah rangsangan fiskal yang dipercepat, pelonggaran dasar monetari yang agresif dan pengenalan langkah komprehensif untuk memastikan akses kepada pembiayaan yang berterusan telah menyumbang kepada penstabilan ekonomi

dalam negeri pada suku kedua. Ini disusuli oleh pemulihan pada separuh kedua tahun tersebut. Di samping perbelanjaan awam yang lebih tinggi, langkah-langkah dasar tersebut juga membantu memulihkan sentimen sektor swasta, yang bersama-sama dengan keadaan pasaran pekerja yang semakin baik, telah menyebabkan pengembangan penggunaan swasta pada separuh kedua 2009. Tanda-tanda bahawa aktiviti pelaburan swasta mula stabil semakin jelas menjelang akhir tahun 2009. Selain itu, permintaan luar negeri menjadi pemangkin pertumbuhan selanjutnya apabila ekonomi global, terutamanya ekonomi serantau, beransur-ansur pulih. Hasilnya, ekonomi Malaysia mendapat momentum pertumbuhannya pada suku keempat, apabila mencatat pertumbuhan sebanyak 4.5% hasil sokongan permintaan dalam dan luar negeri yang lebih kukuh.

Dari segi penawaran, pertumbuhan pada suku pertama terjejas terutamanya akibat kemerosotan yang ketara dalam sektor perkilangan. Sektor-sektor lain juga menguncup, kecuali sektor pembinaan. Dalam sektor perkilangan, industri berorientasikan eksport terutamanya, telah terjejas teruk oleh kemerosotan permintaan luar negeri yang ketara. Namun, sektor perkilangan beransur-ansur pulih dan mencatat pertumbuhan positif pada suku keempat sejajar dengan pemulihan dalam permintaan luar negeri. Sektor perkhidmatan pula merosot sedikit pada suku pertama, disebabkan terutamanya oleh penguncupan subsektor berkaitan dengan aktiviti perkilangan dan perdagangan. Ekoran permintaan dalam negeri yang meningkat, prestasi sektor perkhidmatan secara beransur-ansur menjadi bertambah baik sejak suku kedua, hasil sumbangan pertumbuhan subsektor perkhidmatan yang bergantung pada aktiviti ekonomi dalam negeri dan subsektor berkaitan dengan kewangan dan pasaran modal. Namun, pertumbuhan sektor pembinaan kekal positif sepanjang tempoh tersebut terutamanya berikutan pelaksanaan projek berkaitan pembinaan di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan (RMK9) dan langkah rangsangan fiskal.

Keadaan pasaran pekerja menjadi sangat lemah pada suku pertama apabila syarikat perkilangan mengurangkan operasi mereka, terutamanya pada dua bulan pertama 2009. Jumlah pemberhentian pekerja meningkat ke paras tertingginya dalam tempoh tujuh tahun, iaitu sebanyak 25,064 orang pekerja pada tahun 2009, dengan separuh daripada mereka kehilangan pekerjaan pada suku pertama. Keadaan pasaran pekerja mula stabil pada suku kedua dan selepas itu menjadi bertambah baik seperti ditunjukkan oleh pemberhentian pekerja yang berkurang dan pengambilan pekerja baharu oleh syarikat. Pemulihan pasaran pekerja yang lebih pantas daripada jangkaan berikutan keadaan ekonomi global dan dalam negeri yang lebih baik telah menyebabkan kadar pengangguran yang lebih rendah pada 3.7% daripada tenaga kerja, berbanding dengan unjuran awal pada 4.5%. Walaupun persekitaran ekonomi terus mencabar dan produktiviti merosot pada tahun 2009, majikan dalam sektor swasta tetap menaikkan gaji pekerja, meskipun pada kadar yang lebih sederhana sebanyak 3.4% (2008: 5.1%).

Inflasi keseluruhan berpurata pada 0.6% pada tahun 2009 (2008: 5.4%) apabila tekanan inflasi di Malaysia menjadi lebih sederhana, sejajar dengan perkembangan global dan dalam negeri. Keadaan permintaan global yang lemah, terutamanya pada suku pertama 2009, menyebabkan kejatuhan yang besar dalam harga komoditi dunia, terutamanya harga minyak mentah. Berikutan itu, beberapa negara mengalami tekanan inflasi yang lebih rendah pada tahun itu. Inflasi dalam ekonomi maju mencatat kejatuhan yang besar, sementara inflasi dalam ekonomi pesat membangun juga merosot pada tahun 2009. Kemelesetan inflasi yang paling ketara dicatat oleh Republik Rakyat China (2009: -0.7%; 2008: +5.9%). Kejatuhan harga bahan api dan komoditi dunia serta inflasi yang lebih rendah di negara-negara rakan perdagangan utama Malaysia telah menyumbang kepada inflasi dalam negeri yang lebih rendah. Penurunan harga runcit petrol tempatan secara kumulatif pada separuh kedua 2008, mendorong kepada trend inflasi dalam negeri yang sederhana pada tahun 2009.

Kedudukan luaran Malaysia terus kukuh pada tahun 2009 walaupun persekitaran luaran sangat lemah. Akaun semasa terus mencatat lebihan yang besar pada tahun 2009, disokong oleh lebihan perdagangan yang besar dan akaun perkhidmatan yang bertambah baik. Walaupun eksport kasar merosot dengan ketara pada tahun 2009, khususnya pada separuh pertama tahun, lebihan perdagangan kekal besar memandangkan permintaan terhadap eksport yang lebih rendah diiringi oleh kejatuhan

Jadual 1.2: Malaysia - Penunjuk Ekonomi Utama

	2007	2008	2009*a*	2010*r*
Penduduk (juta orang)	27.2	27.7	28.3	28.9
Tenaga kerja (juta orang)	11.8	12.0	12.1	12.2
Guna tenaga (juta orang)	11.4	11.6	11.6	11.8
Pengangguran (% daripada tenaga kerja)	3.2	3.3	3.7	3.6
Pendapatan Per Kapita (RM)	23,033	25,784	23,381	25,180
(USD)	6,700	7,737	6,634	7,416[6]
KELUARAN NEGARA (% perubahan)				
KDNK benar pada harga tahun 2000[1]	6.2	4.6	-1.7	4.5 ~ 5.5
(RM bilion)	504.9	528.3	519.2	543.4
Pertanian, perhutanan dan perikanan	1.4	4.0	0.4	3.1
Perlombongan dan kuari	2.0	-0.8	-3.8	2.5
Perkilangan	3.1	1.3	-9.3	6.5
Pembinaan	4.7	2.1	5.7	3.7
Perkhidmatan	9.6	7.2	2.6	4.9
PNK nominal	12.3	14.2	-7.4	10.0
(RM bilion)	625.9	715.0	661.8	727.7
PNK benar	5.9	2.0	1.2	3.6
(RM bilion)	481.8	491.5	497.4	515.3
Permintaan agregat benar[2]	9.6	6.8	-0.4	3.2
Perbelanjaan swasta[2]	10.7	7.0	-3.4	3.3
Penggunaan	10.4	8.5	0.8	3.8
Pelaburan	11.8	0.8	-21.8	0.7
Perbelanjaan awam[2]	6.8	6.3	7.7	2.7
Penggunaan	6.5	10.9	3.7	-2.7
Pelaburan	7.1	0.7	12.9	9.3
Tabungan negara kasar (% daripada PNK)	38.2	37.9	31.3	35.2
IMBANGAN PEMBAYARAN (RM bilion)				
Barangan	127.7	170.6	141.5	141.6
Eksport (f.o.b.)	605.9	664.3	554.2	615.2
Import (f.o.b.)	478.2	493.8	412.7	473.7
Imbangan perkhidmatan	2.4	0.2	3.2	-0.7
(% daripada PNK)	0.4	...	0.5	-0.1
Pendapatan, bersih	-13.9	-23.7	-12.6	-19.9
(% daripada PNK)	-2.2	-3.3	-1.9	-2.7
Pindahan semasa, bersih	-15.7	-17.5	-19.4	-17.1
Imbangan akaun semasa	100.4	129.5	112.7	103.8
(% daripada PNK)	16.0	18.1	17.0	14.3
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih[3]	335.7	317.4	331.3	
(dalam bilangan bulan import tertangguh)	8.4	7.6	9.7	
HARGA (% perubahan)				
IHP (2005=100)[4]	2.0	5.4	0.6	2.0 ~ 2.5
IHPR (2005=100)[5]	6.7	10.3	-7.1	
Upah benar bagi setiap pekerja dalam sektor perkilangan	2.7	-4.8	1.9	n.a

[1] Mulai tahun 2007, KDNK benar telah diubah kepada harga tahun 2000, daripada harga tahun 1987 sebelum ini
[2] Tidak termasuk stok
[3] Semua harta dan tanggungan dalam mata wang asing telah dinilai semula kepada ringgit mengikut kadar pertukaran pada tarikh kunci kira-kira dan penambahan/pengurangan nilai juga ditunjukkan dengan sewajarnya dalam akaun Bank
[4] Bermula tahun 2006, Indeks Harga Pengguna merujuk kepada tahun asas baharu 2005=100 daripada tahun asas 2000=100 sebelum ini
[5] Bermula tahun 2010, Indeks Harga Pengeluar merujuk kepada tahun asas baharu 2005=100 daripada tahun asas 2000=100 sebelum ini
[6] Berdasarkan kadar pertukaran purata dolar AS bagi tempoh Januari-Februari 2010
a Awalan
r Ramalan
... Terlalu kecil

Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

Jadual 1.3: Malaysia - Penunjuk Kewangan dan Monetari

KEWANGAN KERAJAAN PERSEKUTUAN (RM bilion)	2007	2008	2009*a*
Hasil	139.9	159.8	158.6
Perbelanjaan mengurus	123.1	153.5	157.1
Perbelanjaan pembangunan bersih	37.5	41.9	49.0
Imbangan keseluruhan	-20.7	-35.6	-47.4
Imbangan keseluruhan (% daripada KDNK)	-3.2	-4.8	-7.0
Jumlah pembelanjaan pembangunan bersih sektor awam	96.3	124.4	118.0
Imbangan keseluruhan sektor awam (% daripada KDNK)	1.5	-5.6	-3.8
HUTANG LUAR NEGERI[1]			
Jumlah hutang (RM bilion)	187.4	236.1	233.9
Hutang jangka sederhana dan panjang	133.0	156.5	156.0
Hutang jangka pendek[2]	54.5	79.6	78.0
Nisbah khidmat bayaran hutang (% daripada eksport barangan dan perkhidmatan)			
Jumlah hutang	3.8	2.6	6.5
Hutang jangka sederhana dan panjang	3.4	2.5	6.4

		Perubahan 2007		Perubahan 2008		Perubahan 2009	
WANG DAN PERBANKAN		**RM bilion**	**%**	**RM bilion**	**%**	**RM bilion**	**%**
Bekalan wang	M1	27.6	19.6	14.0	8.3	17.9	9.8
	M3	72.4	9.5	99.1	11.9	85.1	9.1
Deposit sistem perbankan		56.5	7.0	103.4	11.9	90.7	9.3
Pinjaman sistem perbankan[3]		51.2	8.6	82.3	12.8	56.9	7.8
Nisbah pinjaman-deposit (pada akhir tahun)[4]		76.2		77.7		77.9	
Nisbah pembiayaan-deposit[4, 5]		85.1		85.8		84.6	

KADAR FAEDAH (KADAR PURATA PADA AKHIR TAHUN)		2007 %	2008 %	2009 %
Kadar Dasar Semalaman (OPR)		3.50	3.25	2.00
Kadar Antara Bank				
1 bulan		3.54	3.30	2.06
Bank Perdagangan				
Deposit tetap	3 bulan	3.15	3.04	2.03
	12 bulan	3.70	3.50	2.50
Deposit tabungan		1.44	1.40	0.87
Kadar pemberian pinjaman asas (BLR)		6.72	6.48	5.51
Bil Perbendaharaan (3 bulan)		3.43	3.39	2.05
Sekuriti Kerajaan Malaysia (1 tahun)*		3.53	2.89	2.12
Sekuriti Kerajaan Malaysia (5 tahun)*		3.78	2.99	3.79

KADAR PERTUKARAN MATA WANG ASING	2007	2008	2009
Pergerakan Ringgit (pada akhir tahun)	%	%	%
Perubahan berbanding dengan SDR	1.7	-2.7	0.2
Perubahan berbanding dengan USD[6]	6.8	-4.5	1.2

[1] Mulai suku pertama tahun 2008, data hutang luar negeri telah ditakrifkan semula untuk mengambil kira entiti di Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan IBFC) sebagai pemastautin
[2] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
[3] Termasuk pinjaman yang dijual kepada Cagamas
[4] Tidak termasuk transaksi institusi kewangan
[5] Merujuk kepada nisbah pinjaman dan pegangan PDS oleh sistem perbankan atas deposit sistem perbankan
[6] Ringgit telah ditetapkan pada kadar RM3.80=USD1 pada 2 September 1998 dan beralih kepada apungan terurus berbanding dengan sekumpulan mata wang pada 21 Julai 2005
a Awalan
* Merujuk kepada akhir-tahun

dalam import . Akaun perkhidmatan mencatat lebihan yang ketara pada tahun 2009 berikutan perolehan daripada sektor perjalanan yang lebih tinggi berikutan aktiviti perjalanan serantau yang berterusan dan defisit yang lebih kecil dalam perkhidmatan lain. Sementara itu, akaun kewangan mencatat aliran keluar bersih yang lebih rendah pada tahun itu, sebahagian besarnya disebabkan oleh aliran keluar portfolio yang lebih sederhana pada separuh pertama dan aliran masuk bersih pada separuh kedua. Aliran masuk bersih pelaburan langsung asing dan aliran keluar bersih pelaburan langsung luar negeri juga menjadi sederhana di tengah-tengah keadaan ekonomi yang lemah. Aliran keluar pelaburan lain, sebahagian besarnya terdiri daripada kredit perdagangan, meningkat pada tahun itu. Memandangkan lebihan akaun semasa yang besar telah lebih daripada mengimbangi aliran keluar bersih dalam akaun kewangan, imbangan pembayaran secara keseluruhan mencatat lebihan pada tahun 2009. Perkembangan ini menyumbang kepada kenaikan rizab antarabangsa bersih sebanyak RM13.9 bilion lagi. Rizab berjumlah RM331.3 bilion (atau USD96.7 bilion) pada 31 Disember 2009.

Ekonomi Malaysia yang terjejas dengan ketara oleh perkembangan ekonomi global pada suku pertama 2009, pulih dengan pantas untuk mencatat pertumbuhan positif pada suku keempat. Selain permintaan luar negeri yang bertambah baik, ekonomi dalam negeri juga disokong oleh pelaksanaan langkah rangsangan fiskal yang dipercepat, persekitaran monetari yang akomodatif dan akses kepada pembiayaan yang berterusan. Tindak balas dasar yang pantas dan komprehensif, yang juga membantu memulihkan sentimen pengguna dan perniagaan, telah memainkan peranan penting dalam mengekalkan permintaan dalam negeri, iaitu faktor utama yang menyokong aktiviti ekonomi sepanjang tempoh tersebut. Selain itu, sistem kewangan domestik kekal kukuh walaupun persekitaran kewangan antarabangsa makin mencabar. Sistem kewangan meneruskan fungsi pengantaraannya dengan berkesan dan membantu memulihkan permintaan dalam negeri. Secara keseluruhan, asas-asas ekonomi dan kewangan yang kukuh, seperti dicerminkan oleh daya tahan permintaan dalam negeri, kedudukan rizab antarabangsa yang tinggi, hutang luar negeri yang rendah, kadar simpanan yang terus tinggi dan sektor perbankan yang kukuh, telah meletakkan ekonomi Malaysia pada kedudukan yang lebih baik untuk terus berkembang pada masa hadapan.

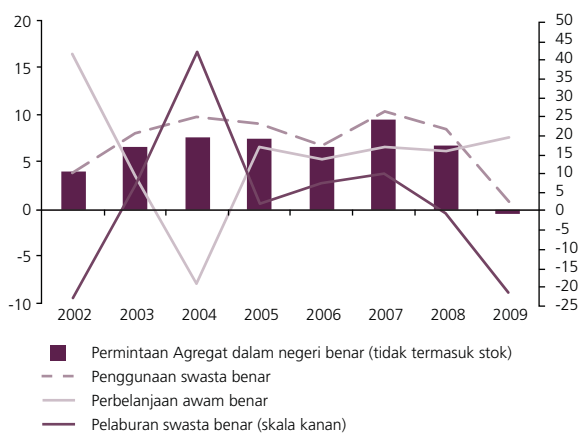
KEADAAN PERMINTAAN DALAM NEGERI PADA TAHUN 2009

Permintaan dalam negeri menguncup sebanyak 2.9% pada suku pertama, penguncupan kali pertama sejak suku ketiga 2001, memandangkan sektor isi rumah dan perniagaan mengambil sikap lebih berhati-hati ekoran kemerosotan ketara dalam permintaan luar negeri, keadaan pasaran pekerja yang lebih lemah dan kemerosotan sentimen sektor swasta secara keseluruhan. Meskipun permintaan luar negeri terus lemah, keadaan permintaan dalam negeri mula stabil pada suku kedua disebabkan oleh perbelanjaan sektor awam yang lebih tinggi berikutan pelaksanaan langkah rangsangan fiskal untuk menyokong ekonomi dan meningkatkan penggunaan swasta.

Permintaan dalam negeri yang menguncup pada suku pertama, pulih pada separuh kedua 2009, apabila keadaan pasaran pekerja dan sektor luar negeri bertambah baik

Sektor awam memainkan peranan penting dalam mengurangkan kesan kemelesetan global terhadap ekonomi dalam negeri melalui pelaksanaan lebih cepat dua pakej rangsangan pada tahun 2009. Perbelanjaan sektor awam yang kukuh, bersama-sama dengan dasar monetari

Rajah 1.4
Agregat Permintaan Dalam Negeri Benar

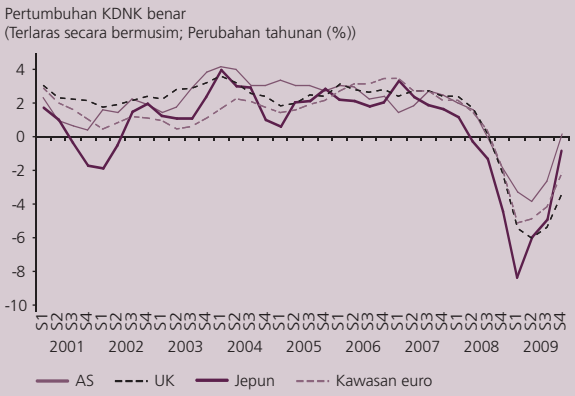

Bagaimana Kemelesetan Global Baru-baru ini Memberikan Kesan kepada Ekonomi Malaysia?

Pengenalan

Masalah dalam sistem kewangan Amerika Syarikat (AS) yang bermula pada pertengahan tahun 2007 berpunca daripada kemerosotan kualiti aset subprima. Perkembangan buruk ini merebak hingga menjadi krisis kewangan global yang besar lagi ketara pada separuh pertama 2008. Kegagalan beberapa buah institusi kewangan AS dan global yang utama pada bulan September 2008 khususnya telah membangkitkan kebimbangan meluas mengenai gangguan sistemik merentas pasaran kewangan global, yang kemudiannya telah mengakibatkan 'pembekuan' pasaran antara bank dan pasaran kredit di banyak pusat kewangan seluruh dunia. Meskipun pihak berkuasa melaksanakan langkah kewangan yang besar dan agresif yang tidak pernah diambil sebelum ini, krisis tersebut menjadi bertambah buruk apabila lebih banyak kelas aset kewangan mengalami keruntuhan harga lantas mengakibatkan kesan negatif yang amat besar terhadap pendapatan dan kekayaan. Fenomena ini bersama-sama dengan kehilangan keyakinan yang meluas juga menyebabkan kemelesetan serentak dalam kalangan ekonomi maju pada separuh kedua 2008. Keadaan ini menjadi bertambah buruk pada suku pertama 2009 (Rajah 1). Berikutan pelaksanaan rangsangan dasar fiskal dan monetari yang besar, ekonomi global mula menunjukkan tanda-tanda penstabilan pada suku kedua 2009, sebelum beransur-ansur pulih menjelang akhir tahun tersebut. Walau bagaimanapun, pemulihan ekonomi global adalah tidak sekata, dengan pertumbuhan ekonomi maju masih lagi lemah manakala ekonomi sedang pesat membangun pula lebih kukuh prestasinya.

Rajah 1
Ekonomi Maju Menghadapi Kemelesetan Serentak Menjelang Akhir Tahun 2008

Sumber: Haver Analytics

Kemelesetan yang ketara dalam ekonomi maju telah mengakibatkan kesan limpahan yang nyata kepada ekonomi di rantau Asia memandangkan hubungan kewangan dan perdagangan yang rapat. Menjelang akhir tahun 2008, proses pembayaran balik hutang pada peringkat global juga telah menyebabkan aliran keluar dana portfolio jangka pendek yang besar dari rantau ini di samping kemerosotan yang ketara dalam aktiviti pembiayaan bank. Ini mengakibatkan kemerosotan besar dalam pasaran ekuiti dan pasaran hutang, memperlahankan kemasukan pelaburan langsung asing dan melemahkan nilai mata wang serantau berbanding dengan dolar AS. Walau bagaimanapun, asas-asas ekonomi dan sektor kewangan rantau ini yang kukuh membolehkan ekonomi serantau menangani perkembangan buruk ini dengan baik tanpa mengganggu proses pengantaraan sistem kewangan domestik. Kemerosotan perdagangan global yang teruk telah menyebabkan rantau ini mengalami kejatuhan eksport dan pengeluaran perindustrian yang besar. Ini lantas telah mengakibatkan negara di rantau ini yang lebih terbuka ekonominya mengalami penguncupan ekonomi, manakala ekonomi lain pula mencatat kejatuhan pertumbuhan yang ketara pada suku keempat 2008.

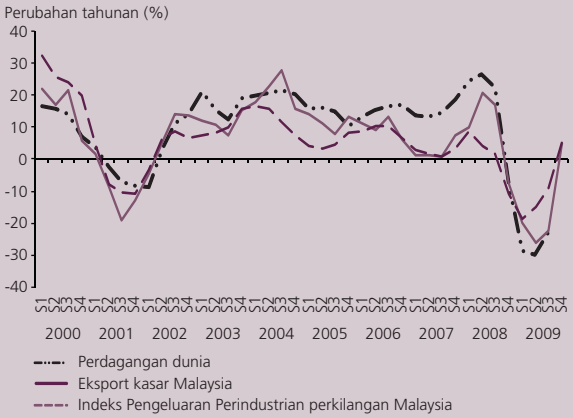
Kesan Kemelesetan Global Terhadap Malaysia

Krisis kewangan global dan aktiviti pembayaran balik hutang dalam ekonomi maju telah mendorong aktiviti penjualan aset di seluruh dunia, termasuk di rantau ini, lantas menyebabkan penurunan yang ketara dalam pasaran ekuiti dan bon serantau. Aliran keluar modal jangka pendek juga ketara khususnya pada separuh kedua 2008 apabila dana dihantar balik ke AS. Namun, trend aliran modal tersebut dapat diimbangi oleh pasaran kewangan domestik memandangkan mudah tunai dalam

sistem kewangan adalah lebih daripada mencukupi dan sistem perbankan pula kukuh. Kedudukan rizab AS yang teguh turut bertindak sebagai penampan bagi mudah tunai dolar AS dan turun naik dalam kadar pertukaran dalam tempoh yang bergolak ini. Tambahan pula, reformasi sektor kewangan dan inisiatif bina upaya secara meluas berikutan krisis kewangan Asia telah meningkatkan daya tahan sektor kewangan untuk menghadapi kemelut krisis kewangan ini. Dedahan sistem perbankan domestik terhadap aset subprima juga terhad.

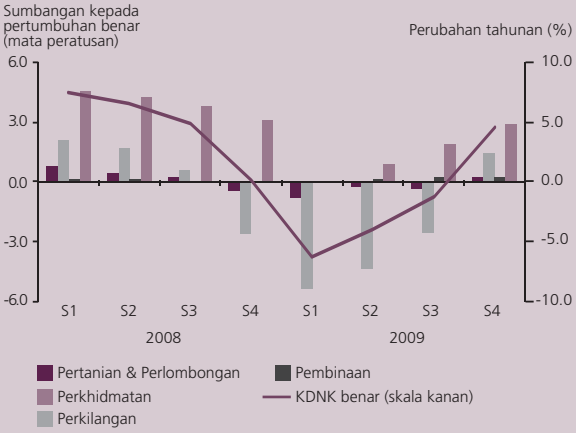
Sistem perbankan Malaysia berada pada asas yang kukuh semasa krisis kewangan global meletus. Tahap permodalan sistem perbankan Malaysia terus kukuh, dengan nisbah modal wajaran risiko pada 14.7% pada akhir Disember 2009 (akhir 2008: 12.6%), manakala nisbah pinjaman tak berbayar (NPL) bersih adalah rendah pada 1.8% (akhir 2008: 2.2%). Tahap permodalan yang kukuh dan mudah tunai yang lebih daripada mencukupi dalam sistem perbankan telah memastikan fungsi pengantaraan dapat berjalan seperti biasa. Ini seperti ditunjukkan oleh pengembangan berterusan dalam pinjaman terkumpul sektor perniagaan dan isi rumah sepanjang tahun 2009. Jumlah pinjaman perniagaan terkumpul meningkat sebanyak 2.6% pada akhir tahun 2009 (akhir 2008: 13.2%), sementara pinjaman isi rumah terkumpul terus mapan pada kadar yang tinggi, iaitu 9.8% pada akhir tahun 2009 (akhir 2008: 9.7%).

Rajah 2
Kejatuhan Perdagangan Dunia Menyebabkan Penguncupan Mendadak Eksport Kasar dan Pengeluaran Sektor Perkilangan Malaysia

Sumber: Haver Analytics; Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 3
Sektor Perkilangan yang Berorientasikan Eksport Menerima Kesan Paling Teruk

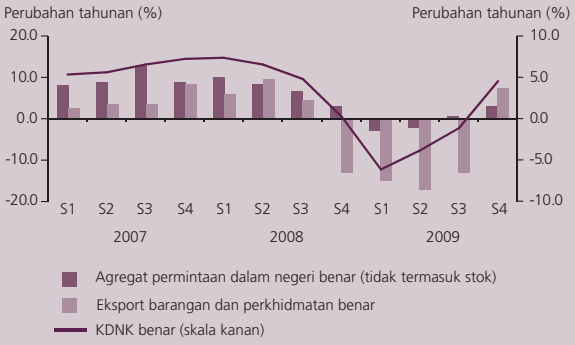
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Memandangkan Malaysia merupakan ekonomi yang sangat terbuka, kesan kemelesetan global begitu dirasai oleh sektor yang berkaitan dengan perdagangan luar. Kemelesetan ekonomi maju mula memberikan kesan kepada ekonomi Malaysia pada suku keempat 2008. Eksport dan pengeluaran perkilangan masing-masing menurun sebanyak 7.4% dan 11.1% (Rajah 2), manakala aktiviti pelaburan swasta menjadi lembap oleh keadaan perniagaan yang semakin merosot. Walau bagaimanapun, permintaan dalam negeri yang berterusan, khususnya penggunaan swasta, memberi sokongan kepada ekonomi lantas mengelakkannya daripada mengalami penguncupan ekonomi pada suku keempat 2008 (pertumbuhan KDNK benar: 0.1%).

Malaysia mengalami kesan krisis global sepenuhnya pada suku pertama 2009, apabila kemelesetan ekonomi maju yang kian meruncing memburukkan lagi kesan kemerosotan ketara dalam permintaan global terhadap perdagangan, aktiviti pengeluaran dan pelaburan dalam ekonomi domestik. Apabila ekonomi maju dan sebilangan ekonomi sedang pesat membangun terjerumus ke kancah kemelesetan

yang teruk pada suku pertama 2009, perdagangan dunia jatuh dengan ketara sebanyak 28.6% (S4 08: -7.4%). Ini seterusnya telah menjejaskan eksport dari rantau ini, termasuk Malaysia. Eksport kasar Malaysia merosot sebanyak 20% pada suku tersebut (S4 08: -7.4%) lalu menjejaskan aktiviti pengeluaran, khususnya sektor perkilangan (Rajah 3). Sebagai tindak balas terhadap kemerosotan ketara eksport dan aktiviti pengeluaran, firma-firma mengambil langkah mengurangkan kos pekerja dengan membekukan pengambilan pekerja baharu, memulakan pengurangan gaji dan waktu kerja lebih masa serta memberhentikan sebahagian daripada pekerja. Jumlah pemberhentian pekerja meningkat kepada 12,590 orang pada suku pertama, berbanding dengan purata suku tahunan sebanyak 3,873 orang dalam tahun 2005-2008, terutamanya pekerja perkilangan. Kadar pengangguran meningkat kepada 4% pada suku pertama 2009 (S4 2008: 3.1%).

Rajah 4
Kelemahan Sektor Luar Menjurus kepada Kelemahan Sektor Dalam Negeri yang Meluas dalam Ekonomi pada Suku Pertama Tahun 2009

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Walaupun pendapatan isi rumah dalam sektor lain yang tidak terdedah secara langsung kepada permintaan luar tidak terjejas, sikap berbelanja mereka turut dipengaruhi sentimen yang lemah ekoran keadaan ekonomi keseluruhan yang lembap di samping ketidakpastian mengenai prospek pendapatan dan jaminan pekerjaan. Ini menyebabkan penurunan kecil dalam perbelanjaan penggunaan swasta sebanyak 0.7%. Jumlah pelaburan pula merosot dengan ketara (-10.8%), berikutan penguncupan yang besar dalam perbelanjaan pelaburan swasta, dengan aktiviti pengembangan kapasiti terjejas oleh penurunan yang besar dalam permintaan luar, penggunaan kapasiti yang lebih rendah daripada biasa dan keyakinan perniagaan yang semakin lemah. Kesannya, permintaan dalam negeri agregat menurun sebanyak 2.9% dan ekonomi menguncup dengan nyata sebanyak 6.2% pada suku pertama 2009 (Rajah 4). Ini merupakan penguncupan pertama sejak suku ketiga 2001. Ambilan inventori yang besar pada suku itu, khususnya dalam sektor perkilangan dan komoditi, menyebabkan kemerosotan pertumbuhan selanjutnya.

Tindak Balas Dasar dan Pemulihan Ekonomi Malaysia

Dalam tindak balasnya kepada krisis global, Kerajaan telah mengumumkan beberapa langkah dasar untuk mengurangkan kesan buruk daripada kemerosotan global dan untuk menghalang ekonomi daripada tergelincir ke dalam kancah kemelesetan (Jadual 1). Langkah-langkah ini tertumpu pada tiga bidang yang luas, iaitu dasar fiskal (dua pakej rangsangan berjumlah RM67 bilion atau 9.9% daripada KDNK), pelonggaran dasar monetari (Kadar Dasar Semalaman dikurangkan sebanyak 150 mata asas kepada 2.00%) dan diperkuat oleh langkah komprehensif untuk memastikan akses kepada pembiayaan berterusan. Pelaksanaan langkah-langkah ini bukan sahaja memberikan sokongan secara langsung kepada aktiviti dalam negeri, bahkan sama pentingnya ialah tindakan ini telah mendorong pemulihan sentimen perniagaan dan pengguna. Hasilnya, permintaan dalam negeri mencatat penurunan yang lebih perlahan sebanyak 2.2% pada suku kedua 2009, sebelum pulih untuk mencatat pertumbuhan positif sebanyak 1.7% pada separuh kedua tahun itu. Yang penting ialah penggunaan swasta menjadi bertambah baik untuk mencatat pertumbuhan sebanyak 0.5% pada suku kedua, sebelum menjadi lebih kukuh kepada 1.7% pada suku keempat.

Dari segi sektor luar, penstabilan, yang disusuli oleh pemulihan beransur-ansur dalam ekonomi global sejak pertengahan tahun 2009, terus menyokong ekonomi Malaysia. Khususnya, pemulihan ekonomi serantau yang kukuh, terutamanya RR China, memberi manfaat kepada Malaysia, dengan eksport

ke rantau Asia menjadi bertambah baik pada separuh tahun kedua. Eksport Malaysia ke RR China khususnya kembali pulih untuk mencatat pertumbuhan tahunan yang positif seawal bulan Ogos. Pemulihan dalam eksport menjadi lebih menyeluruh menjelang akhir tahun berikutan pemulihan eksport ke beberapa buah ekonomi maju. Hasilnya, permintaan luar menyumbang secara positif kepada pertumbuhan pada suku keempat 2009.

Kesimpulan
Sebagai ekonomi yang amat terbuka, Malaysia turut terjejas oleh kemelesetan ekonomi global yang bermula pada suku ketiga 2008 dan berterusan hingga suku pertama 2009. Dengan penstabilan pasaran kewangan global yang disusuli oleh pemulihan dalam ekonomi maju, tindak balas dasar yang pantas melalui dasar fiskal dan monetari telah memainkan peranan penting dalam mengekalkan permintaan dalam negeri sepanjang tempoh itu. Asas-asas ekonomi Malaysia yang kukuh, sistem kewangan yang teguh dan pelaksanaan langkah sokongan dasar komprehensif yang proaktif telah berjaya menghindarkan ekonomi negara daripada tergelincir ke kancah pertumbuhan negatif yang lebih buruk dan berpanjangan. Asas-asas ekonomi dan kewangan yang kukuh telah menyediakan asas bagi pemulihan yang cepat. Kekuatan dan kestabilan sistem kewangan domestik sepanjang tempoh ini memastikan pengantaraan kewangan tidak terganggu dan sektor swasta boleh terus mendapat akses kepada kredit. Bersama-sama dengan kedudukan kewangan swasta yang kukuh, situasi ini akan mendorong pemulihan yang cepat dalam permintaan dalam negeri sebaik sahaja krisis kewangan global terkawal dan ekonomi global kembali stabil. Melangkah ke hadapan, asas-asas ini akan mencerahkan lagi prospek pemulihan yang lebih kukuh.

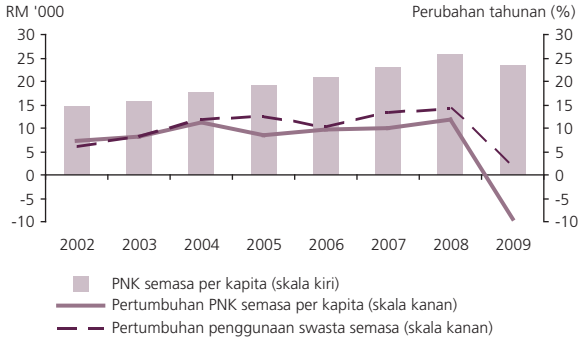
Jadual 1: Tindak Balas Dasar untuk Mengurangkan Kemelesetan Ekonomi

Tindak Balas Dasar	Langkah-langkah
Dua Pakej Rangsangan Ekonomi berjumlah RM67 bilion (suntikan fiskal langsung: RM22 bilion), dengan tumpuan utama untuk menyokong permintaan dalam negeri dan mengurangkan kesan kemelesetan ekonomi global terhadap segmen ekonomi yang terjejas	➢ Pakej pertama (RM7 bilion) • Membina, menaik taraf, memperbaik dan menyelenggara kemudahan • Membina rumah kos rendah dan sederhana • Program pembangunan modal insan • Penambahbaikan perkhidmatan telekomunikasi yang lebih pesat • Bantuan kepada Sektor Swasta ➢ Pakej kedua (RM60 bilion) • Mengurangkan pengangguran dan menambah peluang pekerjaan • Meringankan beban orang ramai, terutamanya kumpulan yang mudah terjejas • Membantu sektor swasta untuk menghadapi krisis • Membina kapasiti untuk masa hadapan
Rangsangan monetari untuk mengurangkan kos pengantaraan	➢ Menurunkan Kadar Dasar Semalaman (OPR) sebanyak 150 mata asas kepada 2.0% antara bulan November 2008 hingga bulan Februari 2009 ➢ Mengurangkan Keperluan Rizab Berkanun (SRR) sebanyak 300 mata asas kepada 1.0%
Langkah komprehensif untuk memastikan akses kepada pembiayaan yang berterusan, serta meminimumkan kesan kemelesetan ekonomi terhadap sektor tertentu yang terjejas	➢ Memastikan akses kepada pembiayaan yang berterusan • Skim pembiayaan dan jaminan untuk PKS dan perniagaan • Penubuhan Institusi Jaminan Kewangan (Danajamin Nasional Bhd) ➢ Penyusunan Semula dan Penjadualan Semula Kemudahan Kredit • Fleksibiliti untuk menyusun dan menjadual semula pinjaman supaya dapat menyelesaikannya dengan lebih awal dengan peminjam • Peranan Jawatankuasa Penyusunan Semula Hutang Korporat (CDRC) yang dipertingkatkan dan Skim Penyelesaian Hutang Kecil yang lebih meluas ➢ Langkah awalan bagi mengekalkan keyakinan terhadap sektor kewangan • Jaminan penuh bagi semua deposit sehingga akhir tahun 2010 • Kemudahan mudah tunai BNM diperluas kepada pengendali insurans dan takaful ➢ Saluran untuk peminjam mendapatkan bantuan dan penyelesaian • Pusat Perhubungan Bersepadu: BNMLINK, BNMTELELINK, Unit Pengurusan Aduan dan Khidmat Nasihat • Memperluas skop rangkuman Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit • Saluran Bebas Tol *ABMConnect* • Unit aduan di institusi kewangan • Biro Pengantaraan Kewangan • Jawatankuasa Penyusunan Semula Hutang Kecil
Langkah-langkah lain	➢ Pengurangan bahagian caruman pekerja kepada KWSP secara sukarela sebanyak 3 mata peratusan daripada 11% kepada 8% pada tahun 2009 dan 2010 ➢ Membenarkan pembelian harta tanah komersial yang berharga lebih daripada RM500,000 oleh orang asing untuk kegunaan sendiri tanpa memerlukan kebenaran daripada FIC ➢ Meningkatkan tahap kelayakan pinjaman kenderaan untuk kakitangan awam

yang akomodatif, serta akses kepada pembiayaan yang berterusan, keadaan pasaran pekerja yang bertambah baik dan permintaan luar negeri yang beransur pulih telah menyumbang kepada pengembangan aktiviti permintaan dalam negeri pada separuh kedua 2009. Peningkatan dalam penggunaan swasta telah disokong oleh sentimen pengguna yang semakin baik, prospek pekerjaan yang stabil, inflasi yang rendah dan keadaan pembiayaan yang menggalakkan. Walaupun aktiviti pelaburan swasta masih lemah pada tahun 2009, tanda-tanda penstabilan mula dilihat menjelang akhir tahun tersebut, apabila keadaan ekonomi global dan permintaan luar negeri menjadi lebih baik. Hasilnya, permintaan dalam negeri pulih untuk mencatat pertumbuhan positif sebanyak 1.7% pada separuh kedua 2009 lantas menjadikan pertumbuhan agregat permintaan dalam negeri bagi tahun tersebut merosot sebanyak 0.4% (2008: +6.8%).

Penggunaan swasta mencatatkan pertumbuhan yang kecil sebanyak 0.8% pada tahun 2009, iaitu perkembangan yang paling perlahan sejak Krisis Kewangan Asia. Pada awal tahun tersebut, perbelanjaan sektor isi rumah terjejas oleh pemberhentian pekerja yang tinggi dan pengurangan upah benar menjelang akhir tahun 2008. Perbelanjaan pengguna yang lemah dicerminkan oleh penunjuk penggunaan utama seperti jualan kereta penumpang baharu, pengeluaran pinjaman kepada sektor isi rumah dan import barangan penggunaan. Indeks Sentimen Pengguna MIER kekal di bawah paras ambang 100 mata (S1 2009: 78.9 mata), menunjukkan jangkaan sektor isi rumah yang pesimistik terhadap prospek pekerjaan dan pendapatan. Akibatnya, penggunaan swasta menurun sebanyak 0.7% pada suku pertama.

Rajah 1.5
PNK per Kapita

Penggunaan swasta mula meningkat secara beransur-ansur pada suku kedua, sebelum mencatatkan pertumbuhan lebih tinggi sebanyak 1.7% pada suku keempat. Keadaan pasaran pekerja yang bertambah baik, harga komoditi yang lebih tinggi dan pemulihan sektor perkilangan yang lebih cepat daripada jangkaan telah meningkatkan perbelanjaan pengguna. Selain itu, tindak balas dasar monetari yang awal dan pelaksanaan dua pakej rangsangan fiskal juga membantu memulihkan keyakinan pengguna, seperti dicerminkan oleh Indeks Sentimen Pengguna MIER yang lebih tinggi yang melebihi paras ambang 100 mata sejak suku kedua 2009. Selain itu, keadaan pembiayaan yang menggalakkan memberikan sokongan tambahan kepada perbelanjaan pengguna apabila pengguna terus mempunyai akses kepada kredit dalam persekitaran kadar faedah yang rendah. Yang ketara, kredit isi rumah terus mengembang pada tahun itu dengan pinjaman yang dikeluarkan kepada sektor tersebut meningkat dengan nyata sebanyak 17.3% (2008: 8.9%). Walaupun keadaan ekonomi adalah lembap, kedudukan kewangan sektor isi rumah terus kukuh, seperti ditunjukkan oleh nisbah hutang sektor isi rumah kepada aset kewangan yang kekal rendah pada 40.7% (2008: 42.6%), manakala nisbah pinjaman tak berbayar bagi pinjaman sektor isi rumah menurun lagi kepada 3.1% pada akhir tahun 2009 (2008: 4.1%).

Mencerminkan kesan sepenuhnya kemelesetan ekonomi global pada 2009, **pelaburan swasta** merosot dengan ketara, iaitu sebanyak 21.8% pada tahun itu (2008: 0.8%). Aktiviti perbelanjaan modal yang lebih perlahan sejak akhir tahun 2008 menjadi bertambah buruk pada tahun 2009. Sektor perniagaan menangguhkan atau membatalkan keputusan pelaburan memandangkan permintaan luar negeri yang semakin merosot dan sikap berhati-hati terhadap prospek ekonomi dalam negeri. Perbelanjaan modal sektor swasta yang lembap juga dicerminkan oleh kemerosotan ketara dalam penunjuk pelaburan utama. Import barangan modal mencatatkan penurunan sebanyak 5.9%, manakala jualan bahan berkaitan pembinaan menurun dengan ketara sebanyak 26.1%. Pengeluaran pinjaman kepada sektor perniagaan dan terbitan sekuriti hutang swasta untuk membiayai aktiviti baharu juga menjadi perlahan pada tempoh ini, memandangkan permintaan terhadap pembiayaan perniagaan lebih rendah.

Sementara itu, aliran masuk FDI kasar menjadi sederhana kepada RM31.6 bilion, apabila pelabur asing terjejas oleh persekitaran ekonomi global yang kurang menggalakkan. Penunjuk-penunjuk tersebut bagaimanapun menjadi bertambah baik pada akhir tahun 2009, apabila keadaan ekonomi global mula pulih.

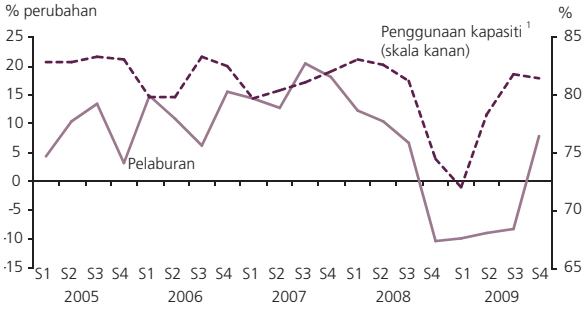
Pelaburan dalam sektor perkilangan adalah paling teruk terjejas oleh kelembapan keadaan ekonomi global. Eksport perkilangan merosot dengan ketara lantas menyebabkan aktiviti pengeluaran jatuh dengan nyata, yang seterusnya mengakibatkan penggunaan kapasiti yang lebih rendah. Pada suku pertama 2009, kadar penggunaan kapasiti MIER merosot kepada 72%, lantas mengurangkan keperluan syarikat untuk mengembangkan kapasiti pengeluaran. Walau bagaimanapun, kadar penggunaan kapasiti pulih dengan nyata pada suku keempat kepada 81.4%, sejajar dengan prestasi sektor perkilangan yang lebih baik.

Program perbelanjaan modal dalam sektor ekonomi lain berterusan pada tahun 2009, meskipun lebih kecil berbanding dengan tahun sebelumnya. Perbelanjaan modal dalam sektor minyak dan gas, terutamanya untuk kemudahan pengeluaran huluan dan aktiviti cari gali, terus meningkat. Pelaburan dalam sektor perkhidmatan juga mampan, mencerminkan pengembangan kapasiti yang berterusan dan kerja-kerja naik taraf dalam subsektor pengangkutan, utiliti dan telekomunikasi, di samping pembukaan saluran dagang runcit yang baharu.

Pelaburan awam berkembang dengan pesat pada tahun 2009 dan mencatat pertumbuhan dua angka sebanyak 12.9% (2008: 0.7%). Ini berikutan pelaksanaan dua pakej rangsangan ekonomi untuk mengurangkan kesan kemelesetan ekonomi global. Dalam sektor ekonomi, perbelanjaan disalurkan terutamanya kepada pembangunan sektor luar bandar dan pertanian, menambah baik sistem pengangkutan, meningkatkan kemudahan awam dan menaik taraf infrastruktur perindustrian. Perbelanjaan modal dalam sektor perkhidmatan sosial terus disalurkan kepada aktiviti untuk menambah baik penyediaan perkhidmatan asas, terutamanya pendidikan, penjagaan kesihatan dan perumahan. Yang penting, projek berimpak besar dalam pakej rangsangan pertama telah dilaksanakan sepenuhnya, sementara kira-kira 64% daripada peruntukan perbelanjaan pembangunan dalam pakej kedua telah dilaksanakan pada tahun 2009.

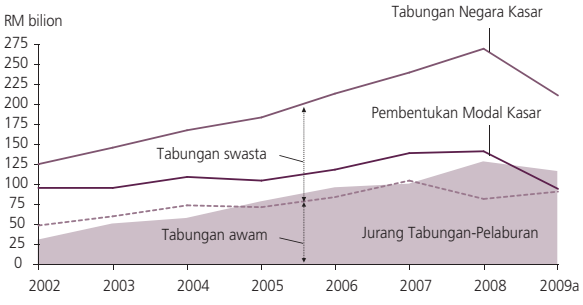
Aktiviti perbelanjaan modal oleh perusahaan awam bukan kewangan (PABK) juga menyokong peningkatan kukuh dalam pelaburan sektor awam pada tahun 2009. Pelaburan PABK tertumpu terutamanya pada sektor perlombongan, pengangkutan, utiliti dan komunikasi. Dalam sektor perlombongan, perbelanjaan modal dalam segmen huluan minyak dan gas kekal tinggi, sementara perbelanjaan modal dalam sektor pengangkutan adalah lebih tinggi disebabkan oleh pengembangan kapasiti oleh syarikat pengangkutan rel dan pengangkutan udara. Perbelanjaan modal yang lebih tinggi juga dibuat bagi segmen utiliti tenaga berikutan naik taraf dan penambahbaikan berterusan terhadap sistem penjanaan, penghantaran dan pengedaran tenaga. Sementara itu, perbelanjaan modal dalam sektor komunikasi tertumpu terutamanya pada pembangunan infrastruktur jalur lebar di bawah inisiatif Jalur Lebar Berkelajuan Tinggi.

Rajah 1.6
Jumlah Pelaburan Semasa dan Penggunaan Kapasiti Sektor Perkilangan

[1] Sumber: Institut Penyelidikan Ekonomi Malaysia (MIER)

Rajah 1.7
Tabungan Negara Kasar dan Jurang Tabungan-Pelaburan

a Anggaran

Penggunaan awam meningkat sebanyak 3.7% pada tahun 2009 (2008: 10.9%), disebabkan terutamanya oleh perbelanjaan yang lebih tinggi terhadap emolumen. Ini sebahagiannya disebabkan oleh emolumen yang lebih tinggi di bawah inisiatif Kerajaan untuk mengisi kekosongan jawatan sebanyak hampir 50,000 dalam sektor awam. Perbelanjaan untuk bekalan dan perkhidmatan terus bertambah disebabkan oleh penambahbaikan jentera pentadbiran dan sistem penyampaian sektor awam di samping perbelanjaan penyelenggaraan bangunan dan lekapan.

Tabungan sektor awam meningkat kepada RM92.3 bilion atau 13.9% daripada pendapatan negara kasar (PNK) pada tahun 2009 (2008: RM80.9 bilion atau 11.3%) berikutan lebihan operasi PABK yang lebih besar. Namun, tabungan sektor swasta menurun kepada RM114.9 bilion atau 17.4% daripada PNK (2008: RM189.9 bilion atau 26.6%), mencerminkan perbelanjaan penggunaan sektor isi rumah yang mampan walaupun pertumbuhan pendapatan bertukar negatif. Secara keseluruhan, **tabungan negara kasar** merosot buat kali pertama sejak tahun 2001 sebanyak 23.5% kepada RM207.2 bilion. Namun, kemerosotan tabungan negara kasar sebahagian besarnya telah diimbangi oleh penguncupan dalam pelaburan sektor swasta, yang seterusnya menyebabkan lebihan tabungan pelaburan menurun sedikit kepada RM112.7 bilion atau 17% daripada PNK pada tahun 2009 (2008: RM129.5 bilion atau 18.1%).

KAJIAN MENURUT SEKTOR

Secara keseluruhan, tahun 2009 merupakan tahun yang mencabar bagi kebanyakan sektor ekonomi di Malaysia. Pada suku pertama, semua sektor, kecuali sektor pembinaan, mencatatkan pertumbuhan negatif dalam persekitaran ekonomi global dan dalam negeri yang semakin buruk. Khususnya, subsektor yang bergantung pada permintaan luar paling teruk terjejas apabila kelompok elektronik dan keluaran elektrik sektor perkilangan menguncup pada kadar yang belum pernah tercatat, selain penguncupan ketara dalam subsektor perkhidmatan berkaitan perdagangan. Selain itu, kelemahan sektor luar yang menjejaskan permintaan dalam negeri, dan juga harga komoditi yang lebih rendah, telah menyebabkan prestasi yang lemah dalam kebanyakan subsektor lain.

Keadaan menjadi bertambah baik pada suku kedua, hasil sokongan dasar dalam negeri yang utama dan tepat pada masanya selain persekitaran luar yang mula stabil. Pelaksanaan dua pakej rangsangan fiskal dan persekitaran dasar monetari yang akomodatif mengurangkan kesan kelemahan permintaan luar dan menjadikan

Jadual 1.4
Prestasi Sektor Perkhidmatan pada Harga Malar Tahun 2000

	2008	2009*a*	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)		Sumbangan kepada KDNK (%)	
Perkhidmatan	**7.2**	**2.6**	**55.0**	**57.4**
Perkhidmatan pengantara	6.0	3.0	23.8	25.0
Kewangan dan insurans	7.7	4.4	11.0	11.7
Harta tanah dan perkhidmatan perniagaan	1.5	2.1	5.1	5.3
Pengangkutan dan penyimpanan	6.1	-2.8	3.8	3.8
Komunikasi	7.3	6.0	3.9	4.2
Perkhidmatan akhir	8.3	2.2	31.2	32.4
Perdagangan borong dan runcit	9.8	1.2	12.8	13.2
Penginapan dan restoran	7.3	2.7	2.4	2.5
Utiliti	2.1	0.4	2.9	3.0
Perkhidmatan Kerajaan	11.1	3.0	7.4	7.7
Perkhidmatan lain	5.2	4.4	5.7	6.0

a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

sentimen pengguna dan perniagaan lebih baik dalam sektor berorientasikan dalam negeri. Yang ketara, sektor pembinaan mencatatkan pertumbuhan positif sepanjang tahun itu kerana mendapat manfaat daripada pelaksanaan projek di bawah RMK9 dan pakej rangsangan fiskal. Momentum pertumbuhan meningkat pada suku ketiga, dengan sektor perkilangan, pertanian dan perlombongan mencatat kadar kemerosotan yang lebih kecil. Menjelang suku keempat, semua sektor, kecuali sektor perlombongan, mula mencatatkan pertumbuhan apabila permintaan dalam negeri menjadi lebih kukuh dan keadaan luaran pula bertambah baik.

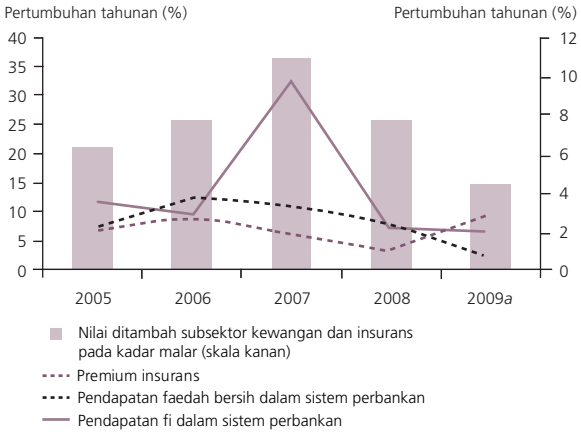
Sektor Perkhidmatan

Sektor perkhidmatan berkembang sebanyak 2.6% pada tahun 2009 (2008: 7.2%), dan memberi sokongan kepada ekonomi Malaysia sewaktu krisis ekonomi global. Berikutan itu, bahagian sektor tersebut kepada KDNK meningkat kepada 57.4% daripada 55% pada tahun 2008. Sektor tersebut mendapat manfaat daripada permintaan dalam negeri yang berdaya tahan, yang telah disokong oleh rangsangan fiskal dan dasar monetari yang akomodatif. Setelah mencatatkan kemerosotan kecil sebanyak 0.2% pada suku pertama 2009, sektor perkhidmatan pulih untuk mencatatkan pertumbuhan 1.6% pada suku kedua, dan pada separuh kedua 2009 sektor ini mencatatkan pertumbuhan positif 4.3% (separuh pertama 2009: 0.8%). Walaupun kebanyakan subsektor perkhidmatan menunjukkan trend pertumbuhan yang sama, subsektor yang banyak bergantung pada aktiviti perdagangan dan perkilangan, seperti pengangkutan dan penyimpanan serta utiliti, pulih pada kadar yang lebih perlahan.

Sektor perkhidmatan memberikan sokongan kepada pertumbuhan ekonomi pada tahun 2009

Subsektor **kewangan dan insurans** tumbuh dengan sederhana sebanyak 4.4% (2008: 7.7%), mencerminkan prestasi permintaan dalam negeri yang lemah terutamanya pada separuh pertama 2009. Dalam segmen kewangan, jumlah pinjaman yang diluluskan dan dikeluarkan oleh industri perbankan masing-masing merosot sebanyak 12.2% dan 3.7% pada separuh pertama tahun

Rajah 1.8
Prestasi Subsektor Kewangan dan Insurans Berbanding dengan Penunjuk Berkaitan

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia; Bank Negara Malaysia

itu, memandangkan permintaan terhadap pembiayaan adalah sederhana sejajar dengan aktiviti ekonomi yang lebih rendah. Hasilnya, pendapatan faedah bersih sistem perbankan mencatat pertumbuhan yang lebih rendah. Pendapatan berasaskan fi pula merosot pada suku pertama, disebabkan terutamanya oleh kejatuhan dalam fi yang berkaitan dengan aktiviti pasaran modal. Walau bagaimanapun, keadaan dalam segmen kewangan bertambah baik pada separuh tahun kedua, apabila momentum pemulihan ekonomi semakin meningkat. Penunjuk pinjaman mencatatkan pembaikan yang ketara, sementara pendapatan faedah bersih mencatatkan pertumbuhan yang lebih baik. Pendapatan berasaskan fi pula meningkat dengan nyata sebanyak 18% berikutan urus niaga dalam pasaran ekuiti yang lebih tinggi. Dalam industri insurans, pertumbuhan adalah lebih sederhana, memandangkan segmen hayat dan perniagaan am terjejas oleh aktiviti ekonomi yang lemah dan kemerosotan jualan kenderaan bermotor pada separuh tahun pertama. Walau bagaimanapun, prestasi kedua-dua segmen insurans tersebut menjadi bertambah baik pada separuh kedua, sejajar dengan pemulihan ekonomi.

Subsektor **perdagangan borong dan runcit** terjejas oleh penggunaan swasta yang lemah, terutamanya pada separuh pertama 2009. Subsektor tersebut menguncup sebanyak 1.7% pada suku pertama, disebabkan oleh aktiviti

Jadual 1.5
Penunjuk Terpilih bagi Sektor Perkhidmatan

	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Utiliti		
Indeks pengeluaran elektrik	1.2	0.8
Perdagangan Borong & Runcit dan Penginapan & Restoran		
Kredit penggunaan yang dikeluarkan	10.8	14.0
Ketibaan pelancong	5.1	7.2
Jumlah jualan kenderaan bermotor	12.5	-2.1
Kewangan & Insurans dan Harta Tanah & Perkhidmatan Perniagaan		
Pinjaman yang terkumpul dalam sistem perbankan	12.8	7.8
Premium insurans	2.9	9.1
Urus niaga Bursa Malaysia (jumlah unit)	-59.8	60.6
Pengangkutan & Penyimpanan dan Komunikasi		
Jumlah kontena dikendalikan di Pelabuhan Klang dan PTP (TEUs)	7.7	-1.8
Jumlah penumpang di lapangan terbang	5.9	6.9
Kargo udara yang dikendalikan	-6.7	-13.7
Trafik SMS	28.7	22.1
	%	
Kadar penembusan:		
- Jalur lebar[1]	21.1	31.7
- Telefon selular[2]	98.9	106.2
- Talian tetap[1]	44.9	44.0

[1] daripada isi rumah
[2] daripada populasi
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia; Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia; Persatuan Automotif Malaysia; Bursa Malaysia Berhad; Lembaga Pelabuhan Klang; Pelabuhan Tanjung Pelepas Sdn Bhd; Malaysia Airports Holdings Berhad; Senai Airport Terminal Services Sdn Bhd; Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia; dan Bank Negara Malaysia.

borong yang lebih rendah, perbelanjaan pengguna yang berhati-hati dan kemerosotan dalam jualan kenderaan bermotor. Memandangkan sentimen pengguna menjadi bertambah baik susulan keadaan ekonomi dalam negeri dan pasaran pekerja yang lebih menggalakkan, subsektor perdagangan borong dan runcit pulih untuk mencatatkan pertumbuhan yang kecil pada suku kedua, sebelum beransur-ansur meningkat pada separuh kedua tahun itu. Bagi keseluruhan tahun 2009, subsektor perdagangan borong dan runcit berkembang sebanyak 1.2% (2008: 9.8%).

Subsektor **harta tanah dan perkhidmatan perniagaan** juga mencatatkan kemerosotan iaitu sebanyak 6.7% pada suku pertama tetapi kemudiannya pulih dan mencatat pertumbuhan keseluruhan bagi tahun 2009 sebanyak 2.1% (2008: 1.5%). Subsektor tersebut bertambah baik pada separuh kedua 2009 setelah terjejas oleh sentimen perniagaan yang lemah pada awal tahun. Prestasi yang lebih baik subsektor ini adalah hasil daripada aktiviti harta tanah dan aktiviti berkaitan pasaran modal yang lebih cergas berikutan permintaan dalam negeri yang bertambah kukuh. Pada tahun 2009, Indeks Komposit Kuala Lumpur meningkat 45.2% untuk ditutup pada 1,272.8 mata pada akhir tahun 2009 (akhir tahun 2008: 876.8 mata).

Subsektor **penginapan dan restoran** dan subsektor **perkhidmatan lain** mencatatkan kadar pertumbuhan yang lebih rendah, masing-masing sebanyak 2.7% dan 4.4% pada tahun 2009 (2008: masing-masing 7.3% dan 5.2%). Pertumbuhan dalam subsektor penginapan dan restoran kekal lemah pada separuh pertama tahun tersebut, seiring dengan aktiviti penggunaan swasta yang lembap. Pertumbuhan sektor ini bertambah baik pada separuh kedua 2009, hasil sokongan sentimen pengguna yang lebih baik dan peningkatan dalam sektor perjalanan serantau, berikutan laluan baharu yang diperoleh syarikat penerbangan dan pelbagai aktiviti penggalakan pelancongan sepanjang tahun tersebut. Sementara itu, pertumbuhan subsektor perkhidmatan lain terjejas terutamanya permintaan yang lebih sederhana terhadap pendidikan swasta dan penjagaan kesihatan swasta pada tahun itu. Selain itu, kelembapan ekonomi global telah menjejaskan jumlah penuntut dan pesakit warga asing yang masing-masing ingin mendapatkan perkhidmatan pendidikan dan penjagaan kesihatan di negara ini.

Subsektor **komunikasi** hanya terjejas sedikit oleh kelembapan ekonomi memandangkan subsektor ini terus mencatat pertumbuhan kukuh sebanyak 6% (2008: 7.3%). Pertumbuhan disokong oleh permintaan yang mapan terhadap perkhidmatan selular dan jalur lebar berikutan harga yang kompetitif oleh penyedia perkhidmatan,

di samping pelancaran besar-besaran bagi perkhidmatan jalur lebar. Penyedia perkhidmatan jalur lebar talian tetap dan jalur lebar tanpa wayar juga telah mengadakan promosi secara besar-besaran pada tahun itu bagi menarik lebih banyak pelanggan baharu. Selain itu, telefon pintar dan peranti pemboleh wi-fi mampu milik yang terdapat di pasaran juga telah meningkatkan permintaan terhadap perkhidmatan data. Perkembangan positif ini dicerminkan oleh peningkatan kadar penembusan selular (akhir tahun 2009: 106.2%; akhir tahun 2008: 98.9%) dan kadar penembusan jalur lebar (akhir tahun 2009: 31.7%; akhir tahun 2008: 21.1%).

Sebaliknya, subsektor **utiliti** mencatatkan pertumbuhan kecil sebanyak 0.4% berbanding dengan 2.1% yang dicatat pada tahun 2008, memandangkan ia telah terjejas oleh permintaan terhadap elektrik yang lebih rendah pada tahun 2009. Pada separuh pertama 2009, pertumbuhan merosot sebanyak 4.6% sejajar dengan penurunan ketara dalam aktiviti perkilangan. Subsektor tersebut kembali positif pada suku ketiga dan mencatatkan perkembangan kukuh pada suku keempat. Peningkatan dalam subsektor utiliti ini mencerminkan pemulihan permintaan terhadap elektrik daripada pengguna industri selain kenaikan permintaan daripada pengguna isi rumah dan komersial yang stabil.

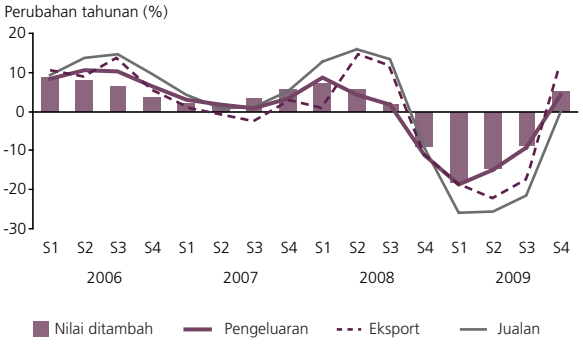
Sementara itu, prestasi subsektor **pengangkutan dan penyimpanan** merupakan subsektor perkhidmatan yang paling teruk terjejas. Subsektor ini mencatatkan penguncupan selama tiga suku berturut-turut sebelum pulih dan mencatatkan pertumbuhan positif pada suku keempat. Prestasi subsektor ini terjejas disebabkan oleh kemerosotan perdagangan global dan aktiviti perkilangan dalam negeri, yang seterusnya mengakibatkan permintaan terhadap perkhidmatan perkapalan, penghantaran barang, pelabuhan dan perkhidmatan berkaitan perdagangan yang lain menjadi lebih rendah. Walau bagaimanapun, prestasi subsektor tersebut beransur-ansur pulih pada separuh kedua 2009, apabila perdagangan dan aktiviti perkilangan meningkat. Hal ini disokong lagi oleh peningkatan berterusan dalam perjalanan penumpang, berikutan sentimen pengguna yang bertambah baik dan penawaran diskaun yang menarik oleh syarikat penerbangan biasa dan tambang murah. Bagi keseluruhan tahun 2009, subsektor tersebut merosot sebanyak 2.8% (2008: 6.1%).

Sektor Perkilangan

Sektor perkilangan menghadapi permulaan yang mencabar pada tahun 2009 apabila kemerosotan eksport yang ketara pada hujung tahun 2008 menjadi bertambah buruk. Penguncupan dalam sektor tersebut menjadi stabil pada suku kedua 2009 sebelum keadaan menjadi lebih menggalakkan menjelang akhir tahun. Hasilnya, pengeluaran sektor perkilangan mencatatkan pertumbuhan positif pada suku keempat 2009, selepas mengalami kemerosotan selama empat suku berturut-turut.

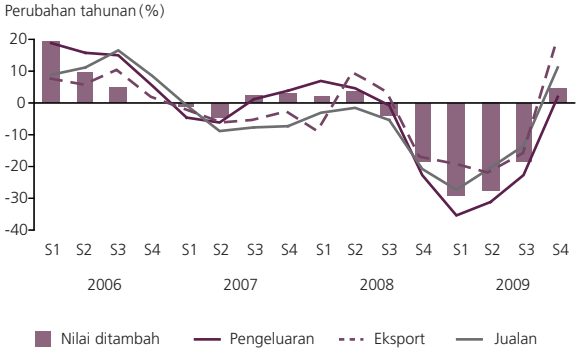
Bagi industri berorientasikan eksport, **kelompok elektronik dan keluaran elektrik (E&E)** paling teruk terjejas oleh kemelesetan global apabila merosot sebanyak 22.8% pada tahun 2009. Pengeluaran jatuh dengan ketara sebanyak 35.4%

Rajah 1.9
Sektor Perkilangan : Nilai ditambah, Pengeluaran, Eksport dan Jualan

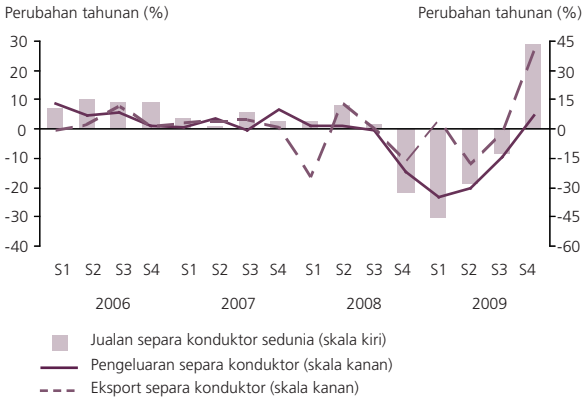
Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.10
Kumpulan E&E : Nilai ditambah, Pengeluaran, Eksport dan Jualan

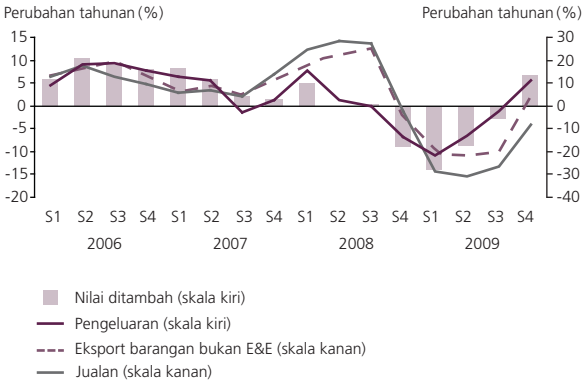
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.11
Pengeluaran dan Eksport Separa Konduktor

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Persatuan Industri Separa Konduktor (SIA)

Rajah 1.12
Kumpulan Barangan Induk: Nilai ditambah, Pengeluaran, Eksport dan Jualan

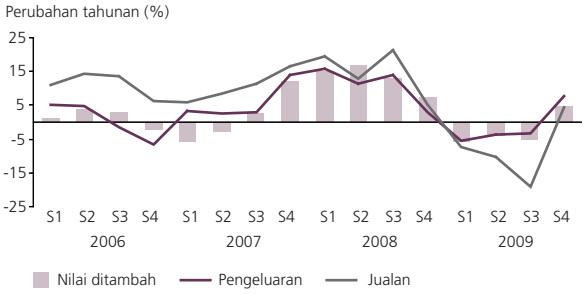
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

pada suku pertama berikutan kemerosotan ketara dalam permintaan global. Oleh itu, pengilang dalam rantaian bekalan E&E global bertindak balas dengan mengurangkan pengeluaran dan mengambil stok daripada inventori. Tindakan ini telah menjejaskan segmen separa konduktor. Penguncupan yang meluas dalam permintaan global juga menyebabkan kemerosotan ketara dalam segmen komputer dan alat ganti serta segmen keluaran elektrik.

Sektor perkilangan menguncup dengan ketara pada suku pertama, tetapi keadaan beransur-ansur pulih mulai suku kedua

Pengeluaran komputer dan alat ganti yang lebih rendah adalah disebabkan oleh tindakan syarikat menangguhkan pelaburan dalam peralatan dan perisian, manakala segmen keluaran elektrik pula dipengaruhi oleh perbelanjaan pengguna yang lebih rendah. Namun, kemerosotan pengeluaran menjadi sederhana mulai suku kedua, terutamanya separa konduktor dan keluaran elektrik, disokong oleh peningkatan dalam permintaan serantau dan aktiviti penambahan semula inventori. Pelaksanaan langkah-langkah rangsangan ekonomi dalam rantau ini sebahagiannya membantu meningkatkan permintaan terhadap keluaran elektronik. Kelompok E&E menunjukkan prestasi lebih baik pada suku keempat dan mencatatkan sedikit pengembangan, didorong oleh peningkatan

Rajah 1.13
Kumpulan Barangan Pengguna: Nilai ditambah, Pengeluaran dan Jualan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

perbelanjaan oleh pengguna dalam ekonomi maju dan serantau terhadap keluaran elektronik seperti *netbook*, telefon pintar dan televisyen panel rata sewaktu musim perayaan.

Seperti kelompok E&E, **kelompok keluaran berkaitan sumber** juga mencatatkan trend yang sama. Namun, prestasi kelompok berkaitan sumber adalah lebih baik disebabkan oleh sokongan daripada pasaran pengguna domestik dan permintaan serantau. Paling ketara, kejatuhan yang teruk dalam industri keluaran kimia pada suku pertama adalah akibat permintaan yang lebih rendah terhadap alat ganti dan komponen plastik yang digunakan dalam industri E&E dan automotif. Sementara itu, pengeluaran industri pemprosesan di luar estet terjejas oleh harga komoditi yang tidak menggalakkan, lantas menyebabkan

Mengekalkan Daya Saing: Isu Berkaitan dengan Meningkatkan Produktiviti, Kecekapan Tenaga dan Inovasi dalam Sektor Perkilangan

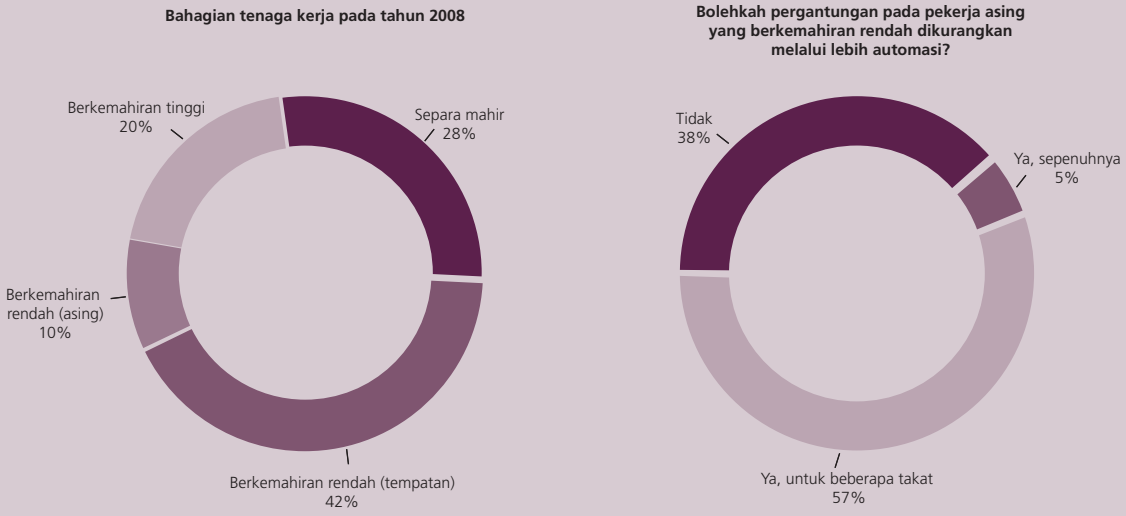
Pengenalan

Seiring dengan langkah Malaysia ke arah menjadi ekonomi yang tinggi nilai ditambahnya, produktiviti, kecekapan tenaga dan inovasi akan menjadi semakin penting dalam memastikan ekonomi negara kekal berdaya saing dan terus bergerak lebih tinggi dalam rantaian nilai ditambah. Sehubungan dengan ini, sektor perkilangan tidak terkecuali kerana pergantungan kepada daya saing kos tidak akan dapat bertahan lama dalam jangka panjang. Rencana ini membincangkan mengenai pelbagai usaha yang diambil dan halangan yang dihadapi oleh pengilang Malaysia untuk meningkatkan produktiviti, kecekapan tenaga dan inovasi dalam persekitaran global yang semakin mencabar. Analisis dalam rencana ini adalah berdasarkan Kaji Selidik Perkilangan Dwitahunan Bank Negara Malaysia 2008.[1]

Produktiviti

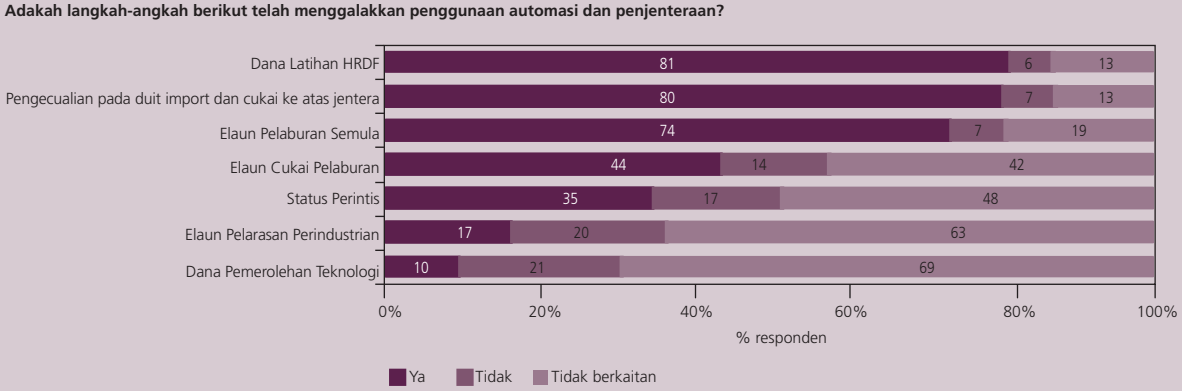
Strategi yang selalu digunakan oleh pengilang untuk menaikkan produktiviti adalah dengan meningkatkan kemahiran tenaga kerja dan automasi dalam unit pengeluaran yang sedia ada. **Peningkatan kemahiran** adalah penting kerana kira-kira 80% daripada tenaga kerja sektor perkilangan mempunyai kemahiran yang rendah atau sederhana, dan kurang separuh daripada mereka pernah mendapat latihan formal. Dalam hal ini, kebanyakan peluang latihan dan latihan semula banyak tertumpu pada peningkatan kemahiran teknikal, dengan hampir separuh daripada perbelanjaan latihan diperuntukkan untuk tujuan ini. Dalam usaha untuk meningkatkan **automasi**, pengilang terus menghadapi beberapa halangan, terutamanya yang berkaitan dengan kos jentera dan peralatan yang tinggi serta skala pengeluaran yang tidak cukup besar untuk mewajarkan automasi secara besar-besaran. Di samping itu, faktor bahawa adalah mudah untuk mendapatkan pekerja berkemahiran rendah pada gaji yang rendah telah menambah lagi halangan kepada usaha

Rajah 1
Kehadiran banyak pekerja berkemahiran rendah dan rendah kos berpotensi menghalang penerimaan automasi yang lebih luas

[1] Kaji Selidik Perkilangan Dwitahunan Bank Negara Malaysia 2008 dijalankan pada bulan Disember 2008. Kaji selidik ini melibatkan 301 syarikat perkilangan dalam 17 industri yang dikategorikan kepada empat kelompok: elektronik dan keluaran elektrik (E&E): 90 syarikat; keluaran berasaskan sumber: 119 syarikat; barangan pengguna: 47 syarikat; dan keluaran berkaitan pembinaan: 45 syarikat. Kadar penyertaan pada tarikh tutup kaji selidik ini pada 30 April 2009 ialah 56%.

Rajah 2
Pengecualian duti import dan cukai ke atas jentera dan Elaun Pelaburan Semula berkesan dalam menggalakkan automasi

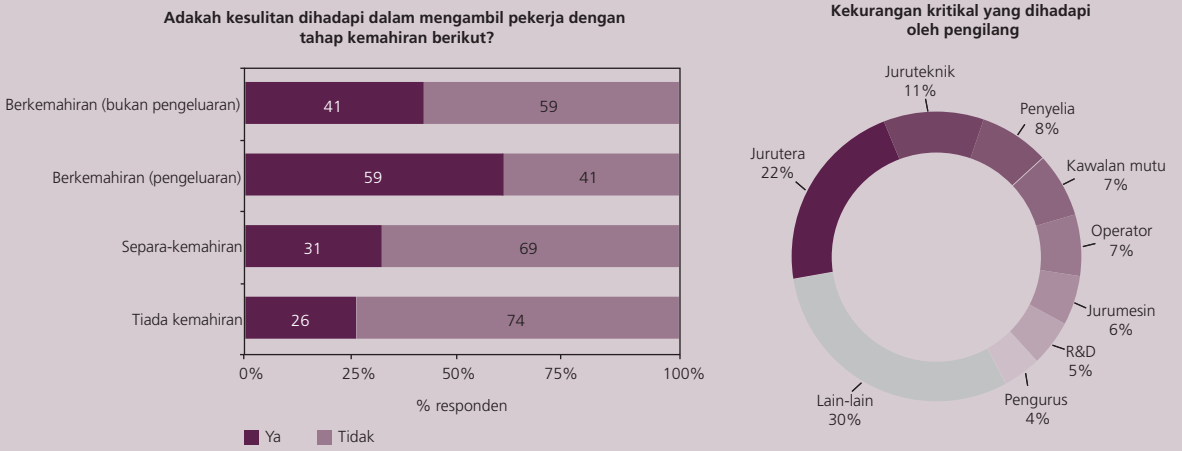

untuk meningkatkan automasi secara yang lebih giat. Kaji selidik ini menunjukkan bahawa kira-kira 60% daripada pekerjaan yang dilakukan oleh pekerja asing berkemahiran rendah boleh, pada tahap tertentu, diautomasikan (Rajah 1). Pengilang juga mengakui akan kepentingan insentif Kerajaan dalam menyokong automasi, dengan menyatakan bahawa dana latihan Tabung Pembangunan Sumber Manusia, pengecualian duti import dan cukai jentera, serta Elaun Pelaburan Semula sebagai tiga langkah paling berkesan dalam menggalakkan automasi (Rajah 2).

Inovasi

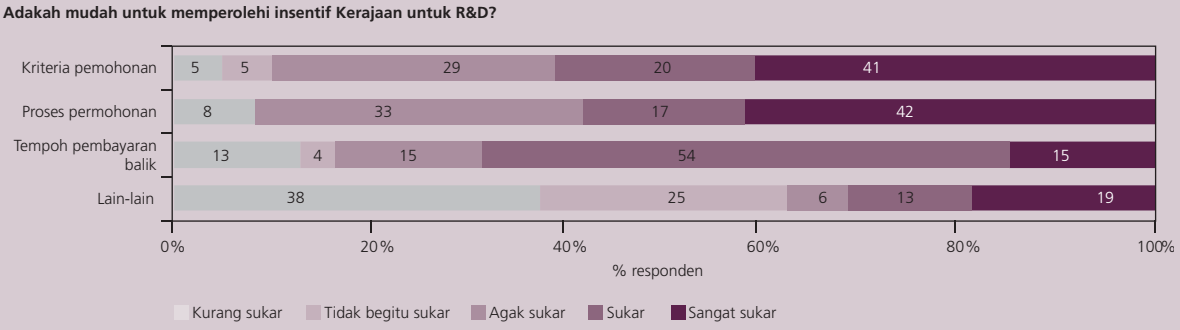
Inovasi, yang diukur melalui tahap **aktiviti penyelidikan dan pembangunan** (R&D), adalah penting untuk membolehkan pengilang bergerak lebih tinggi dalam rantaian nilai. Kira-kira 57% daripada syarikat perkilangan yang dikaji menjalankan aktiviti R&D pada tahun 2008. Namun, pengilang menyatakan bahawa halangan besar kepada aktiviti R&D yang lebih giat ialah kualiti tenaga kerja yang ada. Kini, hanya kira-kira 20% daripada tenaga kerja sektor perkilangan **berkemahiran tinggi** dan pengilang menghadapi kesukaran untuk mendapatkan pekerja berkemahiran tinggi dan separuh mahir

Rajah 3
Kesulitan yang dihadapi dalam mengambil pekerja berkemahiran, dengan kekurangan jurutera dan juruteknik yang kritikal

sehinggakan kekurangan jurutera, juruteknik, penyelia dan pakar kawalan mutu kini berada pada tahap yang kritikal. Keadaan ini dijangka berterusan untuk sekurang-kurangnya tiga tahun yang akan datang (Rajah 3). Selain itu, hanya kira-kira 10% daripada responden yang menjalankan aktiviti R&D pada tahun 2008 menggunakan insentif yang disediakan Kerajaan. Ini kerana pengilang mendapati keperluan pentadbiran yang terlalu banyak bagi mendapatkan insentif tersebut menyebabkan mereka keberatan untuk memohon (Rajah 4). Oleh itu, kebanyakan responden mencadangkan supaya proses permohonan dan kriteria kelayakan untuk mendapatkan insentif Kerajaan dimudahkan bagi membolehkan lebih banyak pengilang menggunakan insentif tersebut.

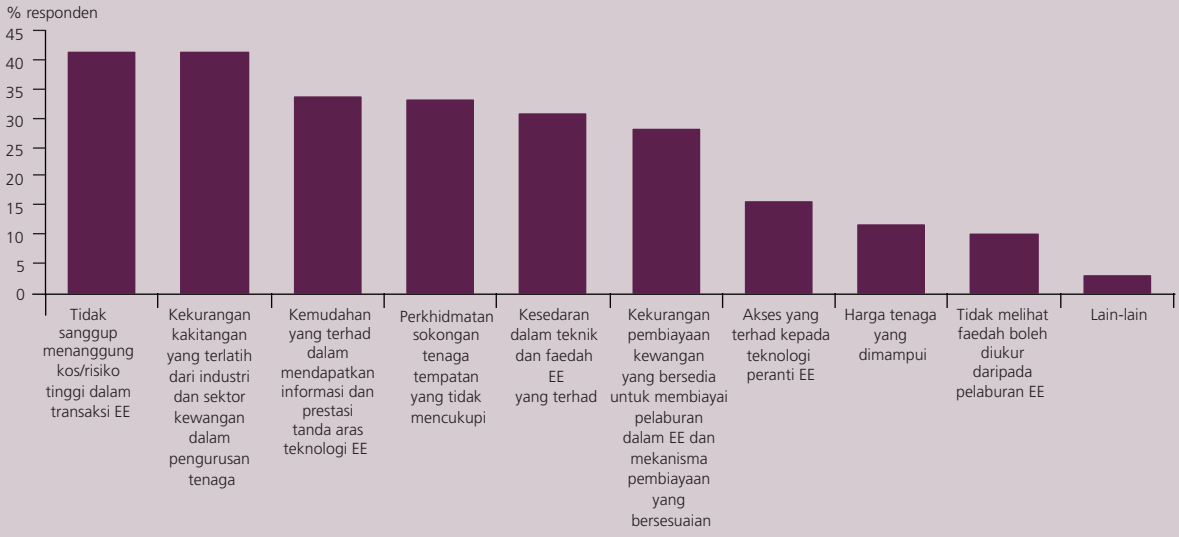
Rajah 4
Beban pentadbiran yang berat tidak menggalakkan permohonan insentif Kerajaan berhubung dengan Penyelidikan dan Pembangunan

Kecekapan Tenaga

Memandangkan penggunaan tenaga oleh sektor perkilangan adalah tinggi dan sektor ini juga perlu menanggung kenaikan kos utiliti sejak tahun 2005, **kecekapan tenaga** (EE) merupakan komponen penting untuk meningkatkan kecekapan keseluruhan sektor. Meskipun pengurusan tenaga diakui

Rajah 5
Halangan utama dalam penggunaan tenaga dengan berkesan

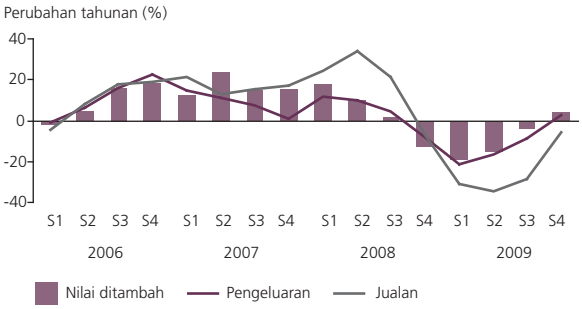

sebagai penting, namun memandangkan kesedaran mengenai faedah EE adalah pada tahap yang berbeza-beza, kurang daripada 30% syarikat dalam kaji selidik ini mempunyai pengurus tenaga sepenuh masa, manakala hanya 40% menjalankan audit tenaga sejak tahun 2005. Kaji selidik ini juga mendapati kurang daripada 20% responden menggunakan pelbagai insentif Kerajaan untuk EE. Cabaran utama yang dilaporkan dalam pelaksanaan EE termasuklah faktor keengganan pengilang untuk menanggung kos tambahan bagi perbelanjaan modal yang besar bagi melaksanakan EE, khususnya kerana pulangan yang bakal diperoleh daripada pelaburan sedemikian tidak begitu diyakini, selain faktor kekurangan modal insan terlatih dan maklumat khusus mengenai EE (Rajah 5).

Kesimpulan

Sektor perkilangan Malaysia telah dalam tahap yang berbeza-beza, menggunakan beberapa strategi seperti meningkatkan kemahiran pekerja dan automasi, menjalankan aktiviti R&D dan audit tenaga untuk meningkatkan produktiviti, serta memperbaik kecekapan tenaga dan meningkatkan inovasi supaya terus berdaya saing dalam persekitaran global yang semakin mencabar. Namun, masih terdapat cabaran dan halangan terhadap usaha-usaha ini yang perlu ditangani segera supaya sektor ini dapat bergerak lebih tinggi dalam rantaian nilai. Antara isu yang nyata ialah isu berkaitan modal insan, perbelanjaan pelaburan permulaan yang tinggi dan keperluan pentadbiran yang terlalu banyak untuk mendapatkan akses kepada insentif dan program pembiayaan.

Rajah 1.14
Kumpulan Barangan Berkaitan Pembinaan: Nilai ditambah, Pengeluaran dan Jualan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

kurangnya dorongan untuk memproses keluaran luar estet. Kelompok tersebut menunjukkan prestasi lebih baik pada suku kedua, dengan didahului oleh industri keluaran kimia apabila permintaan terhadap alat ganti dan komponen plastik meningkat seiring dengan peningkatan segmen E&E dan barangan isi rumah. Prestasi industri keluaran getah menjadi positif pada suku ketiga, didorong oleh peningkatan permintaan terhadap produk penjagaan diri dan perubatan berikutan menularnya wabak Influenza A (H1N1). Sementara itu, pergerakan dalam harga komoditi pada separuh kedua tahun tersebut memberi sumbangan positif kepada pengeluaran industri petroleum dan pemprosesan di luar estet. Menjelang suku keempat 2009, kelompok keluaran berkaitan sumber kembali pulih dan mencatatkan pertumbuhan sebanyak 6.7%, didorong oleh peningkatan dalam permintaan terhadap keluaran kimia, getah dan pemprosesan di luar estet.

Bagi industri berorientasikan pasaran dalam negeri, prestasinya pada suku pertama terjejas oleh keadaan pasaran pekerja yang lemah dan perbelanjaan pengguna yang lembap. Namun, berikutan keadaan dalam negeri yang lebih baik pada suku kedua, pengeluaran juga beransur-ansur pulih dan mencatatkan pertumbuhan positif pada suku keempat. **Kelompok keluaran berkaitan pengguna** terjejas teruk oleh kemerosotan besar nyata industri kelengkapan pengangkutan, ekoran kemerosotan ketara dalam jualan kenderaan bermotor baharu. Walau bagaimanapun, industri makanan, minuman dan tembakau pula memberi sedikit sokongan kepada kelompok tersebut disebabkan oleh permintaan yang mampan terhadap keluaran makanan. Namun, pengeluaran jatuh sedikit pada suku pertama, sebelum kembali pulih mulai suku kedua untuk mencapai pertumbuhan sebanyak 7.7% pada suku keempat mencerminkan penggunaan swasta dalam negeri yang bertambah baik.

Jadual 1.6
Prestasi Sektor Perkilangan

	2008	2009
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah (RM juta pada harga tahun 2000)	**1.3**	**-9.3**
Pengeluaran perkilangan keseluruhan[1]	**0.7**	**-10.0**
Industri berorientasikan eksport	**-1.2**	**-11.1**
Kelompok elektronik dan keluaran elektrik	**-3.6**	**-22.8**
antaranya:		
Elektronik	-5.4	-24.6
Keluaran barangan elektrik	0.9	-18.8
Kelompok keluaran berkaitan sumber	**0.4**	**-3.5**
antaranya:		
Kimia dan keluaran kimia	-3.5	-1.7
Keluaran petroleum	5.9	-0.8
Keluaran getah	4.7	-3.0
Pemprosesan di luar estet	9.4	-2.1
Industri berorientasikan pasaran dalam negeri	**8.0**	**-5.7**
Kelompok keluaran berkaitan pengguna	**11.0**	**-1.2**
antaranya:		
Kelengkapan pengangkutan	23.4	-12.4
Makanan, minuman & keluaran tembakau	7.4	1.5
Kelompok berkaitan pembinaan	**4.3**	**-11.4**
antaranya:		
Keluaran berkaitan pembinaan	3.2	-18.1
Keluaran logam yang direka	6.1	-1.1
Eksport	**3.8**	**-12.5**

[1] Data pengeluaran adalah berdasarkan Indeks Pengeluaran Perindustrian (2005=100) yang baharu

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Prestasi **kelompok berkaitan pembinaan** permintaan juga mencatat trend yang sama seperti luar dan dalam negeri dan mencatat penguncupan ketara pada suku pertama. Pengeluaran besi dan keluli terutamanya, telah terjejas berikutan aktiviti kejuruteraan awam dalam negeri yang lebih perlahan dan permintaan serantau yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, kelompok tersebut beransur-ansur pulih mulai suku kedua dan mencatatkan pertumbuhan positif pada suku keempat. Prestasi kelompok tersebut yang lebih baik mencerminkan peningkatan kukuh dalam aktiviti pembinaan dalam negeri berikutan momentum pelaksanaan langkah-langkah rangsangan adalah semakin giat.

Sektor Pertanian

Sektor pertanian, perhutanan dan perikanan **(sektor pertanian)** berkembang lebih perlahan sebanyak 0.4% pada tahun 2009 disebabkan oleh pengeluaran tanaman industri yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, pengeluaran industri berkaitan makanan seperti perikanan dan ternakan yang lebih tinggi telah menyokong pertumbuhan sektor pertanian.

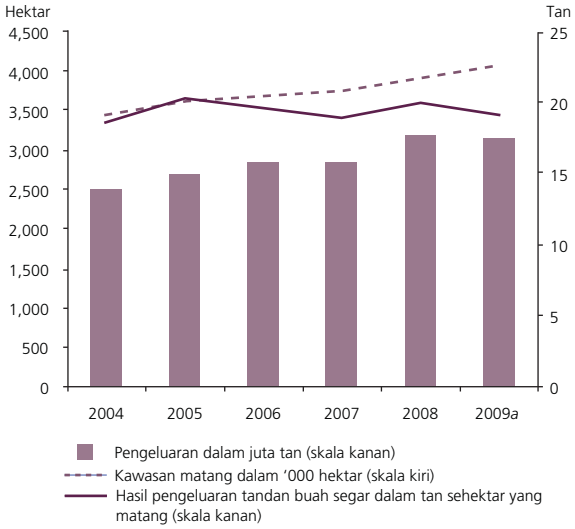
Jadual 1.7
Sektor Pertanian:
Nilai ditambah dan Pengeluaran

	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah	**4.0**	**0.4**
Tanaman industri	**2.9**	**-4.6**
Pengeluaran antaranya:		
Minyak sawit mentah	12.1	-1.0
Getah	-10.6	-20.2
Kayu balak	-8.9	-10.9[2]
Biji koko	-20.5	-35.1
Tanaman makanan	**5.6**	**7.2**
Pengeluaran antaranya:		
Ikan	5.2	6.7
Ternakan[1]	4.3	7.6
Sayur-sayuran	11.9	3.1
Buah-buahan	3.2	0.6

[1] Merujuk kepada Semenanjung Malaysia sahaja
[2] Jan-Nov 2009
a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia
Lembaga Minyak Sawit Malaysia
Lembaga Getah Malaysia
Jabatan Perhutanan (Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak)
Lembaga Koko Malaysia
Jabatan Perikanan Malaysia
Jabatan Perkhidmatan Haiwan Malaysia
Jabatan Pertanian Malaysia

Rajah 1.15
Kelapa Sawit: Kawasan, Pengeluaran dan Hasil

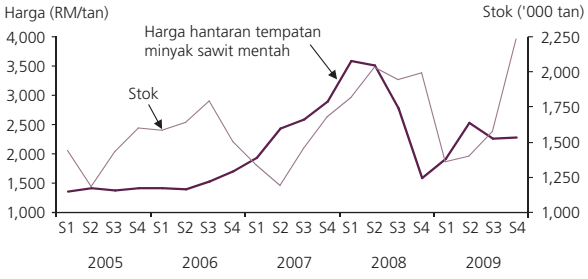
a Awalan

Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

Sektor pertanian mencatatkan pertumbuhan yang kecil disebabkan oleh pengeluaran tanaman industri yang lebih rendah

Pengeluaran **minyak sawit mentah** merosot 1% kepada 17.6 juta tan pada tahun 2009, disebabkan oleh kitaran menurun hasil, cuaca buruk dan aktiviti penanaman semula. Akibatnya,

Rajah 1.16
Harga Minyak Sawit dan Stok

Sumber: Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB)

Rajah 1.17
Getah Asli: Pengeluaran, Harga dan Hasil

a Awalan

Sumber: Lembaga Getah Malaysia (LGM) dan Jabatan Perangkaan Malaysia

hasil tandan buah segar (fresh fruit bunches, FFB) purata negara bagi setiap hektar merosot sebanyak 4.9% kepada 19.2 tan. Hasil keluaran di Sabah dan Sarawak yang mencakupi 42% daripada jumlah pengeluaran mencatatkan kemerosotan nyata masing-masing sebanyak 8.1% dan 5.7%, disebabkan terutamanya oleh hujan lebat di negeri-negeri tersebut pada awal tahun 2009. Walaupun pengeluaran lebih rendah, stok minyak sawit bertambah sebanyak 12.2% kepada 2.24 juta tan pada akhir tahun 2009, disebabkan oleh permintaan global yang lebih rendah. Akibatnya, purata harga minyak sawit mentah jatuh sebanyak 19.2% kepada RM2,245 setan pada tahun 2009 (2008: RM2,778 setan).

Pengeluaran **getah asli** menguncup sebanyak 20.2% kepada 0.86 juta tan pada tahun 2009 disebabkan oleh faktor cuaca, harga yang rendah pada awal tahun dan pelaksanaan program untuk mengurangkan eksport oleh tiga buah negara pengeluar utama getah. Apabila harga getah jatuh dengan ketara menjelang akhir tahun 2008, Malaysia, Thailand dan Indonesia bersetuju untuk mengurangkan eksport getah asli sebanyak 700,000 tan pada tahun 2009. Selain itu, harga yang rendah pada awal tahun 2009 telah menjejaskan aktiviti menoreh, terutamanya dalam kalangan pekebun kecil yang amat peka terhadap perubahan harga. Hujan lebat yang kerap turun pada akhir tahun 2009 menjejaskan lagi aktiviti menoreh dan ini mengurangkan lagi

Jadual 1.8
Sektor Perlombongan: Nilai Ditambah dan Pengeluaran

	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Nilai ditambah	**-0.8**	**-3.8**
Pengeluaran		
antaranya:		
Minyak mentah dan kondensat	1.1	-4.4
Gas asli	0.3	-4.0

a Awalan

Sumber: PETRONAS
Jabatan Perangkaan Malaysia

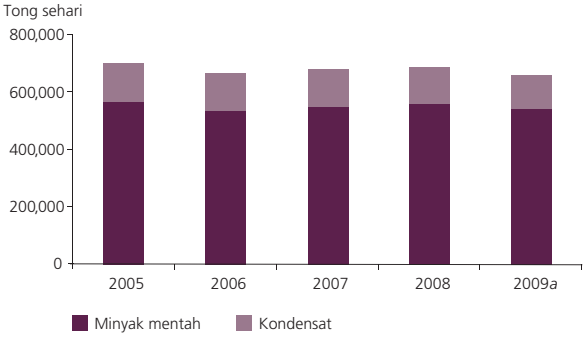
pengeluaran. Oleh itu, harga getah naik lebih sekali ganda kepada 958 sen sekilogram pada akhir tahun 2009.

Sektor Perlombongan

Nilai ditambah **sektor perlombongan** menguncup 3.8% pada tahun 2009, sebahagian besarnya disebabkan oleh pengeluaran minyak mentah dan gas asli yang lebih rendah, berikutan permintaan luar negeri yang lebih lembap dan penutupan beberapa loji pengeluaran minyak dan gas pada tahun tersebut untuk tujuan penyelenggaraan.

Pengeluaran **minyak mentah (termasuk kondensat)** berpurata 659,845 tong sehari pada tahun 2009, 4.4% lebih rendah daripada paras pada tahun 2008. Pengeluaran di

Rajah 1.18
Pengeluaran Minyak Mentah dan Kondensat

a Awalan

Sumber: PETRONAS

Jadual 1.9
Malaysia: Rizab Minyak Mentah dan Gas Asli[1]

	Pada 1 Januari	
	2008	2009*a*
Minyak mentah (termasuk kondensat)		
Jumlah rizab (bilion tong)	5.46	5.52
Rizab/Pengeluaran (tahun)	22	22
Gas asli		
Jumlah rizab (bilion tong minyak sama tara)	14.67	14.66
Rizab/Pengeluaran (tahun)	36	36

[1] Dasar Susutan Negara diperkenalkan pada tahun 1980 untuk mengawal selia eksploitasi rizab minyak negara dengan menangguhkan pembangunan dan menjalankan kawalan terhadap pengeluaran medan minyak utama (yang mempunyai rizab sebanyak 400 juta tong atau lebih)

a Awalan

Sumber: PETRONAS

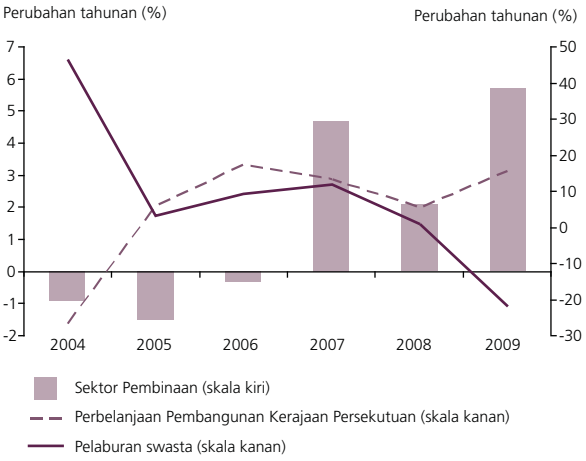
Semenanjung Malaysia merosot 11.7% berikutan pematuhan kepada had pengeluaran yang ditetapkan oleh Dasar Susutan Negara. Jumlah pengeluaran di Semenanjung Malaysia mencakupi 45% daripada jumlah keseluruhan pengeluaran minyak mentah negara. Walau bagaimanapun, pengeluaran di Sabah meningkat 20% hasil daripada pengeluaran dari telaga minyak laut dalam di Kikeh.

Sektor perlombongan terus menguncup kerana pengeluaran minyak mentah dan gas asli yang lebih rendah

Pengeluaran **gas asli** menguncup 4% kepada 5,667 juta kaki padu standard sehari kerana permintaan terhadap gas asli cecair (LNG) yang lebih rendah daripada pengimport utama. Walau bagaimanapun, pada suku keempat, permintaan terhadap LNG meningkat apabila kontrak eksport jangka panjang Petronas ke China bermula pada Oktober 2009. Pengeluaran di Sarawak yang mencakupi sebahagian besar pengeluaran LNG negara, merosot sebanyak 4.7%.

Rizab minyak dalam negara meningkat kepada 5.52 bilion tong atau jangka hayat selama 22 tahun pada paras pengeluaran semasa. Sementara itu, rizab gas asli adalah bersamaan dengan 14.66 bilion tong minyak. Jumlah ini memadai untuk menampung pengeluaran gas selama 36 tahun pada paras pengeluaran semasa.

Rajah 1.19
Pertumbuhan Nilai ditambah Sektor Pembinaan Berbanding dengan Pertumbuhan Perbelanjaan Pembangunan Kerajaan Persekutuan dan Pelaburan Swasta

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Jabatan Akauntan Negara

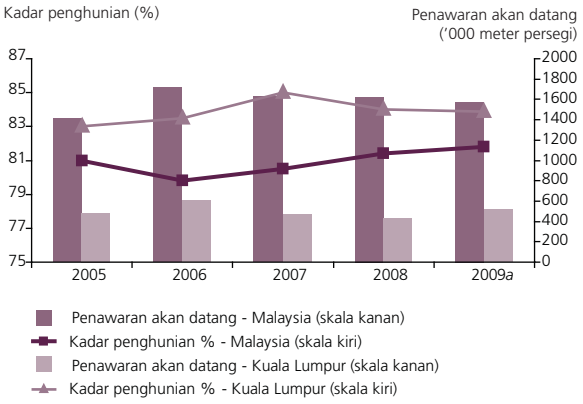
Sektor Pembinaan

Sektor pembinaan mencatat pertumbuhan lebih kukuh sebanyak 5.7% pada tahun 2009 berikutan prestasi semua subsektor yang bertambah baik. Pertumbuhan sektor ini meningkat secara beransur-ansur pada tahun tersebut disebabkan terutamanya oleh pelaksanaan aktiviti berkaitan pembinaan di bawah RMK9 dan pakej rangsangan fiskal. Prestasi sektor tersebut meningkat dengan ketara pada separuh kedua tahun 2009, dengan pertumbuhan sebanyak 8.5% berbanding dengan 2.9% pada separuh pertama tahun 2009. Sementara itu, kos bahan binaan yang stabil telah menggalakkan lagi aktiviti sektor pembinaan.

Sektor pembinaan mencatatkan pertumbuhan lebih kukuh pada tahun 2009

Bagi subsektor **kejuruteraan awam**, pertumbuhan diperkukuh oleh pelaksanaan berterusan projek berkaitan dengan RMK9 dan projek di bawah pakej rangsangan. Ini ditunjukkan oleh kenaikan 15.6% dalam perbelanjaan pembangunan Kerajaan Persekutuan kepada RM49.5 bilion, sebahagiannya untuk menambah baik infrastruktur sedia ada.

Rajah 1.20
Penawaran Akan Datang dan Kadar Penghunian Ruang Perniagaan di Malaysia dan Kuala Lumpur (pada akhir tempoh)

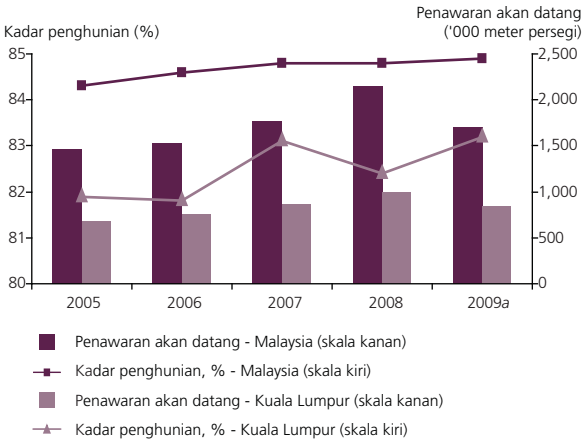

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Pertumbuhan dalam subsektor **bukan kediaman** adalah kukuh, dipacu terutamanya oleh perbelanjaan di bawah pakej rangsangan untuk menaik taraf, membaiki dan membaik pulih bangunan awam, serta pembinaan bangunan komersial yang sedang dilaksanakan. Penawaran ruang pejabat di Lembah Kelang yang akan datang ialah seluas 6.4 juta kaki persegi pada akhir tahun 2009 (akhir tahun 2008: 7.6 juta kaki persegi). Permintaan terhadap ruang pejabat di Lembah Kelang didorong terutamanya oleh penyewa sedia ada yang berpindah ke bangunan pejabat baharu, manakala bilangan penyewa baharu adalah sederhana. Oleh itu, kadar penghunian dalam kawasan tersebut menurun sedikit kepada 82% pada tahun 2009 (2008: 84%). Kadar sewa pada amnya stabil pada tahun itu memandangkan insentif seperti tempoh sewaan percuma yang lebih lama dan penyediaan perabot percuma telah mengekalkan permintaan.

Rajah 1.21
Penawaran Akan Datang dan Kadar Penghunian Ruang Pejabat Dibina Khas di Malaysia dan Kuala Lumpur (pada akhir tempoh)

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

Jadual 1.10
Penunjuk Permintaan dan Penawaran bagi Pasaran Harta Kediaman

	ST1 '08	ST2 '08	ST1 '09	ST2 '09*a*
Perubahan tahunan (%)				
Penunjuk permintaan				
Pindah milik harta kediaman				
Nilai (RM juta)	35.5	-3.0	-14.3	17.1
Bilangan	20.7	-1.2	-10.4	5.7
Pembiayaan untuk pembelian harta kediaman				
Pinjaman dipohon	43.4	9.1	11.1	50.6
Pinjaman diluluskan	42.3	3.4	0.3	44.1
Penunjuk penawaran				
Pelancaran rumah baharu	**25.0**	**-23.0**	**-29.6**	**17.7**
Permit jualan dan iklan baharu	**2.0**	**-38.6**	**-16.8**	**57.8**
Kelulusan perumahan	**19.0**	**-52.6**	**-23.7**	**66.7**
Pembiayaan untuk pembinaan				
Pinjaman dipohon	19.3	-33.2	-31.4	36.5
Pinjaman diluluskan	20.5	-19.8	-38.2	4.2

a Awalan

Sumber: Bank Negara Malaysia, Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta dan Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan

Berhubung dengan ruang runcit, jumlah kompleks membeli-belah yang dibina di seluruh negara berkurang pada tahun 2009 berikutan banyak pusat membeli-belah besar telah sedia untuk digunakan pada tahun 2007-2008. Kebanyakan daripada 26 kompleks membeli-belah yang baru dibina ini terletak di kawasan perumahan bagi menampung keperluan masyarakat setempat. Jumlah bekalan ruang runcit pada akhir tahun 2009 meningkat kepada

Jadual 1.11
Harta Kediaman yang Tidak Terjual di Malaysia mengikut Julat Harga

Julat harga kediaman	Unit	Bahagian (%)	Unit	Bahagian (%)
	Pada akhir tahun 2008		Pada akhir tahun 2009*a*	
RM50,000 atau kurang	3,602	13.8	2,946	13.0
RM50,001 - RM100,000	7,491	28.8	6,920	30.6
RM100,001 - RM150,000	4,045	15.5	3,550	15.7
RM150,001 - RM200,000	3,786	14.6	3,419	15.1
RM200,001 - RM250,000	2,119	8.1	1,947	8.6
RM250,001 - RM500,000	3,888	14.9	3,225	14.3
RM500,001 - RM1,000,000	993	3.8	481	2.1
Lebih daripada RM1,000,000	105	0.4	104	0.5
Jumlah	**26,029**	**100**	**22,592**	**100**

a Awalan

Sumber: Pusat Maklumat Harta Tanah Negara (NAPIC), Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Harta

10 juta meter persegi (2008: 9.4 juta meter persegi). Kadar sewa kekal stabil di pusat-pusat tumpuan utama, tetapi menurun sedikit di kawasan lain. Seperti pasaran ruang pejabat, pemilik bangunan yang menawarkan ruang runcit juga menyediakan pelbagai insentif untuk menarik penyewa, lantas kadar penghunian kekal pada 81.8% (2008: 81.4%).

Prestasi segmen **kediaman** secara relatif bercampur-campur pada tahun 2009. Pada suku pertama, permintaan terhadap harta tanah menurun akibat ketidakpastian terhadap prospek ekonomi global dan dalam negeri. Walau bagaimanapun, permintaan mula meningkat pada suku kedua apabila pihak pemaju memperkenalkan pakej pembiayaan yang menarik, manakala kos peminjaman dikurangkan berikutan penurunan kadar dasar semalaman (OPR) sebanyak 150 mata asas antara bulan November 2008 hingga bulan Februari 2009. Permohonan dan kelulusan pinjaman meningkat antara suku kedua hingga suku keempat 2009, masing-masing pada kadar tahunan 39.8% dan 32.6%, dengan pertumbuhan pinjaman bagi pembelian harta tanah berharga lebih daripada RM250,000 secara relatif lebih kukuh. Bagi sektor awam pula, pembinaan rumah kos rendah dan sederhana juga meningkat seperti diperuntukkan di bawah pakej rangsangan.

Bagi keseluruhan tahun 2009, jumlah urus niaga harta kediaman menguncup sebanyak 2.3%, manakala nilai urus niaga harta tanah meningkat sebanyak 1.3% kepada RM41.8 bilion. Bilangan pelancaran baharu menurun sebanyak 15.8%, mencerminkan sentimen berhati-hati pemaju harta tanah. Berikutan penawaran akan datang yang lebih rendah dan permintaan yang beransur-ansur pulih, harta tanah tidak terjual menurun sebanyak 13.2% kepada 22,592 unit.

SEKTOR LUAR NEGERI

Imbangan Pembayaran

Kedudukan luaran Malaysia kekal kukuh pada tahun 2009. **Keseluruhan imbangan pembayaran** pulih, mencatatkan lebihan. Jumlah lebihan yang kekal besar dalam akaun semasa telah lebih daripada mengimbangi aliran keluar bersih yang lebih rendah dalam akaun kewangan.

Kedudukan luaran Malaysia terus kukuh meskipun persekitaran luaran lemah

Walaupun permintaan luar negeri mengalami penguncupan ketara, lebihan dalam akaun semasa berpunca daripada lebihan perdagangan yang besar, memandangkan permintaan eksport yang lebih rendah menyebabkan kemerosotan dalam permintaan import. Sementara itu, aktiviti pelancongan serantau yang berterusan menyumbang kepada peningkatan dalam akaun perkhidmatan. Aliran keluar bersih yang lebih rendah dalam akaun kewangan sebahagian

besarnya merupakan aliran keluar portfolio yang lebih sederhana pada separuh tahun pertama dan aliran masuk bersih pada separuh kedua tahun 2009. Aliran masuk bersih pelaburan langsung asing dan aliran keluar pelaburan langsung di luar negeri juga menjadi sederhana dalam keadaan ekonomi yang lemah. Aliran keluar pelaburan lain, yang sebahagian besarnya mencerminkan kredit perdagangan, meningkat pada tahun tersebut. Setelah mengambil kira perolehan daripada penilaian semula pertukaran asing berikutan pengukuhan mata wang utama berbanding dengan ringgit, rizab antarabangsa bersih meningkat sebanyak RM13.8 bilion kepada RM331.3 bilion (atau USD96.7 bilion) pada 31 Disember 2009. Pada 25 Februari 2010, rizab berjumlah RM331.8 bilion (atau USD96.8 bilion). Paras rizab ini memadai untuk membiayai 10 bulan import tertangguh dan menampung 4.3 kali hutang luar negeri jangka pendek.

Akaun Semasa

Akaun semasa mencatat lebihan yang lebih kecil sedikit, iaitu sebanyak RM112.7 bilion atau 17% daripada PNK (2008: RM129.5 bilion atau 18.1% daripada PNK). Walaupun perdagangan luar menguncup dengan ketara, lebihan perdagangan masih lagi besar memandangkan penurunan import barangan pengantara sebahagian besarnya mengimbangi penguncupan eksport. Aliran masuk perolehan pelancongan yang lebih besar, terutamanya dari Asia, menyumbang kepada lebihan yang lebih tinggi dalam akaun perkhidmatan, manakala defisit akaun pendapatan yang lebih kecil disebabkan terutamanya oleh keuntungan yang lebih rendah dan dividen terakru kepada MNC dalam sektor perkilangan.

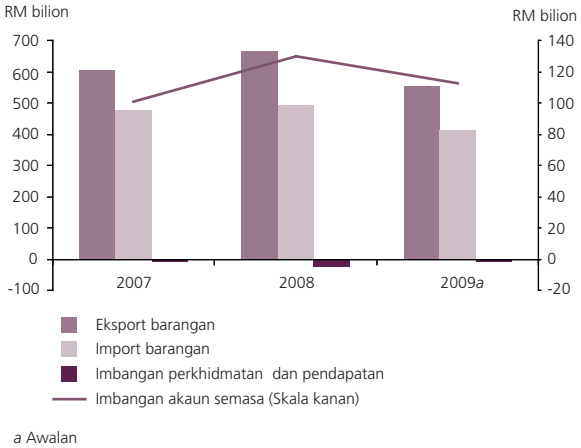
Bagi keseluruhan tahun 2009, **eksport kasar** menguncup sebanyak 16.6% (2008: +9.8%). Eksport kasar mencerminkan perkembangan

Jadual 1.12
Imbangan Pembayaran

Butiran	2008			2009*a*		
	+	-	Bersih	+	-	Bersih
	RM bilion					
Barangan	664.3	493.8	170.6	554.2	412.7	141.5
Akaun perdagangan	*663.5*	*521.6*	*141.9*	*553.3*	*434.9*	*118.4*
Perkhidmatan	101.0	100.9	0.2	99.1	95.9	3.2
Imbangan barangan dan perkhidmatan	**765.4**	**594.7**	**170.7**	**653.3**	**508.6**	**144.7**
Pendapatan	39.9	63.6	-23.7	40.5	53.1	-12.6
Pindahan semasa	1.4	18.9	-17.5	3.7	23.1	-19.4
Imbangan akaun semasa	**806.7**	**677.2**	**129.5**	**697.5**	**584.8**	**112.7**
% daripada PNK			**18.1**			**17.0**
Akaun modal			0.6			-0.2
Akaun kewangan			-118.5			-82.9
Pelaburan langsung			-26.1			-24.9
Pelaburan portfolio			-84.4			0.8
Pelaburan lain			-8.1			-58.9
Imbangan akaun modal dan kewangan			**-117.9**			**-83.1**
Kesilapan dan ketinggalan			-29.9			-15.8
antaranya:						
Penambahan (+) atau pengurangan (-) nilai rizab hasil daripada penilaian semula pertukaran asing			*-5.8*			*10.7*
Imbangan keseluruhan			**18.3**			**13.8**
Rizab antarabangsa Bank Negara Malaysia, bersih			**317.4**			**331.3**
Dalam USD bilion			**91.5**			**96.7**

a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.22
Akaun Semasa

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

dalam ekonomi global. Penguncupan eksport pada separuh pertama tahun 2009 menjadi lebih buruk berikutan penyelarasan inventori yang mendadak oleh pengeluar barangan akhir dalam negara-negara pengimport.

Lebihan akaun semasa kekal besar, disokong oleh lebihan perdagangan yang besar dan akaun perkhidmatan yang bertambah baik

Selain itu, kejatuhan harga komoditi juga menjejaskan prestasi eksport memandangkan eksport komoditi dan eksport berasaskan sumber mencakupi 39.4% daripada jumlah eksport kasar. Seiring dengan ekonomi global yang beransur pulih, terutamanya ekonomi serantau, eksport juga mulai stabil pada suku ketiga, sebelum mencatat pertumbuhan positif sebanyak 5.1% pada suku keempat. Penambahan inventori dan pemulihan harga komoditi memberi sokongan lanjut kepada pemulihan eksport. Semua segmen eksport, kecuali eksport mineral, mencatat pertumbuhan positif pada suku keempat.

Eksport perkilangan menguncup sebanyak 12.5% pada tahun 2009, dengan semua segmen utama mencatat pertumbuhan negatif. Eksport **E&E** merosot sebanyak 11%, sebahagian besarnya akibat penguncupan ketara dalam

Jadual 1.13
Eksport Kasar

	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Eksport kasar	**9.8**	**-16.6**
Perkilangan	**3.8**	**-12.5**
antaranya:		
Elektronik	*-8.3*	*-8.6*
Separa konduktor	*-7.1*	*3.5*
Kelengkapan dan alat ganti elektronik	*-9.3*	*-18.8*
Keluaran elektrik	*9.9*	*-16.6*
Keluaran berasaskan sumber[1]	*20.9*	*-17.4*
Komoditi	**36.0**	**-27.6**
Pertanian	**29.7**	**-21.6**
antaranya:		
Minyak sawit	*43.5*	*-20.9*
Getah	*10.6*	*-45.0*
Mineral	**41.4**	**-32.2**
antaranya:		
Minyak mentah dan kondensat	*33.0*	*-42.0*
Gas asli cecair	*51.2*	*-23.4*

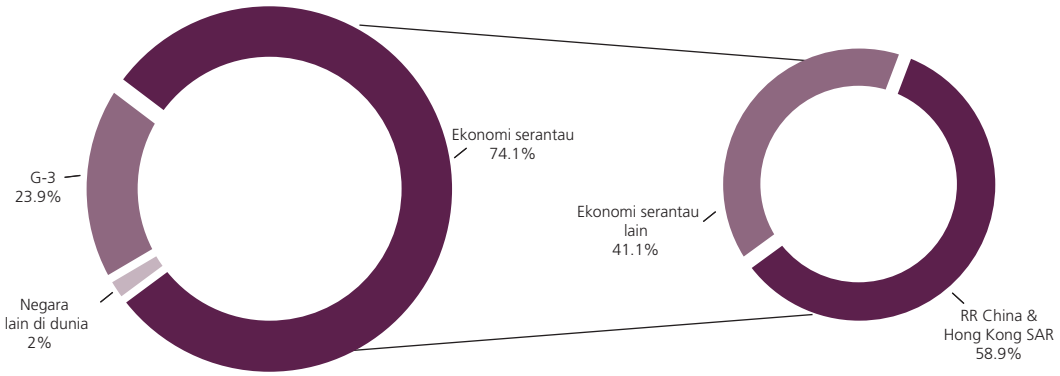
[1] Merujuk kepada makanan, minuman dan keluaran tembakau, keluaran kayu, perabot dan alat ganti perabot, keluaran getah, keluaran petroleum, kimia dan keluaran kimia, dan keluaran mineral bukan logam

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

eksport pada separuh tahun pertama, berikutan penurunan permintaan dari negara maju dan serantau. Eksport pulih pada separuh tahun kedua, dalam keadaan ekonomi global yang bertambah baik, yang diterajui oleh pertumbuhan ekonomi serantau yang lebih kukuh. Pendorong pemulihan ialah eksport elektronik, terutamanya separa konduktor. Eksport barangan-barangan separa konduktor mencakupi separuh daripada eksport elektronik, dengan pasaran serantau mencakupi 74% daripada jumlah eksport tersebut. Paling ketara, RR China dan Hong Kong SAR muncul sebagai destinasi eksport barangan separa konduktor terbesar dengan bahagian sebanyak 44%, dengan kebanyakan permintaan untuk pengeluaran ***netbook*** dan telefon pintar. Perkembangan ini disokong oleh peranan penting RR China dalam rangkaian pengeluaran serantau. Hasilnya, Malaysia memperoleh manfaat daripada permintaan RR China untuk alat ganti

Rajah 1.23
Haluan Eksport Separa Konduktor Pada Tahun 2009

Nota: G-3 merujuk kepada Amerika Syarikat, Jepun dan Kawasan Euro

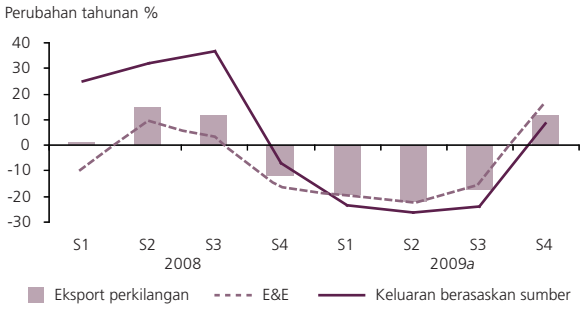
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

dan komponen, untuk tujuan dieksport semula ke ekonomi maju serta untuk permintaan dalam negerinya yang semakin meningkat. Permintaan terhadap kelengkapan dan alat ganti elektronik oleh negara maju, bagaimanapun, terus lembap disebabkan oleh tindakan syarikat mengurangkan perbelanjaan untuk teknologi maklumat.

Eksport **bukan E&E** merosot sebanyak 14.4% pada tahun 2009 dengan kemerosotan lebih ketara pada separuh pertama tahun tersebut. Kejatuhan ketara harga komoditi menyumbang kepada pengurangan besar eksport berasaskan sumber, yang mencakupi 57.4% daripada eksport bukan E&E. Ini termasuk keluaran getah, bahan kimia dan keluaran kimia, dan keluaran petroleum. Walau bagaimanapun, permintaan serantau yang bertambah baik dan pemulihan harga komoditi pada separuh kedua telah menghasilkan pemulihan eksport bukan E&E yang mencatat pertumbuhan positif pada suku keempat.

Eksport komoditi menguncup sebanyak 27.6% akibat permintaan dan harga yang lebih rendah. Eksport pertanian dan mineral menguncup dengan ketara pada separuh pertama, berikutan harga dan jumlah eksport getah, petroleum mentah dan LNG yang lebih rendah. Sementara itu, jumlah eksport minyak mentah yang lebih tinggi tidak dapat mengimbangi kejatuhan harga komoditi tersebut. Penguncupan perolehan

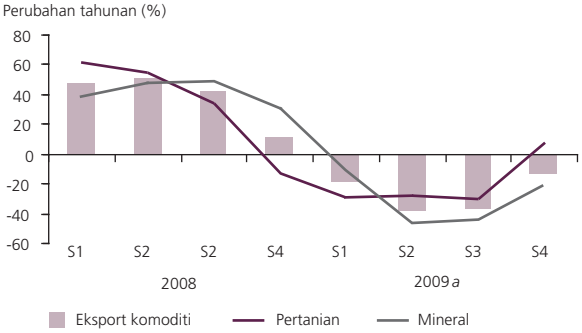
Rajah 1.24
Prestasi Eksport Industri Elektronik & Elektrik (E&E) dan Industri Berasaskan Sumber

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Rajah 1.25
Prestasi Eksport Komoditi

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Mlaysia dan Bank Negara Malaysia

Jadual 1.14
Import Mengikut Penggunaan Akhir

	2008	2009*a*
	Perubahan tahunan (%)	
Barangan modal	**...**	**-5.9**
Barangan modal (kecuali kelengkapan pengangkutan)	2.2	-8.2
Kelengkapan pengangkutan	-13.6	10.5
Barangan pengantara	**5.7**	**-21.6**
Makanan dan minuman, terutamanya untuk industri	30.0	-16.8
Bekalan perindustrian, t.s.t.l.	9.7	-21.8
Bahan api dan pelincir	32.0	-36.0
Alat ganti dan aksesori barangan modal (kecuali kelengkapan pengangkutan)	-5.0	-19.0
Barangan penggunaan	**11.8**	**-2.7**
Makanan dan minuman, terutamanya untuk penggunaan isi rumah	21.4	7.8
Barangan pengguna, t.s.t.l.	5.5	-9.1
Eksport semula	**-6.5**	**24.0**
Import kasar	**3.8**	**-16.6**

t.s.t.l. Tidak disenarai di tempat lain
a Awalan
... Terlalu kecil

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

eksport menjadi lebih kecil pada separuh kedua berikutan pemulihan dalam harga komoditi dan jumlah permintaan yang meningkat sedikit, terutamanya dari rantau ini, berikutan keadaan ekonomi yang bertambah baik.

Import kasar merosot sebanyak 16.6% (2008: +3.8%), dengan penguncupan dalam semua kategori utama import. Import barangan **pengantara** merosot sebanyak 21.6%. Pada separuh tahun pertama, permintaan luar terhadap eksport E&E yang lemah menyebabkan pengurangan import barangan pengantara, terutamanya import alat ganti dan aksesori bagi barangan modal. Seiring dengan kemerosotan eksport bukan E&E, import bahan api dan pelincir, dan juga bekalan perindustrian seperti bahan kimia dan logam juga lebih rendah. Sejajar dengan eksport yang lebih baik pada separuh tahun kedua, import barangan pengantara pulih dan mencatat pertumbuhan positif pada suku keempat.

Import barangan **modal** menguncup sebanyak 5.9%, mencerminkan perbelanjaan pelaburan swasta dalam negeri yang lebih rendah. Pada separuh tahun pertama, import jentera pertanian, pembinaan, perlombongan dan perkilangan menguncup dengan ketara berikutan kemerosotan permintaan dalam negeri dan keyakinan perniagaan. Permintaan luar negeri yang lemah dan penggunaan kapasiti yang lebih rendah telah menjejaskan pengembangan kapasiti terutamanya dalam sektor perkilangan. Walau bagaimanapun, import peralatan telekomunikasi terus teguh, mencerminkan pelaburan dalam rangkaian tanpa wayar, sejajar dengan bertambahnya migrasi kepada perkhidmatan mudah alih, di samping peluasan liputan perkhidmatan jalur lebar. Pada separuh tahun kedua, penguncupan import barangan modal menjadi sederhana, dengan import mesin pejabat mencatat pertumbuhan positif seiring dengan pengembangan kapasiti.

Import **barangan pengguna** juga merosot, meskipun pada kadar yang lebih sederhana sebanyak 2.7% memandangkan pengguna lebih berhati-hati berbelanja sewaktu membeli barangan pengguna tahan lama dan barangan separuh tahan lama yang diimport. Walau bagaimanapun, import makanan dan minuman untuk penggunaan isi rumah terus meningkat. Import barangan pengguna kembali pulih pada suku keempat seiring dengan penggunaan swasta yang semakin kukuh.

Dengan pemulihan aktiviti dalam ekonomi Asia yang lebih cepat dan kukuh, eksport ke rantau tersebut mula pulih seawal suku ketiga

Jadual 1.15
Haluan Perdagangan Luar Negeri

	2009*a*				
	Eksport		Import		Imbangan perdagangan
	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion	Perubahan tahunan (%)	RM bilion
Jumlah	**553.3**	**-16.6**	**434.9**	**-16.6**	**118.4**
antaranya:					
Amerika Syarikat	**60.6**	**-26.8**	**48.6**	**-13.9**	**11.9**
Kesatuan Eropah (EU)	**60.0**	**-19.9**	**50.8**	**-17.7**	**9.2**
Negara ASEAN tertentu[1]	**141.0**	**-16.8**	**109.0**	**-13.4**	**32.1**
Negara-negara Timur Laut Asia tertentu	**131.6**	**-1.5**	**110.1**	**-15.2**	**21.6**
Republik Rakyat China	*67.2*	*6.4*	*60.7*	*-9.3*	*6.6*
Hong Kong SAR	*28.8*	*1.9*	*10.8*	*-20.8*	*18.0*
China Taipei	*14.4*	*-11.1*	*18.5*	*-26.4*	*-4.0*
Korea	*21.1*	*-18.5*	*20.1*	*-16.9*	*1.0*
Asia Barat	**21.4**	**-18.0**	**14.8**	**-41.0**	**6.6**
Jepun	**54.4**	**-24.2**	**54.3**	**-16.6**	**0.1**
India	**17.0**	**-31.3**	**7.9**	**-23.6**	**9.1**

[1] Singapura, Thailand, Indonesia, Filipina, Brunei Darussalam dan Vietnam
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

dan menjadi lebih kukuh pada suku keempat. Peranan Asia yang lebih besar dalam menyokong pemulihan perdagangan global mengubah corak perdagangan Malaysia. Bahagian eksport ke rantau ini meningkat kepada 49.3% (2008: 45.7%), manakala bahagian eksport ke RR China meningkat kepada 12.2% (2008: 9.5%). Sebaliknya, bahagian eksport ke ekonomi maju termasuk AS, EU dan Jepun pula merosot kepada 31.6% pada tahun 2009 (2008: 34.6%)

Akaun perkhidmatan mencatat lebihan untuk tiga tahun berturut-turut, dengan lebihan terbesar pada tahun 2009 sebanyak RM3.2 bilion (0.5% daripada PNK). Lebihan tersebut merupakan hasil daripada perolehan daripada segmen pelancongan yang lebih tinggi, di samping defisit perkhidmatan lain yang lebih kecil.

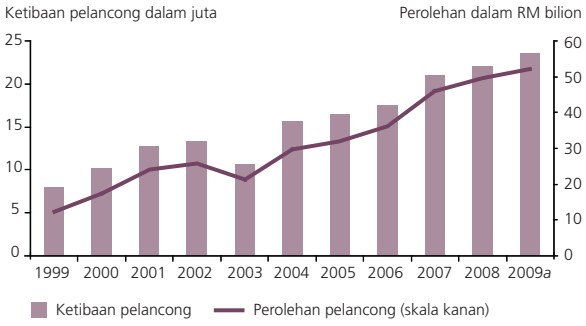
Walaupun ekonomi meleset dan wabak influenza A (H1N1) merebak, ketibaan pelancong di Malaysia terus meningkat dengan kukuh sebanyak 7.2% kepada 23.6 juta orang (2008: 5.1%, 22.1 juta pelancong). Kebanyakan daripada pelancong tersebut adalah dari Asia. Malaysia mendapat manfaat daripada pertambahan ketibaan pelancong yang lebih tinggi dengan bertambahnya bilangan pengembara

Jadual 1.16
Akaun Perkhidmatan dan Pendapatan

	2008	2009*a*		
	RM bilion			
	Bersih	+	-	Bersih
Akaun Perkhidmatan	**0.2**	**99.1**	**95.9**	**3.2**
% daripada PNK	...			*0.5*
Pengangkutan	-15.4	14.9	32.0	-17.1
Perjalanan	28.5	54.2	22.6	31.6
Perkhidmatan lain	-12.4	29.8	40.5	-10.7
Urus niaga Kerajaan t.d.t.l.	-0.6	0.1	0.7	-0.6
Akaun Pendapatan	**-23.7**	**40.5**	**53.1**	**-12.6**
% daripada PNK	*-3.3*			*-1.9*
Pampasan pekerja	-0.7	4.0	5.4	-1.4
Pendapatan pelaburan	-23.0	36.5	47.7	-11.2

t.d.t.l. Tidak dicatat di tempat lain
a Awalan
... Terlalu kecil
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.26
Ketibaan Pelancong dan Perolehan Pelancongan

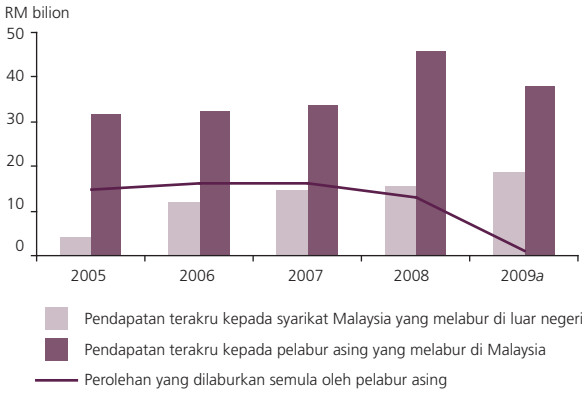
a Anggaran

Sumber: Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan Jabatan Perangkaan Malaysia

berpendapatan sederhana dari Asia. Selain itu, pelancongan jarak dekat dan sederhana yang meningkat turut dibantu oleh perkhidmatan penerbangan tambang murah.

Akaun perkhidmatan lain mencatat defisit yang lebih kecil sebanyak RM10.7 bilion, disebabkan terutamanya oleh aliran keluar bersih perkhidmatan untuk pembinaan dan bayaran royalti dan fi lesen yang lebih rendah. Selain itu, aliran masuk bersih daripada perkhidmatan komputer dan IT juga bertambah baik, hasil daripada aktiviti perkhidmatan perkongsian dan penyumberan luar (SSO) yang lebih tinggi oleh institusi kewangan asing dan syarikat IT di Malaysia. Ekonomi serantau muncul sebagai salah satu pasaran utama eksport Malaysia bagi perisian dan perkhidmatan sokongan IT, dengan perolehan daripada eksport perkhidmatan tersebut mencakupi 40% daripada jumlah penerimaan. Pertumbuhan diperkukuh dengan adanya pusat IT serantau untuk industri minyak dan gas. Walau bagaimanapun, bayaran bersih untuk perkhidmatan profesional meningkat, mencerminkan pengimportan perkhidmatan pakar runding dari luar negeri dalam sektor kewangan dan perkilangan.

Rajah 1.27
Pendapatan Pelaburan Langsung

a Awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pada tahun 2009, akaun pengangkutan mencatat defisit lebih besar sebanyak RM17.1 bilion memandangkan pendapatan daripada tambang penumpang dan kargo yang lebih rendah telah mengimbangi pembayaran bagi tambang muatan yang berkurang berikutan aktiviti perdagangan yang menurun. Trafik penumpang yang lebih rendah memang dijangka kerana kemelesetan ekonomi global telah menyebabkan wujudnya keadaan lebihan kapasiti dan persaingan yang lebih sengit dalam industri perjalanan. Kemerosotan perolehan pendapatan daripada tambang penumpang menjadi sederhana pada separuh tahun kedua berikutan peningkatan permintaan terhadap perjalanan serantau dalam keadaan kapasiti yang lebih rendah.

Defisit **akaun pendapatan** mengecil kepada RM12.6 bilion atau 1.9% daripada PNK, mencerminkan terutamanya keuntungan dan dividen yang lebih rendah yang terakru kepada pelabur langsung asing di Malaysia, terutamanya dalam sektor E&E. Ini disebabkan oleh prestasi sektor perkilangan yang lemah pada separuh pertama tahun tersebut. Sementara itu, keuntungan dan dividen yang terakru kepada syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri adalah lebih tinggi, mencerminkan perolehan yang lebih baik daripada komoditi.

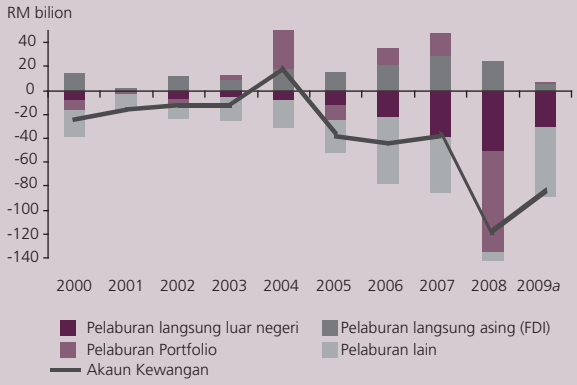
Akaun Kewangan

Pada tahun 2009, **akaun kewangan** mencatat aliran keluar bersih yang lebih rendah sebanyak RM82.9 bilion (2008: -RM118.5 bilion). Yang ketara, aliran keluar portfolio bersih menjadi sederhana dengan nyata pada tahun 2009 apabila penurunan yang besar dalam aliran modal jangka pendek yang dialami sejak separuh kedua 2008 bertukar menjadi aliran masuk bersih pada separuh tahun kedua 2009, berikutan keadaan ekonomi global dan ekonomi dalam negeri yang bertambah baik. Sementara itu,

Ciri dan Trend Aliran Modal di Malaysia

Malaysia adalah antara ekonomi yang paling terbuka di dunia. Sepanjang proses pembangunannya, Malaysia telah menjalin integrasi yang kuat dengan ekonomi global dan sistem kewangan antarabangsa, yang bukan sahaja menghasilkan pengembangan yang ketara dalam perdagangan, bahkan aliran pelaburan yang besar. Sejak lebih sekurun yang lalu, Malaysia telah menerima pelaburan langsung asing yang merupakan penyumbang yang penting kepada pembangunan ekonominya. Apabila ekonomi Malaysia berubah menjadi lebih maju, ciri-ciri aliran modal juga berubah mengikut keadaan dalam negara. Dua perkembangan yang berbeza telah muncul dalam beberapa tahun kebelakangan ini. Pertama, aliran modal jangka pendek telah menjadi lebih nyata dalam sistem kewangan Malaysia, sejajar dengan lonjakan aliran modal sedemikian pada peringkat global. Aliran modal jangka pendek, khususnya aliran portfolio, telah meningkat dari segi jumlah dan aspek turun naiknya. Perkembangan ini berpotensi untuk menggugat kestabilan kadar pertukaran, pasaran kewangan dan sektor ekonomi benar. Kedua, perkembangan baru-baru ini ialah peningkatan besar dalam pelaburan luar negeri oleh syarikat Malaysia dalam usaha mencari peluang dan pasaran baharu.

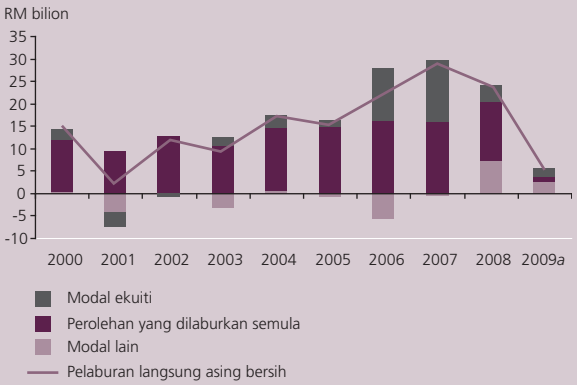
Rajah 1
Arah Aliran Modal Bersih di Malaysia

a awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 2
Aliran Pelaburan Langsung Asing Bersih

a awalan

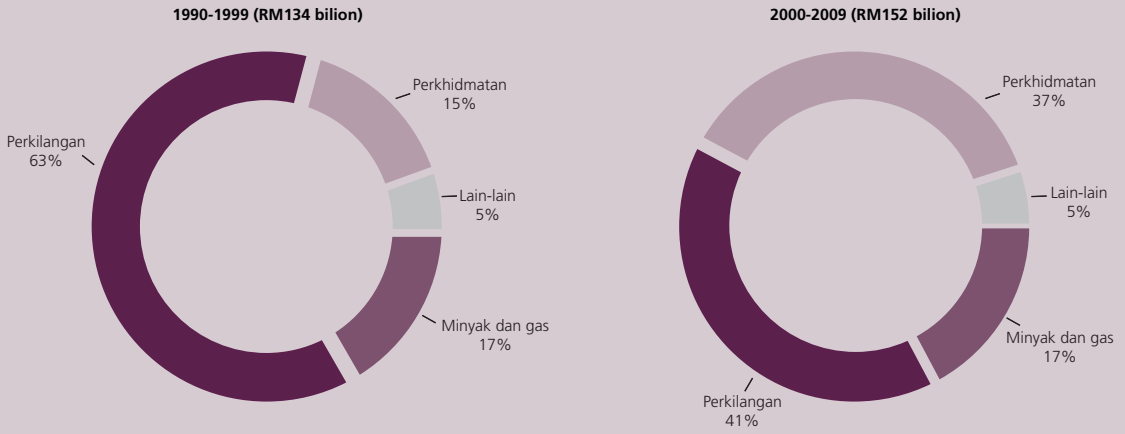
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pelaburan Langsung Asing

Pelaburan langsung asing (FDI) merupakan penyumbang penting kepada pertumbuhan dan transformasi ekonomi Malaysia, terutamanya dalam memulakan industri baharu, meningkatkan kapasiti pengeluaran, peluang pekerjaan, perdagangan dan kemampuan teknologi. Malaysia berjaya menarik masuk aliran FDI bersih yang berterusan dalam dekad kebelakangan ini, dengan purata 3% daripada KDNK setiap tahun dengan purata tertinggi pada 4.5% pada tahun 2007. Walau bagaimanapun, sejajar dengan trend global, aliran masuk FDI adalah lebih rendah pada tahun 2001 dan 2009, masing-masing berikutan berakhirnya gelembung teknologi dan krisis kewangan global.

Malaysia mencatat jumlah sebanyak RM152 bilion dalam aliran masuk bersih FDI pada tempoh 2000 hingga 2009, lebih tinggi daripada jumlah sebanyak RM134 bilion yang diterima pada tempoh 1990 hingga 1999. Walau bagaimanapun, jika dilihat dari segi bahagian kepada KDNK, aliran masuk FDI bersih adalah lebih rendah pada tempoh tahun 2000 hingga 2009 (3% daripada KDNK) berbanding dengan tempoh tahun 1990 hingga 1999 (6.3% daripada KDNK). Penyederhanaan ini disebabkan terutamanya oleh dua faktor. Pertama, aliran masuk FDI ke Malaysia dalam dekad baru-baru ini semakin banyak disalurkan ke dalam sektor perkhidmatan yang mempunyai nilai ditambah yang

Rajah 3
Aliran Pelaburan Asing Bersih Terkumpul Mengikut Sektor

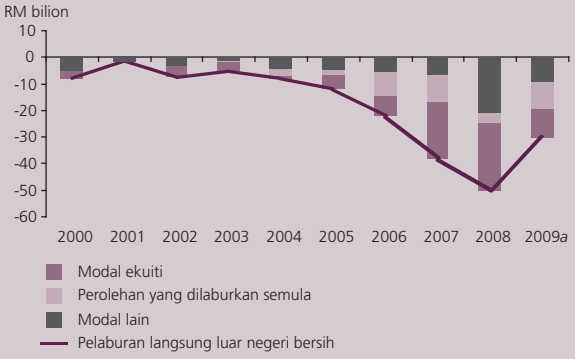
Nota: Lain-lain terdiri terutamanya daripada sektor pertanian dan pembinaan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

lebih tinggi, iaitu perkhidmatan kewangan dan operasi perkhidmatan perkongsian. Skala pelaburan dalam subsektor tersebut adalah kecil dan juga kurang berintensif modal berbanding dengan sektor perkilangan, dengan itu melibatkan jumlah pelaburan yang lebih rendah. Namun, yang lebih penting ialah nilai ditambah dan sumbangan jumlah FDI yang lebih rendah ini kepada pertumbuhan adalah lebih tinggi memandangkan subsektor tersebut lebih berintensif kemahiran dan mempunyai produktiviti pekerja yang lebih tinggi. Kedua, persaingan daripada ekonomi sedang pesat membangun seperti RR China, India dan Vietnam di samping pusat pelaburan yang telah lama bertapak, iaitu Singapura dan Hong Kong untuk FDI dalam rantau ini adalah semakin sengit. Sementara aliran FDI bersih global ke rantau ini meningkat lebih sekali ganda pada tempoh tahun 2000 hingga 2009 (USD1.4 trilion; 1990-1999: USD0.6 trilion), bahagian Malaysia kepada jumlah aliran FDI serantau adalah lebih rendah memandangkan sebahagian besar daripadanya telah mengalir ke RR China.

Dari segi taburannya, aliran masuk FDI ke Malaysia secara relatif adalah meluas. Walaupun aliran masuk FDI terus didorong oleh kehadiran syarikat multinasional yang besar dan sudah lama bertapak dalam sektor perkilangan dan juga pelaburan dalam sektor minyak dan gas di negara ini, tempoh tahun 2000 hingga 2009 menyaksikan sektor perkhidmatan semakin banyak menarik FDI. Justeru, bahagian sektor perkhidmatan mencakupi 37% daripada jumlah aliran FDI dalam tempoh tersebut (1990-1999: 15%), iaitu peningkatan lebih sekali ganda. FDI dalam sektor perkhidmatan adalah begitu pelbagai, dengan pelaburan disalurkan terutamanya kepada subsektor perkhidmatan kewangan, perkhidmatan perkongsian dan penyumberan luar, komunikasi, pengangkutan, hotel dan perdagangan borong dan runcit. Satu perkembangan yang amat menggalakkan ialah aliran FDI yang bertambah besar ke dalam sektor kewangan, termasuk kewangan Islam. Dianggarkan bahawa aliran masuk FDI bersih ke dalam sektor kewangan berjumlah RM41.6 bilion sepanjang 10 tahun yang lalu berikutan langkah liberalisasi yang dilaksanakan dalam sektor tersebut. Dalam sektor minyak dan gas, pelaburan dalam aktiviti huluan kekal ketara dengan PETRONAS dan rakan kongsi asingnya terus aktif dalam aktiviti penerokaan, pengeluaran dan pembangunan sumber minyak dan gas asli di negara ini. Selain itu, sektor perkilangan di Malaysia terus menarik minat FDI dalam bidang pertumbuhan baharu seperti sumber tenaga boleh diperbaharui dan juga bidang peralatan perubatan.

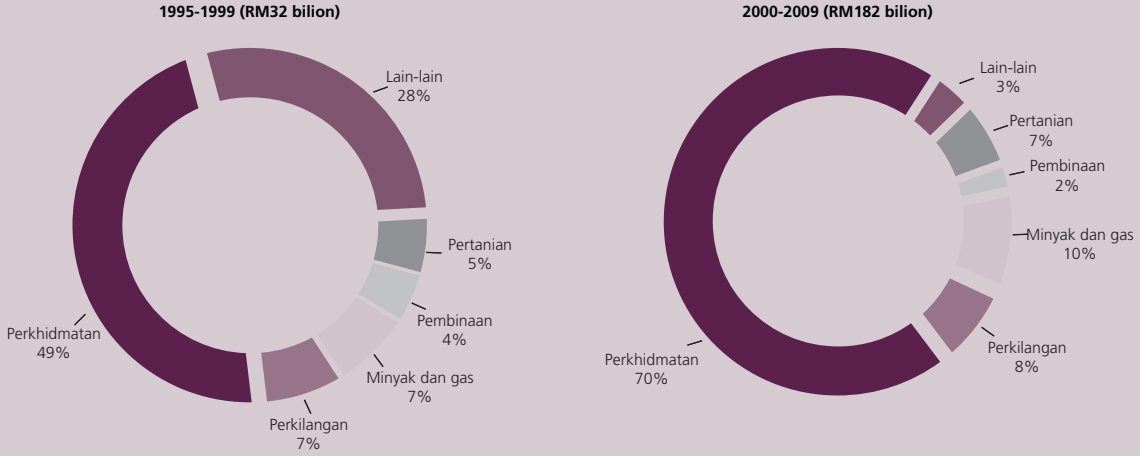
Rajah 4
Aliran Pelaburan Langsung Luar Negeri Bersih

a awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 5
Aliran Pelaburan Luar Negeri Bersih Terkumpul Mengikut Sektor

Sumber : Jabatan Perangkaan Malaysia

Pelaburan Langsung di Luar Negeri

Satu perkembangan penting sejak beberapa tahun kebelakangan ini ialah peningkatan ketara dalam pelaburan langsung di luar negeri (DIA) oleh syarikat Malaysia, yang mencatat purata 3.5% daripada KDNK setahun pada tempoh tahun 2000 hingga 2009, malah pernah mencapai paras tertinggi 6.8% daripada KDNK pada tahun 2008. Secara kumulatif, DIA bersih mengumpul sebanyak RM182 bilion sepanjang 10 tahun yang lalu, dengan 78% dijana antara tahun 2006 hingga 2009. Trend DIA yang meningkat mencerminkan kehadiran syarikat Malaysia yang bertambah di luar negeri, terutamanya di rantau Asia. Sebagaimana syarikat-syarikat global yang lain, faktor-faktor yang mendorong syarikat Malaysia untuk melabur di luar negeri termasuklah usaha memperluas pasaran bagi produk mereka, mencari bekalan tanah dan pekerja yang lebih kompetitif, mengembangkan perniagaan dalam industri yang sedang berkembang pesat, memperoleh jenama dan teknologi, dan memanfaatkan kelebihan berbanding negara tuan rumah. Khususnya, ekoran pasaran dalam negeri

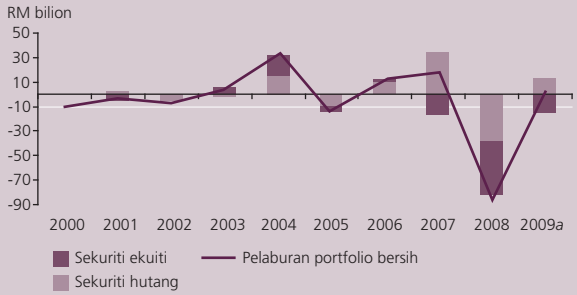
yang terhad, pengembangan serantau dan global membolehkan syarikat Malaysia mencapai ekonomi ikut bidangan (economies of scale) dengan memasuki pasaran baharu dan pasaran yang lebih besar. Pada amnya, syarikat Malaysia yang melabur di luar negeri juga telah memantapkan operasi dalam negeri mereka dengan meningkatkan keupayaan dan mempertingkatkan kedudukan masing-masing dalam rantaian nilai pengeluaran untuk mencapai pengurusan bekalan rantaian bersepadu (integrated supply chain management) dengan anak syarikat mereka di luar negeri. Ini telah mempertingkatkan kecekapan keseluruhan mereka supaya mampu bersaing dengan lebih baik di pasaran global. Oleh itu, pelaburan di luar negeri oleh syarikat Malaysia yang kian meningkat dalam jangka sederhana akan memanfaatkan negara dari segi mempunyai syarikat Malaysia yang lebih berdaya saing dan bersifat global melalui pewujudan lebih banyak peluang pekerjaan untuk rakyat Malaysia, dividen yang lebih tinggi untuk pemegang saham, dan aliran masuk yang lebih tinggi daripada keuntungan yang dibawa balik.

Syarikat-syarikat Malaysia juga telah memperluas skop DIA sejak beberapa tahun lalu. Pada tahun-tahun yang awal, pelaburan dibuat terutamanya oleh PETRONAS dan syarikat berkaitan perladangan milik Kerajaan, disebabkan oleh keperluan untuk mencari sumber semula jadi seperti minyak dan gas serta untuk menambah keluasan tanah yang tersedia untuk kegiatan perladangan. Namun, kesemua ini telah banyak berubah sejak beberapa tahun kebelakangan ini, dengan pelaburan, terutama dalam subsektor perkhidmatan, dibuat oleh syarikat berkaitan Kerajaan dan juga syarikat swasta, khususnya dalam sektor perkhidmatan kewangan, telekomunikasi, utiliti dan perkhidmatan perniagaan. Sebahagian besar pelaburan disalurkan ke rantau ini, khususnya ASEAN, Negara-negara Perindustrian Baharu Asia (NIE Asia), RR China dan negara Asia Barat.

Aliran Pelaburan Portfolio

Satu perkembangan penting dalam tahun 1990an ialah aliran masuk pelaburan portfolio secara mendadak ke Malaysia. Kemuncaknya adalah pada tahun 2008, apabila jumlah aliran masuk dan keluar kasar bagi portfolio ialah 23 kali lebih tinggi berbanding tahun 2000. Selain itu, ciri-ciri yang berbeza daripada aliran portfolio dalam beberapa tahun kebelakangan ialah adanya turun naik dalam aliran tersebut. Sejak tahun 2004, telah berlaku beberapa episod aliran masuk dan keluar dana portfolio yang besar wwsebagai tindak balas terhadap perkembangan dalam pasaran kewangan global serta perubahan dalam keadaan ekonomi dalam negeri. Yang ketara, antara tahun 2004 hingga separuh pertama 2008, Malaysia mendapat aliran masuk bersih portfolio sebanyak RM54 bilion, didorong terutamanya oleh asas-asas ekonomi Malaysia yang kukuh serta prospek yang lebih baik bagi syarikat korporat di Malaysia berikutan pemulihan ekonomi yang kukuh selepas krisis kewangan Asia. Selain itu, perkembangan pesat dalam pasaran bon dalam negeri telah menarik aliran masuk pelaburan portfolio asing yang besar ke dalam sekuriti hutang. Kemunculan sekuriti hutang sebagai kelas aset bagi pelabur asing di samping pelaburan ekuiti yang lebih konvensional, telah meningkatkan kepelbagaian dalam komposisi aliran pelaburan portfolio di Malaysia.

Rajah 6
Aliran Pelaburan Portfolio Bersih

a awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Peningkatan aliran masuk dana spekulatif pada tahun 2005 adalah disebabkan oleh jangkaan penambahan nilai ringgit yang diapungkan pada 21 Julai 2005. Lonjakan aliran masuk portfolio sejak tahun 2005 bagaimanapun terganggu oleh beberapa perkembangan dalam pasaran luar yang menyebabkan berlakunya episod aliran keluar oleh pelabur asing. Antara lain, ramalan kemerosotan inflasi global pada tahun 2006, pembetulan

dalam pasaran saham Shanghai pada bulan Februari 2007 dan meningkatnya ketidakpastian pasaran global selepas masalah gadai janji subprima di AS pada bulan Julai-Ogos 2007 yang seterusnya mengakibatkan aliran keluar dana asing apabila pelabur asing mula menghindari risiko. Yang ketara ialah aktiviti pengurangan hutang oleh institusi kewangan asing berikutan krisis kewangan global pada separuh kedua 2008 yang menyebabkan pelupusan dana portfolio secara besar-besaran oleh pelabur antarabangsa, yang seterusnya menjejaskan pasaran sedang membangun di seluruh dunia termasuk Malaysia. Trend aliran portfolio bertukar arah lalu menyebabkan aliran keluar bersih sebanyak RM111 bilion antara tempoh separuh kedua 2008 hingga separuh pertama 2009. Namun, aliran masuk dana portfolio asing kembali semula pada separuh kedua 2009 apabila prospek pertumbuhan serantau semakin kukuh dan keadaan pasaran kewangan antarabangsa kembali normal. Ini kemudiannya meningkatkan kecenderungan pelabur untuk mengambil risiko bagi aset kewangan dalam pasaran sedang membangun termasuk Malaysia.

Walaupun magnitud pertukaran trend aliran tersebut baru-baru ini lebih besar berbanding dengan aliran keluar bersih yang dicatat semasa krisis kewangan Asia memuncak, kesannya kepada ekonomi dalam negeri adalah kecil kerana Malaysia mempunyai sistem kewangan yang kukuh. Khususnya, pembangunan pasaran hutang membolehkan pempelbagaian dalam komposisi aliran portfolio ke Malaysia. Oleh yang demikian, trend aliran yang berubah arah tidak menyebabkan gangguan yang ketara terhadap mana-mana pasaran aset. Tambahan pula, kedalaman pasaran kewangan dalam negeri juga menyediakan mudah tunai dan kepekaan harga kepada perubahan dalam keadaan kewangan, lantas membantu operasi monetari yang lebih efektif untuk membendung kesan daripada aliran modal yang besar. Kedudukan rizab antarabangsa yang kukuh telah berupaya mengimbangi aliran keluar dana tersebut tanpa menjejaskan mudah tunai dalam negeri secara keseluruhan atau mengganggu fungsi lazim pertukaran asing dan pasaran wang dalam negeri. Oleh yang demikian, Malaysia bukan sahaja mampu untuk menghadapi pengeluaran dana asing yang besar bahkan berjaya keluar daripada kegawatan dalam pasaran kewangan antarabangsa baru-baru ini tanpa sebarang gangguan yang besar terhadap ekonomi dalam negeri.

Sementara itu, aliran keluar portfolio yang disebabkan oleh pelaburan pemastautin di luar negeri terus meningkat sejak beberapa tahun kebelakangan ini, dengan puratanya sekitar 3.9% daripada KDNK dalam tempoh tahun 2000-2009. Ini terutamanya dalam bentuk sekuriti ekuiti. Liberalisasi peraturan pentadbiran pertukaran asing pada tahun 2005 memainkan peranan penting dalam perkembangan ini kerana memberi fleksibiliti yang lebih besar kepada pemastautin untuk melabur di luar negeri. Peningkatan yang besar dalam portfolio aset luar adalah mirip kepada perkembangan dalam negara lain di rantau ini, terutamanya dalam kalangan NIE Asia, yang jumlah portfolio aset luar yang dijana di peringkat antarabangsa adalah semakin besar.

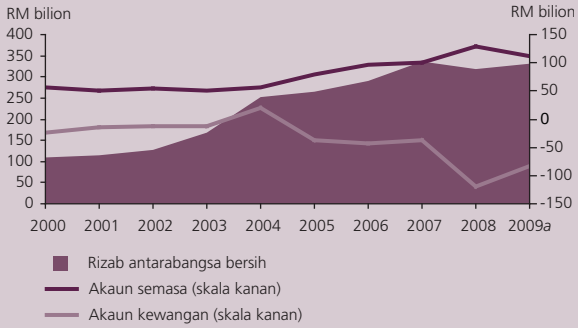
Pelaburan Lain

Selain pelaburan portfolio, pelaburan lain terdiri terutamanya daripada pinjaman luar negeri bersih oleh sektor rasmi dan sektor swasta, penempatan deposit bersih oleh institusi perbankan, serta pemberian kredit perdagangan, yang secara konsisten mencatat aliran keluar bersih, berpurata pada 5.6% daripada KDNK sepanjang sepuluh tahun yang lalu. Pinjaman luar bersih oleh sektor rasmi dan swasta telah menyumbang kepada aliran keluar ini. Komponen lain dalam aliran keluar pelaburan termasuklah aktiviti oleh institusi perbankan dalam menguruskan mudah tunai mereka. Ini dicerminkan terutamanya oleh penempatan deposit di luar negeri dan peminjaman antara bank. Aliran dalam sektor perbankan ini sebahagiannya disebabkan oleh tindak balas terhadap pergerakan kadar faedah dan mudah tunai. Sektor swasta bukan bank juga mengalami aliran keluar sepanjang tempoh ini, terutamanya disebabkan oleh pemberian kredit perdagangan oleh pengeksport Malaysia dan pembayaran balik kredit perdagangan oleh pengimport Malaysia. Aliran turun naik yang besar ini didorong terutamanya oleh keperluan pembiayaan dan keputusan perniagaan oleh sektor swasta bukan bank.

Rizab Antarabangsa

Perubahan dalam rizab antarabangsa bersih sepanjang sepuluh tahun kebelakangan ini didorong oleh perkembangan dalam akaun semasa dan kewangan dalam imbangan pembayaran, khususnya aliran pelaburan portfolio. Dengan lebihan dalam akaun semasa melebihi defisit akaun kewangan, pengumpulan rizab luar telah berlaku pada tempoh tahun 2001 hingga 2003. Aliran masuk dana portfolio yang besar pada tahun 2004 hingga separuh pertama 2005 berserta lebihan yang berterusan dalam akaun semasa telah menyebabkan kenaikan yang ketara dalam rizab antarabangsa daripada RM168 bilion (USD44.2 bilion) pada akhir tahun 2003 kepada RM297.1 bilion (USD78.2 bilion) pada akhir bulan Julai 2005. Sementara sejumlah besar aliran masuk ini adalah daripada tarikan peluang pelaburan yang tersedia berikutan kedalaman pasaran modal Malaysia, terdapat juga aliran masuk portfolio spekulatif yang ketara dalam tempoh ini berikutan jangkaan terhadap penjajaran semula kadar pertukaran ringgit. Namun, aliran masuk spekulatif ini telah bertukar arah pada separuh kedua 2005 apabila ringgit diapungkan pada bulan Julai 2005 dan rizab menjadi stabil pada RM265.2 bilion (USD70.2 bilion) pada akhir tahun 2005.

Rajah 7
Aliran Rizab Antarabangsa Bersih

a awalan

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia

Pada tahun 2007 dan separuh pertama 2008, Malaysia sekali lagi menerima aliran masuk modal yang besar, terutamanya dana portfolio. Aliran masuk modal yang besar ini yang ditambah pula oleh lebihan yang berterusan dalam akaun semasa telah menyebabkan kadar pertukaran menambah nilai dengan ketara dan peningkatan dalam rizab antarabangsa. Rizab mencapai paras tertingginya pada bulan Jun 2008 kepada RM410.9 bilion (USD125.8 bilion). Aktiviti mengurangkan hutang secara besar-besaran berikutan krisis kewangan global yang semakin teruk telah mengakibatkan aliran keluar portfolio sebanyak RM111 bilion antara separuh kedua 2008 hingga separuh pertama 2009 lantas menyebabkan penurunan yang besar dalam rizab antarabangsa kepada RM322.9 bilion (USD91.5 bilion) pada akhir Jun 2009. Jumlah penurunan rizab pada tempoh ini adalah kurang daripada aliran keluar portfolio bersih memandangkan Malaysia terus mencatat lebihan dalam akaun semasa pada tempoh ini. Namun, aliran portfolio kembali semula ke Malaysia mulai separuh kedua 2009. Rizab luar negeri berjumlah RM331.3 bilion (USD96.7 bilion) pada akhir tahun 2009 dan paras ini memadai untuk membiayai 9.7 bulan import tertangguh dan ialah 4.3 kali hutang luar negeri jangka pendek. Pada 25 Februari 2010, rizab antarabangsa bersih berjumlah sebanyak RM331.8 bilion (USD96.8 bilion).

Kesimpulan

Kajian mengenai perkembangan aliran modal di Malaysia dalam tempoh 10 tahun yang lalu telah membangkitkan beberapa pertimbangan dasar yang penting bagi Malaysia untuk melangkah ke hadapan. Pertama, pelaburan di luar negeri oleh syarikat Malaysia dijangka akan kekal besar pada masa hadapan dan perkembangan ini adalah sebagai tindak balas terhadap perubahan struktur dan persaingan dalam ekonomi serantau dan global. Perubahan komposisi aliran modal akan menyumbang kepada daya saing jangka panjang, transformasi dan pertumbuhan ekonomi Malaysia. Kedua, persaingan untuk FDI akan terus sengit, pada masa hadapan. Malaysia telah menukar strategi untuk menarik FDI ke dalam aktiviti nilai ditambah yang tinggi dan yang akan membawa bersama-samanya teknologi baharu, yang diperlukan untuk menyokong peralihan ekonomi Malaysia kepada ekonomi berpendapatan tinggi.

Ketiga ialah cabaran berhubung dengan pengurusan aliran modal jangka pendek yang semakin tidak menentu. Strategi yang diterima pakai adalah untuk lebih memperdalam dan memperluas sistem kewangan dalam negeri untuk berhadapan dan menguruskan turun naik dalam aliran modal tanpa menyebabkan gangguan dan ketidakstabilan dalam pasaran kewangan domestik. Malaysia juga secara konsisten telah mengekalkan pemantauannya terhadap perkembangan dalam aliran modal melalui pengawasan yang rapi dan penilaian terhadap risiko yang berkaitan dengan aliran ini. Pengekalan kekukuhan asas-asas makroekonomi dan sistem perbankan yang kukuh dan mantap di Malaysia akan memberi fleksibiliti kepada negara untuk menyeimbangkan turun naik aliran modal sambil pada masa yang sama memelihara kestabilan kewangan dan menggalakkan pertumbuhan ekonomi dalam negeri.

Jadual 1.17
Imbangan Pembayaran: Akaun Kewangan

	2008	2009*a*
	RM bilion	
Akaun Kewangan	**-118.5**	**-82.9**
Pelaburan Langsung	**-26.1**	**-24.9**
Di luar negeri	-50.2	-30.5
Di Malaysia	24.1	5.7
Pelaburan Portfolio	**-84.4**	**0.8**
Pelaburan Lain	**-8.1**	**-58.9**
Sektor awam[1]	0.8	4.1
Kerajaan Persekutuan	*-0.5*	*-0.6*
PABK	*1.3*	*-1.9*
Bank Negara Malaysia	*0.0*	*6.6*
Sektor swasta	-8.9	-63.0

[1] Tidak termasuk bon dan nota yang diterbitkan di luar negeri oleh Kerajaan Persekutuan dan PABK
a Awalan
Nota: Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan.
Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

pelaburan langsung asing dan pelaburan langsung syarikat Malaysia di luar negeri menjadi sederhana, terutamanya pada separuh pertama 2009, disebabkan oleh kemerosotan ekonomi global yang teruk. Aliran keluar dalam kategori pelaburan lain adalah lebih tinggi hasil pemberian kredit perdagangan yang berterusan oleh pengeksport Malaysia dan penempatan deposit di luar negeri oleh pemastautin.

Akaun kewangan mencatat aliran keluar bersih yang lebih rendah berikutan penghantaran balik dana portfolio pada separuh kedua

Pada keseluruhan tahun tersebut, **pelaburan portfolio** mencatat aliran masuk bersih yang kecil, iaitu sebanyak RM0.8 bilion. Pada separuh pertama, aliran keluar portfolio menjadi sederhana kepada RM22.1 bilion (separuh kedua 2008: -RM88.5 bilion) memandangkan pembayaran balik hutang oleh pelabur antarabangsa berkurang. Aliran keluar tersebut pulih selepas itu dan mencatat aliran masuk bersih sebanyak RM22.9 bilion pada separuh kedua 2009, yang sebahagian besarnya dalam bentuk sekuriti hutang jangka panjang. Aliran masuk tersebut berlaku selepas pasaran kewangan antarabangsa kembali ke paras wajar selain prospek pertumbuhan yang lebih kukuh di Asia, yang menyebabkan para pelabur lebih bersedia untuk mengambil risiko.

Aliran masuk kasar **pelaburan langsung asing** (FDI) pada tahun 2009 menjadi sederhana kepada RM31.6 bilion (atau 4.8% daripada PNK). Penyederhanaan ini mencerminkan terutamanya pengurangan nyata dalam amaun perolehan yang dikekalkan untuk pelaburan oleh syarikat multinasional (MNC) sedia ada akibat keuntungan yang lebih rendah pada tahun tersebut. Tambahan pula, sebahagian besar daripada keuntungan tersebut telah dihantar pulang ke negara asal. Kapasiti berlebihan yang semakin meningkat di tengah-tengah kejatuhan permintaan eksport dan ketidakpastian tentang prospek ekonomi global telah mengurangkan lagi aliran masuk FDI pada tahun tersebut. Selepas mengambil kira penyelarasan untuk aliran keluar yang sebahagian besarnya untuk pembayaran balik pinjaman kepada syarikat induk, aliran masuk FDI bersih berjumlah RM5.7 bilion atau 0.9% daripada PNK.

FDI adalah menyeluruh, dengan kebanyakan daripadanya disalurkan ke dalam sektor perkilangan (bahagian sebanyak 47%), perkhidmatan (28%), dan minyak dan gas (25%). Bagi sektor perkilangan, sejumlah besar FDI adalah dalam subsektor E&E, kebanyakannya oleh MNC bagi menaik taraf peralatan dan teknologi. Pelaburan dalam industri penapisan minyak dan keluaran berasaskan petroleum, dan pelaburan dalam industri tenaga suria adalah besar. FDI dalam sektor perkhidmatan disalurkan terutamanya kepada subsektor kewangan dan insurans, selain subsektor perdagangan borong dan runcit. Pelaburan dalam sektor minyak dan gas mencerminkan operasi pengekstrakan (extraction) dan aktiviti pengeluaran yang berterusan oleh MNC bersama dengan PETRONAS.

Pelaburan langsung luar negeri (DIA) oleh syarikat Malaysia juga terjejas oleh perkembangan global. Walau bagaimanapun, jumlah DIA masih besar. Pada keseluruhan tahun 2009, DIA bersih berjumlah RM30.5 bilion dan disalurkan terutamanya kepada sektor perkhidmatan (46%), minyak dan gas (38%) dan perkilangan (6%). Walaupun pelaburan dalam

bentuk ekuiti dan pinjaman antara syarikat lebih rendah, perolehan yang dilaburkan semula pada tahun 2009 adalah lebih daripada sekali ganda. Ini sebahagian besarnya mencerminkan pelaburan berterusan oleh syarikat Malaysia dalam operasi mereka yang sedia ada.

Dalam sektor perkhidmatan, kebanyakan DIA dibuat melalui peningkatan penyertaan dalam operasi sedia ada di luar negeri, terutamanya di rantau Asia. Yang penting, peserta perbankan dan telekomunikasi negara telah melaksanakan strategi untuk menyelaraskan semula operasi mereka pada peringkat serantau untuk mengekalkan daya saing. Pelaburan dalam sektor minyak dan gas mencerminkan terutamanya pengembangan berterusan dalam pasaran global oleh PETRONAS bagi meningkatkan pulangan dan mempelbagaikan risiko dari segi geografi. Pada tahun 2009, PETRONAS melabur dalam sebuah loji pemprosesan gas di Turkmenistan, sebuah projek LNG di Australia dan projek-projek sedia ada lain di Asia, Afrika dan Asia Tengah. Sementara itu, pelaburan dalam sektor perkilangan adalah terutamanya dalam bentuk pelaburan semula dalam aktiviti huluan dan hiliran yang berkaitan dengan minyak sawit.

Akaun **pelaburan yang lain** mencatat aliran keluar bersih yang lebih tinggi memandangkan aliran keluar sektor swasta lebih daripada mengimbangi aliran masuk sektor awam. Aliran keluar sektor swasta mencerminkan penempatan deposit bersih di luar negeri oleh pemastautin dan pemberian kredit perdagangan oleh pengeksport Malaysia. Pada tahun tersebut, kredit perdagangan yang diberikan oleh pengeksport Malaysia lebih tinggi daripada kredit perdagangan yang diterima oleh pengimport Malaysia, memandangkan pengeksport asing mengalami kekangan pembiayaan perdagangan akibat krisis kewangan global. Sementara itu, aliran masuk bersih sektor awam disebabkan terutamanya oleh peruntukan khas Hak Pengeluaran Khas (SDR) IMF yang diberikan kepada Bank Negara Malaysia, yang sebahagiannya mengimbangi oleh pembayaran balik pinjaman luar negeri oleh Kerajaan Persekutuan dan Perusahaan Awam Bukan Kewangan (PABK).

Jadual 1.18
Rizab Antarabangsa Bersih

	Pada akhir tahun		Perubahan
	2008	2009	2009
	RM juta		
Milikan SDR	786.4	7,279.2	6,492.8
Kedudukan rizab dengan IMF	1,127.1	1,515.8	388.7
Emas dan pertukaran wang asing[1]	315,554.2	322,505.6	6,951.4
Rizab Antarabangsa Kasar	**317,467.7**	**331,300.6**	**13,832.9**
Tolak Tanggungan luar negeri Bank Negara Malaysia	22.5	23.9	1.4
Rizab Antarabangsa Bersih	**317,445.3**	**331,276.7**	**13,831.4**
Nilai bersamaan USD juta	**91,529.5**	**96,688.1**	**5,158.6**
Bulan import tertangguh	7.6	9.7	
Rizab/Hutang luar negeri jangka pendek[2] (kali)	4.0	4.3	

[1] 'Tuntutan Mata Wang Asing Lain Terhadap Pemastautin' kini diklasifikasikan semula daripada 'Emas dan Pertukaran Wang Asing' kepada 'Aset-aset Lain' Bank Negara Malaysia

[2] Mulai akhir bulan Mac 2008, hutang luar negeri jangka pendek merujuk kepada takrifan baharu hutang luar negeri, yang mengambil kira entiti luar pesisir di Pusat Perniagaan dan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan IBFC) sebagai pemastautin

Nota : Angka-angka tidak semestinya terjumlah disebabkan oleh penggenapan

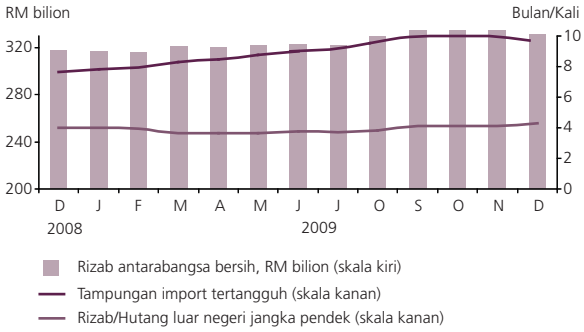
Sumber: Bank Negara Malaysia

Rizab Antarabangsa

Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank Negara Malaysia terdiri daripada emas dan pegangan pertukaran asing, kedudukan rizab dengan IMF dan pemegangan Hak Pengeluaran Khas (SDR). Pada tahun 2009, rizab antarabangsa bersih meningkat sebanyak RM13.8 bilion kepada RM331.3 bilion (bersamaan dengan USD96.7 bilion) pada 31 Disember 2009.

Pada tahun 2009, peningkatan dalam rizab antarabangsa sebahagian besarnya disokong oleh lebihan akaun semasa yang berterusan. Aliran masuk pertukaran asing yang berpunca daripada perolehan eksport dan FDI boleh memenuhi obligasi luar akibat daripada pinjaman luar dan import serta aliran keluar bersih hasil daripada DIA dan pelaburan portfolio. Pergerakan rizab antarabangsa pada tahun 2009 sebahagian besarnya dipengaruhi oleh perkembangan aliran portfolio. Pada separuh pertama 2009, aktiviti pembayaran balik hutang oleh pelabur antarabangsa yang lebih sederhana telah menghasilkan keuntungan kecil dalam rizab

Rajah 1.28
Rizab Antarabangsa Bersih (akhir bulan)

Nota : Mulai akhir-Mac 2008, hutang luar negeri jangka pendek merujuk kepada definisi baru hutang luar negeri, yang mengambilkira entiti luar pesisir di Pusat Perniagaan Kewangan Antarabangsa Labuan (Labuan IBFC) sebagai pemastautin

Sumber: Bank Negara Malaysia

antarabangsa bersih apabila aliran keluar portfolio berkurang. Kedudukan rizab antarabangsa bersih kemudiannya meningkat secara sederhana pada separuh kedua bersama-sama pulihnya sentimen pelabur dan aliran masuk kembali portfolio asing bersih. Sementara itu, perolehan daripada penilaian semula pertukaran asing kumulatif berjumlah RM10.7 bilion, mencerminkan pengukuhan mata wang antarabangsa berbanding dengan ringgit, terutamanya pada tiga suku pertama tahun 2009.

Rizab antarabangsa meningkat sebanyak RM13.8 bilion kepada RM331.3 bilion pada tahun 2009, disokong terutamanya oleh lebihan akaun semasa yang berterusan

Malaysia ialah anggota dalam Pelan Transaksi Kewangan IMF yang menyediakan sumber kepada negara-negara anggota yang mengalami masalah imbangan pembayaran jangka pendek. Peningkatan **kedudukan rizab dengan IMF** pada tahun 2009 mencerminkan terutamanya pembelian bersih mata wang oleh negara-negara anggota di bawah Pelan Transaksi Kewangan. Sementara itu, peningkatan ketara rizab antarabangsa yang dipegang dalam bentuk SDR disebabkan terutamanya oleh peruntukan tambahan **SDR** kepada Malaysia oleh IMF sebagai langkah mengukuhkan jaringan keselamatan kewangan yang tersedia untuk negara-negara anggota semasa krisis kewangan pada tahun 2009.

Dalam tempoh beberapa bulan pertama 2009, pasaran kewangan global masih mengalami kegawatan. Bank-bank pusat dan kerajaan telah melaksanakan langkah berskala besar dan belum pernah diambil bagi membendung krisis tersebut. Fungsi sistem kewangan global telah terjejas akibat kegagalan beberapa pasaran kewangan. Ketidaktentuan pasaran adalah besar dan ada kalanya keterlaluan. Pasaran kredit terhenti, sementara institusi kewangan besar yang mengalami kesulitan telah diselamatkan oleh kerajaan yang berkenaan. Pada akhir suku pertama, kerajaan dalam ekonomi maju utama telah mengumumkan pelbagai langkah fiskal dan monetari yang tidak pernah diambil sebelum ini bagi menstabilkan sistem kewangan. Penyelesaian monetari yang agresif telah menurunkan kadar dasar kepada paras paling rendah dalam sejarah dan langkah kuantitatif, yang lazimnya tidak dilakukan, telah diperkenalkan bagi menambahkan mudah tunai dan memulakan semula pengantaraan kewangan. Seterusnya, ketidaktentuan tersebut reda dan keadaan kewangan menjadi stabil. Keadaan ini kemudiannya diikuti oleh pemulihan kukuh pasaran ekuiti. Bagi bulan-bulan selepas itu, pasaran ekuiti dan komoditi utama meningkat semula, setelah memperoleh manfaat daripada mudah tunai yang berlebihan manakala spread kredit menjadi kecil. Aliran pelaburan kembali kepada aset yang lebih berisiko dan pasaran sedang pesat membangun yang merupakan kategori aset berprestasi terbaik bagi tahun tersebut.

Sepanjang tahun tersebut, strategi pengurusan rizab beralih kepada menjangka pemulihan keadaan kewangan dan ekonomi. Tempoh pelaburan dan peruntukan aset telah diuruskan dengan jangkaan bahawa kadar hasil bon dijangka naik disebabkan oleh bekalan hutang yang tinggi di samping risiko inflasi jangka panjang yang meningkat disebabkan oleh pengembangan fiskal dan monetari yang tidak pernah dilaksanakan. Pempelbagaian ke dalam pasaran mata wang dan aset lain dibuat semula, mengambil kesempatan daripada keadaan pasaran kewangan yang bertambah baik, yang mendorong kepada pengukuhan mata wang bukan dolar AS dan pasaran kredit secara amnya.

Sepanjang krisis dan pemulihan berikutnya, amalan pengurusan risiko kekal kukuh dan sentiasa dikaji semula, terutamanya dalam menguruskan risiko operasi dan kredit yang tinggi.

Pada 25 Februari 2010, paras rizab berjumlah RM331.8 bilion (bersamaan dengan USD96.8 bilion), memadai untuk membiayai 10 bulan import tertangguh dan ialah 4.3 kali hutang luar negeri jangka pendek. Rizab antarabangsa yang dipegang oleh Bank boleh digunakan dan tiada halangan untuk menggunakannya. Rizab tersebut tidak mengandungi pinjaman mata wang asing berserta opsyen dan tidak terdapat kemudahan kredit tanpa syarat yang belum digunakan, yang diberikan oleh atau kepada bank pusat lain, pertubuhan antarabangsa, bank dan institusi kewangan lain. Bank Negara Malaysia juga tidak terbabit dalam aktiviti berkaitan opsyen dalam pasaran mata wang asing

Hutang Luar Negeri

Malaysia terus melaksanakan strategi pengurusan hutang luar negeri yang berhemat namun pragmatik yang memudahkan pempelbagaian pinjaman luar negeri oleh sektor swasta dan sektor awam sambil menginstitusikan langkah berhemat untuk meminimumkan risiko berkaitan obligasi luar negeri yang besar dan kemampuan khidmat bayaran hutang. Dalam menggalakkan kestabilan monetari dan kewangan di samping memelihara kedudukan imbangan pembayaran, pengurusan hutang luar negara disokong oleh sistem pengawasan dan pemantauan hutang yang menyeluruh yang membolehkan pengesanan awal risiko dan kelemahan yang berpunca daripada pendedahan hutang luar negeri keseluruhan.

Jadual 1.19
Hutang Luar Negeri Terkumpul

	2008	2009*a*	2008	2009*a*
	RM bilion	RM bilion	USD bilion	USD bilion
Jumlah hutang	**236.1**	**233.9**	**67.4**	**67.7**
Jangka sederhana dan panjang	156.5	156.0	44.6	45.1
Jangka pendek[1]	79.6	78.0	22.7	22.6
% daripada jumlah hutang	*33.7*	*33.3*	*33.7*	*33.3*
% daripada rizab antarabangsa bersih	*25.1*	*23.5*	*25.1*	*23.5*
% daripada PNK				
Jumlah hutang	33.0	35.3		
Hutang jangka sederhana dan panjang	21.9	23.6		
% daripada eksport barangan dan perkhidmatan				
Jumlah hutang	30.9	35.8		
Hutang jangka sederhana dan panjang	20.5	23.9		
Nisbah khidmat bayaran hutang (%)	**2.6**	**6.5**		

[1] Tidak termasuk mata wang dan deposit yang dimiliki oleh bukan pemastautin dalam institusi perbankan pemastautin
a Awalan

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia dan Bank Negara Malaysia

Hutang luar negeri Malaysia kekal rendah pada 35.3% daripada PNK

Pada akhir tahun 2009, jumlah hutang luar negeri Malaysia menjadi sederhana kepada RM233.9 bilion (atau USD67.7 bilion), atau bersamaan dengan 35.3% daripada PNK. Sepanjang tahun tersebut, **hutang luar negeri jangka sederhana dan panjang** menurun akibat pembayaran balik bersih oleh Kerajaan Persekutuan dan juga sektor swasta, yang lebih daripada mengimbangi ambilan bersih yang lebih besar oleh PABK. Penambahan nilai ringgit berbanding dengan dolar AS juga menyumbang kepada penurunan hutang luar negeri secara keseluruhan.

Hutang **Kerajaan Persekutuan** mencatat pembayaran balik bersih yang lebih besar sebanyak RM6.3 bilion pada tahun 2009, disebabkan terutamanya oleh Bon Global (1999) yang telah matang. Untuk enam tahun berturut-turut, tiada pinjaman pasaran diperoleh daripada pasaran modal antarabangsa memandangkan Kerajaan Persekutuan mengekalkan amalannya untuk mendapatkan keperluan sumber pembiayaan daripada sumber dalam negeri bukan inflasi. Sementara itu, hutang luar negeri **PABK** yang lebih tinggi (akhir tahun 2009: RM71.6 bilion; akhir tahun 2008: RM63.1 bilion) adalah disebabkan terutamanya oleh terbitan bon dua peringkat berjumlah USD4.5 bilion oleh PETRONAS pada bulan Ogos 2009, bagi membiayai perbelanjaan modal akan datangnya. Jika urus niaga ini dikecualikan, PABK telah mencatat pembayaran balik bersih hutang luar negerinya berikutan beberapa bon bernilai tinggi yang telah matang di samping pengurangan peminjaman untuk perbelanjaan modal dan pengembangan di luar negeri.

Sektor swasta juga mencatat pembayaran balik bersih sebanyak RM3.3 bilion pada tahun 2009, disebabkan terutamanya oleh pembayaran balik hutang yang lebih besar oleh syarikat dalam sektor perkilangan dan sektor minyak dan gas. Sementara itu, ambilan pinjaman juga merosot memandangkan rancangan pengembangan pelaburan menjadi perlahan.

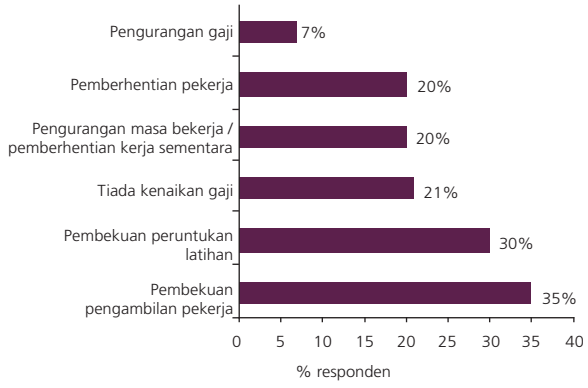
Pada tahun tersebut, **hutang luar negeri jangka pendek** terkumpul merosot kepada RM78 bilion memandangkan peminjaman antara bank daripada operasi perbendaharaan telah menjadi sederhana. Hutang luar negeri jangka pendek hanya mencakupi 11.8% daripada PNK, 23.5% daripada rizab antarabangsa dan 11.9% daripada eksport barangan dan perkhidmatan. Sejumlah besar hutang jangka pendek adalah oleh sektor perbankan (88.5%). Hutang luar negeri jangka pendek sektor swasta bukan bank yang terdiri terutamanya daripada kredit pusingan dan kemudahan overdraf, kekal rendah.

PERKEMBANGAN PASARAN PEKERJA

Pasaran pekerja telah terjejas teruk oleh kemerosotan ketara dalam ekonomi global pada awal 2009. Sebagai tindak balas kepada penurunan mendadak permintaan eksport dan juga permintaan dalam negeri yang bertambah lemah, syarikat-syarikat, terutamanya dalam sektor berkaitan perdagangan, mengurangkan operasi, pada dua bulan pertama tahun tersebut. Menurut satu kaji selidik yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia, syarikat-syarikat telah mengambil pelbagai langkah untuk mengurangkan kos. Antara langkah paling lazim ialah membekukan pengambilan pekerja dan mengurangkan peruntukan untuk latihan. Syarikat-syarikat juga menyatakan bahawa pemberhentian pekerja secara amnya dilaksanakan sebagai tindakan terakhir, yang hanya diambil setelah melaksanakan semua langkah pengurangan kos. Pada keseluruhan tahun tersebut, jumlah pemberhentian pekerja meningkat kepada paras tertinggi dalam tempoh tujuh tahun, iaitu sebanyak 25,064 orang, dengan separuh daripada pemberhentian tersebut adalah pada suku pertama.

Rajah 1.29
Pelbagai Langkah yang Diambil oleh Syarikat untuk Mengurangkan Kos Pekerja

Apakah langkah-langkah yang diambil oleh syarikat-syarikat ketika krisis?

Sumber: Tinjauan Tahunan Bank Negara Malaysia

Keadaan pasaran pekerja lemah pada awal tahun 2009 namun keadaan semakin baik

Keadaan pasaran pekerja mula stabil pada suku kedua dan bertambah baik selepas itu, sejajar dengan keadaan ekonomi global dan dalam negeri yang keseluruhannya bertambah baik. Pelaksanaan dasar fiskal yang mengembang dan dasar monetari yang akomodatif di dalam negeri telah menyumbang kepada pemulihan sentimen sektor perniagaan dan pengguna. Perkembangan ini bersama-sama dengan keadaan ekonomi global yang beransur pulih telah mengurangkan jumlah pemberhentian pekerja dengan ketara dan menyebabkan aktiviti pengambilan pekerja oleh syarikat-syarikat kembali cergas mulai suku kedua. Pemulihan dalam pasaran pekerja yang lebih cepat dari jangkaan telah menurunkan kadar pengangguran kepada 3.7% daripada tenaga kerja, berbanding dengan jangkaan awal sebanyak 4.5%. Walaupun persekitaran ekonomi mencabar dan kadar produktiviti merosot, majikan dalam sektor swasta masih memberi kenaikan gaji, meskipun pada kadar yang lebih sederhana pada 3.4% (2008: 5.1%).

Jumlah **pemberhentian pekerja** pada tahun 2009 ketara lebih tinggi berbanding dengan tahun sebelumnya. Bilangan pemberhentian pekerja paling banyak dicatatkan pada suku pertama (12,590 orang). Pekerja dalam sektor perkilangan adalah yang paling teruk terjejas (78% daripada jumlah pemberhentian pekerja pada suku pertama), terutamanya

Jadual 1.20
Penunjuk Terpilih Pasaran Pekerja

	2005	2006	2007	2008	2009*a*
Guna tenaga[1] ('000 orang)	10,892.8	11,159.0	11,398.0	11,576.5	11,609.1
Perubahan tahunan (%)	4.1	2.4	2.1	1.6	0.3
Tenaga kerja[1] ('000 orang)	11,290.5	11,544.5	11,775.1	11,967.5	12,061.1
Perubahan tahunan (%)	4.1	2.2	2.0	1.6	0.8
Jumlah pemberhentian pekerja (bil. orang)	16,109	15,360	14,035	16,469	25,064
Perubahan tahunan (%)	-19.3	-4.6	-8.6	17.3	52.2
Kadar pengangguran[1] (% daripada tenaga kerja)	3.5	3.3	3.2	3.3	3.7
Pertumbuhan produktiviti pekerja benar[2] (%)	1.2	3.3	4.0	3.0	-2.0

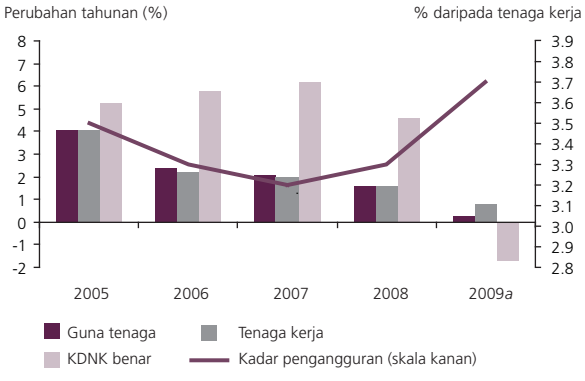
[1] Anggaran oleh Unit Perancang Ekonomi
[2] Anggaran oleh Bank Negara Malaysia
a Anggaran

Sumber: Bank Negara Malaysia
Unit Perancang Ekonomi
Kementerian Sumber Manusia

dalam kelompok E&E (45% daripada jumlah pemberhentian pekerja) berikutan kejatuhan permintaan eksport yang ketara. Walau bagaimanapun, bilangan pekerja yang diberhentikan menurun dengan nyata mulai suku kedua (7,470 orang) dan menjelang suku ketiga, keadaan telah kembali normal kepada paras sebelum krisis. Secara keseluruhan, jumlah pemberhentian pekerja meningkat sebanyak 52% kepada 25,064 orang pada tahun 2009 (2008: 16,469 orang), dengan 71% daripadanya adalah dalam sektor perkilangan dan 25% daripada sektor perkhidmatan.

Aktiviti pengambilan pekerja pada suku pertama juga terhenti dalam keadaan ketidakpastian yang meningkat mengenai prospek perniagaan. **Jumlah kekosongan** yang diumumkan pada suku pertama berjumlah kira-kira 222,000 jawatan, menurun 16% daripada tempoh sebelumnya. Namun, selepas itu sentimen perniagaan mula bertambah baik seperti ditunjukkan oleh penawaran pekerjaan yang lebih tinggi pada separuh kedua tahun tersebut, terutamanya dalam sektor perkhidmatan, perkilangan dan pembinaan. Pada tahun tersebut, jumlah kekosongan terkumpul meningkat kepada 1.5 juta jawatan

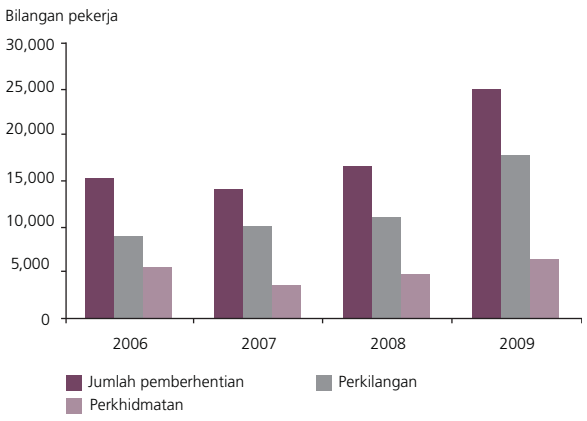
Rajah 1.30
Keluaran dan Guna Tenaga

a Anggaran

Sumber: Unit Perancang Ekonomi
Jabatan Perangkaan Malaysia

Rajah 1.31
Pemberhentian Pekerja dalam Sektor Terpilih

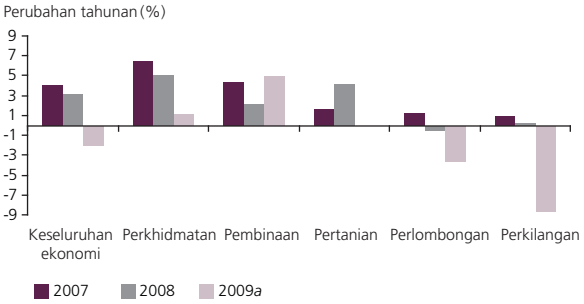
Sumber : Kementerian Sumber Manusia

(2008: 1.1 juta jawatan), dengan kebanyakan jawatan yang ditawarkan adalah dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan, terutamanya dalam subsektor perdagangan edaran, pengantaraan kewangan, serta kemasyarakatan, sosial dan perkhidmatan persendirian.

Keadaan ekonomi yang bertambah baik pada separuh kedua tahun dan pelbagai langkah yang diambil oleh Kerajaan telah menyokong keadaan **guna tenaga** keseluruhan, yang mencatat sedikit peningkatan sebanyak 0.3% (2008: 1.6%). Peningkatan dalam guna tenaga terutamanya adalah dalam sektor perkhidmatan, dan juga sektor pembinaan dan pertanian. Sebaliknya, sektor perkilangan mencatat kemerosotan bersih dalam guna tenaga, mencerminkan sebahagian besarnya, pembekuan pengambilan pekerja baharu dan bilangan pemberhentian pekerja yang lebih tinggi. Bagi mengurangkan kesan kemelesetan global terhadap guna tenaga, Kerajaan memperkenalkan beberapa langkah, termasuk langkah mengisi kira-kira 50,000 jawatan kosong dalam sektor awam pada peringkat profesional dan kumpulan sokongan, manakala 100,000 individu lain diberikan latihan semasa bekerja dan diberikan penempatan kerja sementara dengan pelbagai agensi Kerajaan, syarikat berkaitan kerajaan (GLC) dan syarikat swasta. Ini termasuk penyediaan lebih banyak tempat latihan di bawah Program Latihan Khusus dan Program Latihan Semula, kursus latihan industri dan kemahiran teknikal yang diuruskan oleh pelbagai pusat latihan kemahiran negeri di samping latihan semasa kerja dan penempatan kerja dalam sektor kewangan dan GLC. Selain itu, Kerajaan juga membantu syarikat untuk mengurangkan kos pekerja dengan mengurangkan levi Tabung Pembangunan Sumber Manusia dan memberikan potongan cukai berganda kepada syarikat yang mengambil pekerja yang diberhentikan. Sebanyak 22 Pusat JobsMalaysia baharu ditubuhkan dan 109 pusat sedia ada dinaik taraf bagi memberikan bantuan penempatan pekerjaan, kaunseling kerjaya dan maklumat berkenaan peluang latihan kepada mereka yang menganggur.

Pada tahun 2009, jumlah **pekerja asing** berdaftar (pekerja penghijrah dan ekspatriat) merosot sebanyak 23% kepada 1.62 juta pekerja, dengan 98% daripada mereka adalah pekerja penghijrah berkemahiran rendah. Jumlah pekerja penghijrah merosot sebanyak 23% kepada 1.59 juta orang

Rajah 1.32
Trend Produktiviti Pekerja

a Anggaran

Sumber: Bank Negara Malaysia
Jabatan Perangkaan Malaysia

(2008: 2.06 juta orang) disebabkan oleh pemberhentian pekerja dan penamatan awal kontrak kerja oleh majikan. Selain itu, Kerajaan juga mengenakan peraturan pengambilan pekerja penghijrah yang lebih ketat, termasuk pembekuan pengambilan pekerja penghijrah baharu dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan, larangan memotong bayaran levi daripada upah pekerja penghijrah baharu yang dengan itu meningkatkan kos pengambilan pekerja, dan pembekuan pengeluaran lesen baharu kepada agensi pengambilan pekerja asing. Bilangan ekspatriat asing yang bekerja di negara ini merosot sebanyak 13% kepada 32,138 orang.

Produktiviti pekerja, seperti yang diukur oleh nilai ditambah benar setiap pekerja, juga terjejas oleh prestasi ekonomi yang lemah pada tahun tersebut. Peningkatan dalam produktiviti pekerja menurun sebanyak 2.0% pada tahun 2009 (2008: +3.0%) disebabkan terutamanya oleh penurunan ketara dalam produktiviti pekerja sektor perkilangan, memandangkan pengeluaran berkurang akibat kemerosotan ketara dalam permintaan luar negeri pada awal tahun tersebut. Walaupun persekitaran ekonomi adalah mencabar dan produktiviti lebih rendah, majikan dalam sektor swasta terus memberikan kenaikan gaji, meskipun pada kadar lebih rendah. Menurut kaji selidik yang dijalankan oleh Bank Negara Malaysia, kenaikan **gaji** purata dalam sektor swasta menjadi sederhana kepada 3.4% (2008: 5.1%), dengan kumpulan pekerja eksekutif dan bukan eksekutif mendapat kenaikan gaji yang lebih rendah, masing-masing sebanyak 3.2% dan 3.7% (2008: 4.9% dan 5.1%).

PERKEMBANGAN HARGA

Harga Pengguna

Sejajar dengan perkembangan global dan dalam negeri, tekanan inflasi di Malaysia menjadi sederhana dengan ketara pada tahun 2009. Inflasi keseluruhan, seperti yang diukur oleh perubahan peratusan tahunan dalam Indeks Harga Pengguna (IHP), secara puratanya ialah 0.6% pada tahun 2009 (2008: 5.4%). Kemerosotan ketara inflasi keseluruhan pada tahun tersebut didorong oleh faktor berkaitan penawaran dan keadaan permintaan yang lemah. Sementara itu, inflasi teras, iaitu penunjuk tekanan harga berasaskan permintaan, menjadi sederhana kepada 2.7% pada tahun 2009 (2008: 4%).

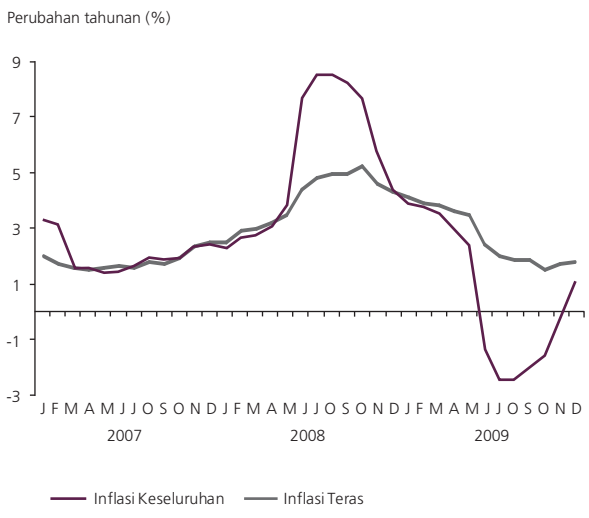
Inflasi pada tahun 2009 dipengaruhi oleh faktor luar dan dalam negeri. Di luar negeri, kelemahan ekonomi pada separuh kedua 2008 telah mengakibatkan tekanan disinflasi dalam ekonomi utama dan ekonomi sedang pesat membangun. Ini jelas dilihat pada suku pertama 2009. Dua faktor utama yang bertanggungjawab terhadap tekanan disinflasi ini ialah kejatuhan ketara harga komoditi dunia, terutamanya harga minyak mentah, dan ekonomi yang semakin lembap apabila kemelesetan global bertambah buruk.

Setelah mencapai paras harga tertinggi dalam sejarah iaitu USD147.27 setong pada bulan Julai 2008, harga minyak merudum lebih daripada 60% pada bulan Januari 2009 (USD41.68 setong). Kejatuhan harga yang besar ini telah memberi kesan langsung kepada inflasi melalui harga runcit bahan api yang lebih rendah di seluruh dunia. Kos tenaga dan harga pelbagai input berkaitan minyak yang lebih rendah juga membolehkan pengeluar mengurangkan harga jualan mereka.

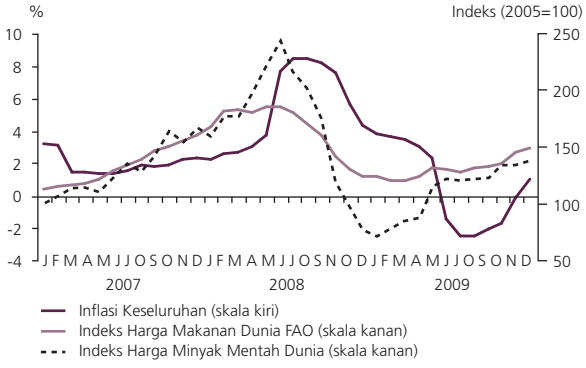
Dalam persekitaran keadaan kredit yang lebih ketat, pengangguran yang meningkat dan keyakinan pengguna dan perniagaan yang merosot, sektor isi rumah dan perniagaan mengambil langkah untuk membendung aktiviti perbelanjaan mereka. Tindakan ini seterusnya telah menyumbang kepada keadaan permintaan global yang lemah, terutamanya pada awal tahun tersebut. Akibatnya, banyak negara mengalami tekanan inflasi yang lebih rendah pada tahun 2009. Inflasi dalam ekonomi maju mencatatkan kejatuhan yang ketara. Kadar inflasi tahunan di AS jatuh ke paras yang tidak dilihat sejak lewat tahun 1940an, manakala inflasi tahunan di kawasan euro merosot ke paras terendah sejak pembentukan Kesatuan Eropah. Inflasi dalam ekonomi pasaran sedang pesat membangun juga merosot pada tahun 2009, dengan penurunan ketara di RR China, apabila kadar inflasi menurun daripada 5.9% pada tahun 2008 kepada -0.7% pada tahun 2009.

Di dalam negeri pula, kedudukan Malaysia sebagai ekonomi yang sangat berorientasikan perdagangan bermakna bahawa perkembangan di luar negeri memberi kesan yang besar

Rajah 1.33
Inflasi Harga Pengguna

Rajah 1.34
Inflasi Keseluruhan dan Harga Komoditi Dunia

Nota:1. FAO merujuk kepada Pertubuhan Makanan dah Pertanian Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.
2. Indeks Harga Makanan Dunia FAO terdiri daripada purata wajaran 55 komoditi makanan yang dianggap mewakili harga makanan dunia oleh pakar FAO.
3. Indeks Harga Makanan Dunia FAO dan Indeks Harga Minyak Mentah Dunia telah diasaskan semula kepada tahun 2005 berdasarkan purata bagi indeks-indeks tersebut pada tahun berkenaan.

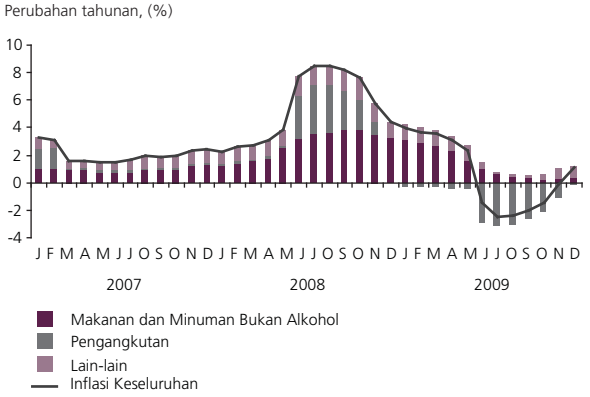
terhadap ekonomi dalam negeri. Kemerosotan harga bahan api dan komoditi global, dan keadaan deflasi yang dialami oleh rakan perdagangan utama Malaysia, menyumbang kepada inflasi dalam negeri yang lebih rendah. Yang ketara, penurunan terkumpul harga minyak runcit dalam negeri pada separuh kedua 2008 memberi sumbangan yang besar kepada trend inflasi dalam negeri yang lebih sederhana. Kesannya sangat ketara pada bulan Julai 2009, memandangkan kesan asas yang tinggi telah menyebabkan kejatuhan 19.9% dalam kategori kenderaan, yang menyumbang kepada kejatuhan 3.2 mata peratusan bagi inflasi.

Kesannya terhadap inflasi keseluruhan adalah besar, dengan kadar kejatuhan tahunan paras harga sebanyak -2.4% pada bulan Julai merupakan kadar terendah sejak bulan Ogos 1986. IHP untuk *makanan dan minuman tidak beralkohol* juga menjadi sederhana kepada purata 4.1% pada tahun tersebut (2008: 8.8%). Ini disebabkan terutamanya oleh kesan kekangan bekalan global yang lebih kecil. Yang ketara, subkategori IHP iaitu *beras, roti dan bijirin* lain menunjukkan pertumbuhan negatif pada bulan Jun 2009 berikutan kejatuhan ketara dalam harga bijirin global sejak separuh kedua tahun 2008. Oleh sebab kebanyakan kesan asas ini mula luput menjelang akhir tahun, inflasi keseluruhan beransur pulih dan menunjukkan angka pertumbuhan positif. Sementara itu, harga kategori IHP lain kekal secara relatif stabil, dengan peningkatan purata sebanyak 1.5% pada tahun 2009 (2008: 2.3%). Satu lagi faktor penting yang menjejaskan inflasi keseluruhan pada tahun tersebut ialah pengenaan cukai eksais tambahan sebanyak 1 sen bagi setiap batang rokok pada bulan Oktober, yang menyumbang kepada IHP kategori *minuman beralkohol dan tembakau* yang lebih tinggi.

Salah satu kebimbangan utama pada tahun tersebut ialah kemungkinan berlakunya deflasi. Berikutan kesan asas inflasi yang tinggi pada tahun 2008 dan disinflasi yang pantas, banyak negara mencatatkan kadar inflasi negatif pada tahun 2009. Akibat daripada krisis kewangan global yang meluas itu yang telah mencetuskan kemelesetan global, serta ketidakpastian yang tinggi berhubung dengan prospek penyelesaian krisis kewangan dan kesannya pada ekonomi benar, beberapa negara di rantau ini menghadapi risiko deflasi yang berpanjangan dan lebih mendalam. Mengikut definisi, deflasi ialah keadaan kemerosotan paras harga am yang berterusan dan menyeluruh. Apabila keadaan ini wujud dan mengakibatkan jangkaan deflasi yang kuat, penangguhan penggunaan, kejatuhan harga aset dan peningkatan beban hutang benar yang lebih ketara boleh mendorong ekonomi benar kepada kemelesetan yang lebih teruk dan berpanjangan. Laporan Prospek Ekonomi Dunia oleh IMF pada bulan Oktober 2009 melaporkan penunjuk kelemahan deflasi (deflation vulnerability indicator) yang menggabungkan pelbagai penunjuk makroekonomi seperti inflasi teras, jurang pengeluaran, harga rumah dan ekuiti serta pertumbuhan kredit dan wang secara luas, menunjukkan peningkatan risiko deflasi dalam beberapa negara maju dan ekonomi sedang pesat membangun. Walau bagaimanapun, tindak balas dasar yang kukuh dari segi fiskal dan monetari berjaya mengurangkan kemungkinan tersebut. Kebimbangan terhadap deflasi menyusut pada separuh kedua 2009 apabila krisis kewangan menjadi stabil dan keadaan ekonomi global mula menunjukkan tanda-tanda pemulihan berikutan pelaksanaan rangsangan fiskal yang besar dan agresif.

Bagi Malaysia, walaupun inflasi keseluruhannya antara bulan Jun hingga November 2009 adalah negatif, deflasi sebahagian besarnya merupakan perkembangan statistik dan tiada bukti tekanan deflasi telah menyusup ke dalam ekonomi.

Rajah 1.35
Sumbangan kepada Inflasi

Nota: Lain-lain merujuk kepada komunikasi, pakaian dan kasut, kesihatan, pendidikan, perkhidmatan rekreasi dan kebudayaan, hiasan, perkakasan dan penyelenggaraan isirumah, minuman alkohol dan tembakau, restoran dan hotel, pelbagai barangan dan perkhidmatan, dan perumahan, air, elektrik, gas dan bahan api lain

Walaupun inflasi teras adalah sederhana, ia terus positif sepanjang tahun tersebut. Keyakinan pengguna dan perniagaan juga kukuh, disokong oleh langkah dasar penting yang dilaksanakan oleh Kerajaan dan Bank Pusat. Yang lebih penting ialah walaupun keadaan permintaan pada tahun tersebut secara relatif lemah, ia masih lagi berupaya untuk mengurangkan risiko deflasi yang berpanjangan.

Harga Pengeluar

Inflasi harga pengeluar, seperti yang diukur oleh Indeks Harga Pengeluar[1] (IHPR), merosot pada tahun 2009 dalam keadaan kejatuhan harga komoditi yang meluas. Perubahan tahunan IHPR pada tahun 2009 secara puratanya ialah -7.1% berbanding dengan peningkatan 10.3% pada tahun 2008. Perubahan tahunan IHPR adalah ekoran trend penyederhanaan pada separuh pertama tahun tersebut. IHPR mencapai kadar terendah bagi tahun 2009 kepada -13% pada bulan Julai. Keadaan ini sebahagian besarnya adalah konsisten dengan kemerosotan mendadak sebanyak 32.5% dalam komponen komoditi IHPR pada tempoh yang sama. Sejak itu, inflasi IHPR telah meningkat dengan sederhana berikutan sedikit pemulihan dalam harga komoditi dunia. Secara keseluruhan, IHPR untuk komponen berkaitan komoditi mencatat kemerosotan sebanyak 19.8% pada tahun 2009 (2008: 26.6%). Sementara itu, harga pengeluar bukan berasaskan komoditi pula jatuh kepada kadar tahunan purata yang lebih perlahan, iaitu 2.5% pada tahun 2009 (2008: 5.8%).

Dari segi komposisi, komponen IHPR tempatan dan yang diimport menurun pada tahun 2009. Pertumbuhan tahunan IHPR bagi komponen tempatan jatuh kepada -10.4% pada tahun 2009 (2008: 13.3%), mencerminkan kemerosotan meluas merentas semua subkumpulannya. Sementara itu, keadaan permintaan global yang lemah dan harga komoditi yang lebih rendah juga dicerminkan oleh IHPR barangan diimport yang lebih rendah, yang secara puratanya menurun kepada 0.5% pada tahun 2009 (2008: 4%).

[1] Bermula dari tahun 2010, Indeks Harga Pengeluar (IHPR) adalah berdasarkan pada tahun asas baharu 2005=100, daripada 2000=100 sebelumnya.